

Prav vesele in
blagoslova polne
božične praznike
vsem našim
naročnikom,
društvom, in
trgovcem ter sploh
vsem, ki na ta ali
oni način pod-
pirajo naše pod-
jetje — žele ured-
ništvo, uprava,
uslužbenci in
zastopniki ter vsi
raznašalci
**AMERIŠKE
DOMOVINE**

Kennedy posreduje za mir v Nehrujevi Indiji in Sukarnovi Indoneziji

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je pred svojim izletom v Venezuelo in Kolumbijo še hitro napisal dve pismi. Eno je poslal indijskemu ministrskemu predsedniku Nehruju in ga prosil naj skuša dobiti portugalsko kolonijo Goa mirnim putem, pred svojo oblast.

Vse skupaj se sliši malo čudno. Nehru rad roma po svetu in pridiguje svoj moral, ki naj osreči svet z večnim mirom. Ko pa je treba reševati spore na miren način, pa rad na to pozabi. Spomniti ga mora na to ravno tisti ameriški politiki ki mu je še pred nekaj tedni dajal lekcije o mednarodni morali.

Druge Kennedyjevo pismo je odšlo v Indonezijo na naslov predsednika Sukarna, ki zmore bolj zuga, da bo spraval Papuanca na Novi Gvineji s silo, pod svojo oblast, Sukarnova amada ni ravno taka, da bi se je kdo moral bati, toda sitnost iz zmede pa lahko dela v jugovzhodni Aziji, tam pa ima Amerika že tako dela čez glavo s komunisti v Laosu in Južnem Vietnamu.

Ker je Sukarno precej odvisen od ameriške pomoči, bo Kennedyjevo pismo gotovo nekaj zaleгло, na njem namreč visijo ameriški dolarji, ki ima zadnje dosti smisla tudi Sukarno vključ svoj orijentalisti domisljiji.

Policija ustrelila roparja na begu

CLEVELAND, O. — Policija je ustrelila 25 let starega črnca, ko je skušal oropati neko drogerijo na Hough Ave. na vzhodni strani mesta, ki je znana po vseh množičnih nasiljih in nezakonitostih.

Mrtve je Edgar R. Duhn, ki je bil prijete ž. 1. 1956 tekom neke preiskave o posesti in mešetarenju z mamili.

Vremenski

prerok

pravi:

Večinoma oblačno in milo. Najvišja temperatura 40.

NATO posvel napravil v Berlinu mučen vtis

Nesloga med zavezniki, ki je bila očitna tako v vprašanju Konga kot v vprašanju Berlina, ni mogla dati Berlinčanom nobenih novih upov.

BERLIN, Nem. — Zadnji posvet zunanjih ministrov NATO v Parizu je napravila na Berlinčane mučen vtis. Upali so, da bo konferenca napravila vsaj par odločnih sklepov; četudi bi jih pozneje ne izvršila, bi vendarle ustvarila prividno upanje med njimi. Namesto tega je bila konferenca zaključena v znamenju odprtih vprašanj in neresnih sporov.

Berlinčani najbolj zamerijo Amerikancem, ker je Washington hotel in hoče predlagati Moskvi, naj se odnosi med svobodnim Berlinom in Zapadno Nemčijo postavijo na novo pogodbeno podlago. Nemci so proti temu, ker pravijo, da je svobodni del Berlina tako ali tako del Zahodne Nemčije. Takega stališča pa zapadni zavezniki do sedaj niso priznali in tudi ne kažejo volje, da bi ga priznali.

Tako je pariška konferenca še bolj spodkopala moralo berlinčanskega prebivalstva, ki je zelo občutljivo za vsako najmanjšo popuščanje zapadnih zaveznikov na račun usode svobodnega Berlina. Nemški zunanji minister je na vse to opozarjal svoje kolege, toda opomin jih ni pripravil do tega, da bi se vsaj načelno zedinili na skupno taktiko napram Moskvi.

Dean Rusk hvali Franka kot zaveznika Amerike

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik se je po posvetih NATO v Parizu ustavil v Madridu na razgovor s Frankom in ostalimi vodniki Španije. V izjavi je izredno hvalil Španijo kot zaveznika Združenih držav pri obrambi svobodnega sveta pred komunizmom.

Dean Rusk je opozoril tudi na pomen ameriško-španskega zaveznitva kot sredstva za pospeševanje prijateljskih odnosov z državami Latinske Amerike.

— Turčija trdi, da živi v njej okoli 4.300 ljudi, ki so stari nad sto let.

Rdeča Kitajska oslane še nadalje izven ZN!

Predlog naj bi Peiping zamenjal v ZN Taipei, je bil zavrnjen z 48:36 glasovom.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — V soboto je bila zaključena debata o tem, ali naj ostane v Združenih narodih Čangkajškova Kitajska ali naj pride na njevo mesto Mao-Tsetungova. Ostra debata se je vlekla skoro tri tedne. Pri glasovanju se je izjavilo proti sovjetski resoluciji za sprejem rdeče Kitajske na mesto nacionalne 48 držav, za njo 36, ostale pa so se glasovanja vzdržale.

Izid glasovanja pomeni zmago za stališče Združenih držav, ki so letos prvič, odkar je zmagal komunizem na Kitajskem, pristale na debato o tem vprašanju. Da bo sovjetski predlog propadel, je bilo očitno, ko je bila sprejeta resolucija Avstralije, Kolumbije, Italije, Japonske in Združenih držav, da je vprašanje Kitajskega zastopstva v ZN "važno" ter mora zato dobiti vsak zadevni predlog dvotretinsko večino, če naj bo veljaven.

Na splošno niso pričakovali, da se bo za sprejem rdeče Kitajske izjavilo tako malo držav članic. Izid bi utegnil biti precej drugačen, če bi glasovalo tudi onih 20, ki se niso marale javno izjaviti za nobeno stran. Prvi sprejemu je dejansko manj kot polovica od 104 članic ZN. S te strani gledano, zmaga Washingtona ni bila posebno vzpodbudna.

Katanga dobiva tudi v ZDA svoje prijatelje!

WASHINGTON, D. C. — Pretekli teden se je osnoval v New Yorku poseben odbor za pomoč katanškemu osvobodilnem gibanju. Odbor sestavlja 81 uglednih Amerikancev. Svojo centralo ima v New Yorku, svojo delavnost pa hoče razviti po celi deželi. Odbor pomeni, da naša javnost ne drvi več slepo za našo uradno zunanjo politiko in da odobrava tudi kritično presojo vsega, kar delajo naši zastopniki v Kongu in Katangi.

V odboru bodo verjetno imeli glavno besedo republikanci, kajti v njem je republikanski voditelj senator Dirksen, ki bo gotovo rad udaril po Stevensonu, ki ga je tako hudo naplašil s svojo namišljeno kandidaturo za senatorja v državi Illinois.

Kot je Odbor sam znamenje časa, je pa že zakasn timer. Naša administracija je preko noči spremenila smer svoje politike v Kongu. Kot je do sedaj zagovarjala potrebo po "ustvarjanju reda in mira" v Katangi za vsako ceno, stavlja sedaj pomiritev obeh sprtih kongoških političnih skupin, tiste v Leopoldvillu in tiste v Elisabethvillu, na prvo mesto. S tem se je močno približala stališču naših zaveznikov NATO. Koliko bo nova politika uspešna, je seveda odprto vprašanje.

Nove demonstracije v Albany proti se- gregaciji

ALBANY, Ga. — Kljub poskusu posredovanja med predstavnikoma črncev in belcev na končanje demonstracij proti segregaciji, je prišlo v soboto znova do protestnega sprevoda po mestu.

Oblasti so prijele 266 črncev,

Novi grobovi

Frances Opeka
V soboto je umrla po sedmih letih bolezni na svojem domu na 19026 Lackerie Ave. 67 let stara Frances Opeka, roj. McKinda, doma v Grahovem pri Ceranici, kjer je zapustila brata Janeza in sestre Alojzijo, Justino in Jožefino. Bila je žena pok. Antona, mati Antona in Donne Clark 4-krat stara mati in sestra Ane Opeka (v Clevelandu). Bila je članica Društva sv. Ane št. 4 SDZ. Pogreb bo jutri, v torek, iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. ob 8:45, v cerkev sv. Križa ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Johana Travnikar
Danes zjutraj je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici Johana Travnikar z 19204 Shawnee Ave. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd.

Pavel Modic
Po dolgi bolezni je preminul na svojem domu na 16411 Arcate Ave. Pavel Modic, star 69 let. Zapuška soprogo Nettie, roj. Vainer, otroke: Mildred Barba, Paula A. in Roberta, osem vnukov, brata Andreja, sestro Katherino Bradac in druge sorodnike. Sin Harold je umrl leta 1957. Rojen je bil na Martinjem nribu pri Logatcu. V Ameriki je bil 53 let. Bil je zadnji dve leti v pokoju, poprej je bil zaposlen v Eaton Manufacturing Co. Pogreb bo v sredo popoldne ob 1:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebn. zavoda na 458 E. 152 St. na Lakeview pokopališče. Družina želi, da prijatelji namesto vencev darujejo v sklad za boj proti raku.

Jakob Gerbec
Po dolgi in mučni bolezni je preminul na svojem domu na 1447 E. 173 St. Jakob Gerbec, star 89 let. Tukaj zapuška soprogo Frances, roj. Komidar, doma iz vasi Nadlesk pri Starem trgu pri Ložu, otroke Frances, Franka, Ann Mawhinney in Jacka, 8 vnukov, 2 pravnuke in druge sorodnike. Rojen je bil v Danah pri Ložu. V Ljubljani zapuška brata Franceta, na Roki pa sestro Franciško. Tukaj je bival 61 let. Delal je pri W.S. Tyler Co., dokler ni stopil pred 20 leti v pokoj. Bil je član Društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ in Podr. št. 3 SMZ. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebn. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na Kalvarijo.

Mary Simunec
Po dolgi bolezni je preminula Mary Simunec, stara 47 let, stanujoča na 13817 Rugby Rd. Tukaj zapuška mater Antonijo, roj. Vulinec, brata Johna in Edwarda, sestro Jennie Wolf in več drugih sorodnikov. Oče John je umrl leta 1951. Rojena je bila v Clevelandu. Pogreb bo jutri popoldne ob enih iz Jos. Zele in Sinovi pogrebn. zavoda na 458 E. 152 St. na Hillcrest pokopališče.

Nebeški razgovor

Modrijan se pogovarja z Bogom nekako takole:
"Ljubi Bog, kako dolgo traja pri tebi ena minuta?"
"Tisoč let."
"Ljubi Bog, koliko je pri tebi milijon goldinarjev?"
"En vinar."
"Ljubi Bog, daj mi en vinar."
"Počakaj eno minuto."

med njimi znane vodnike Rev. M. L. Kinga, Rev. R. Abernethya in Rev. dr. W. Andersona.

TITOVA JUGOSLAVIJA DOBI POL MILIJONA TON PŠENICE

Sporazum o dobavi pšenice in olja je že zaključen in bo te dni podpisan. Beograd bi rad dobil tudi okoli 400,000,000 "posojila" za izvedbo gospodarske petletke, ki naj bi Jugoslavijo končno le "postavila na lastne noge" v gospodarstvu.

WASHINGTON, D. C. — Združene države so se odločile, da dajo Titovi Jugoslaviji neverga pol milijona pšenice in 30,000 ton jedilnega olja, ker Jugoslaviji obojega močno primanjkuje kljub "sijajnemu napredku" njenega gospodarstva. Razgovori med obema vladama potekajo že nekaj tednov in so sedaj blizu zaključka. Jugoslavija bo dobila iz Amerike samo polovico zaprosene količine pšenice. Plačala jo bo z dinarji, ki jih bodo Združene države naložile v jugoslovanski narodni banki, pa jih kasneje večina poklonile Jugoslaviji za razne njene potrebe. Hrana bo torej dejansko poklonjena.

Združene države so v času konference nevtalcev v Beogradu, ko se je Tito tako očitno postavil na sovjetsko stran v vprašanju Berlina preskušanja atomskega orožja in razorožitve, začele tehtati znova smisel in korist podpiranja komunističnih vlad Jugoslavije in Poljske. To tehtanje je izgleda bilo največ pesek v oči javnosti, ki je začela podpiranje komunistične Poljske in komunistične Jugoslavije vedno glasneje kritizirati. Novo pomoč ne bo dobila namreč samo Jugoslavija, ampak tudi Poljska, čeprav je Gomulka jasno povedal, da stoji v vprašanju Berlina na strani Sovjetije.

Jugoslavija je dobila iz Amerike že v letošnjem aprilu pšenice in drugih živil v skupni vrednosti \$64,000,000. Novi dogovor bo vrednost Jugoslaviji "prodanih" ameriških viškov deželnih pridelkov v letošnjem letu dvignil na preko \$110,000,000.

Beograd bi rad še \$400,000,000 "posojila" za petletko

Komunistična vlada v Beogradu je izdelala načrt za gospodarsko petletko, ki naj bi deželo postavil na lastne noge in spravi v red njeno zunanjo trgovino, ki izkazuje kljub vsemu napredku v povojnih letih še vedno okoli 120 do 150 milijonov primanjkljaja na leto.

Beograd se je obrnil na vlado Združenih držav, če bi mu pomagala izvesti petletko s posojilom, ki naj bi obsegalo v dobi pet let okoli 400 milijonov dolarjev. Baje se pripravlja že posebna komisija Export-Import banke v Washingtonu na pot v Jugoslavijo, da pregleda načrte petletke, ki bi jih naj izvedli z ameriškim "posojilom".

Rdeči zahtevajo konec prevozov ameriških čet

BERLIN, Nem. — Vzhodna Nemčija je preko češkoslovaške vlade poslala Združenim državam uradno zahtevo, da končajo prevoze njihovih čet med Zah. Berlinom in Zah. Nemčijo, ker da so "nezakoniti in izzivalni."

Združene države se za take proteste niso znele v preteklosti in se ne mislijo v bodoče. Napovedale so skorajšnjo novo "izmenjavo čet med Berlinom in Zah. Nemčijo."

Rdeči trdijo, da so ameriške čete, ki se vozijo med Berlinom in Zah. Nemčijo del NATO sil, ki nimajo na tleh Vzhodne Nemčije nobene pravice. Združene države to komunistično trditev odločno zavračajo.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo Waterloo Grove No. 110 W. C. ima v sredo, 20. dec., ob osmih zv. sejo v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Po seji bo na razpolago prigrizek.

Na obisku — Z Botanije nad Vrhniko je prišel na obisk k svoji hčeri ge. Marjanci Dragar na 29308 White Rd., Wickliffe, Ohio, g. Janez Tominc. Dobrodošle!

Odbor ZN za razorožitev brez upov na kak uspeh

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Že v novembru je generalna skupščina ZN soglasno sklenila, naj se Amer. in Rusija sporazumeta o novem odboru za razorožitev. Na podlagi te resolucije sta se naš delegat Stevenson in ruski delegat Zorin pogajala cele tri tedne o novem odboru.

Sklenila sta kompromis, da naj odbor obstoji iz 18 članov, oba bloka, komunistični in protikomunistični, naj pošljeta vanj po 5 delegatov, nevtalci pa kar 8. Po doseženem sporazumu, je generalna skupščina formalno odobrila odbor in mu postavila nalogo, naj do srede prihodnjega leta sporoči, kaj vse je ukrenil, da pride do popolno razorožitve.

Upajmo, da bo novi odbor delal boljše kot njegov slični predhodnik, ki je imel v celih dveh letih le eno samo sejo. Še takrat so komunisti sabotirali delo.

Zadnje vesti

RIO DE JANEIRO, Braz. — Ogenj je zajel cirkuski šotor med predstavo v Niteroi. V plamenih in dimu je našlo smrt 323 oseb. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy se je danes zjutraj vrnil s svojega obiska v Venezueli in Kolumbiji. V glavnih mestih obeh dežel je bil nad vse pričakanje navdušeno sprejet. Še bolj kot zanj se je množica navduševala za njegovo ženo Jacqueline, ki je govorila z ljudmi v njihovem domačem jeziku.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Čete ZN se še vedno bore z zagrizeno se branečimi Katanžani za Elisabethville. Predsednik Combe je ostal v mestu in vodi obrambo. Združene države skušajo med tem pripraviti sestanek Combeja s predsednikom kongoške vlade Adulo. Poslanik ZDA E. Gullivan je odletel v Elisabethville, da pripelje Combeja na sestanek z Adulo.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Glavni tajnik ZN U Thant je pozval Indijo in Portugalsko, naj vprašanje Goe, Diua in Damaa rešijo mirnim putem. Indija je poziv zavrnila in poslala svoje čete v omenjene tri kraje, ki so ostank portugalske posesti v Indiji še iz 15. stoletja. Diu in Damaa sta padla brez posebnega odpora v indijske roke, na področju Goe pa se Portugalci odločno branijo. Indija napoveduje, da bo področje Goe najkasneje v treh dneh popolnoma v njeni oblasti in vsak portugalski odpor strl.

Nkrumah dobi posojilo

Združene države so se odločile pomagati Gani graditi elektrarno na Gornji Volti s \$133,000,000 posojila.

WASHINGTON, D. C. — Po daljšem oklevanju so se Združene države odločile podpreti načrte Gane za industrializacijo, čeprav njena vlada kaže veliko vse naklonjenosti komunističnemu svetu. V državnem tajništvu upajo, da bodo s posojilom \$133,000,000 privezali Gano na svobodni zahodni svet.

Posojilo bo uporabljeno za zgraditev jezui in elektrarn na reki Gornja Volta, katerih elektrarno silo bodo uporabili v glavnem za pridobivanje aluminija. Naprave za pridobivanje aluminija bosta zgradili ameriški družbi Reynolds Aluminium Co. in Kaiser Aluminum Co. Združene države bodo družbama jamčile odškodnino za njune vloge v Gani, če bi ta kdaj njuno tamkajšnje premoženje "podržavila."

Predsednik Gane Nkrumah je znan po svojih diktatorskih nagledih in želji igrati v mednarodni politiki pomembno vlogo. Pri tem potegne skoraj redno s Sovjetijo. To se je zgodilo tudi na znani konferenci "nevtalcev" v Beogradu v preteklem septembru.

Glavo "Razkrivača 36." rešili "žabarji" iz morja

HONOLULU, Hav. — Ko se letalom ni posrečilo prestreči v letu glave umet. lune Razkrivač XXXVI, ko se je vračala iz vesolja, so odskočili trije "žabarji" letalskih sil v ocean in jo srečno rešili pred potopitvijo.

Glava je krožila z umetno lunjo okoli zemlje 98 ur, obkrožila jo je 64-krat in aparat v njej so ves ta čas snemali zemeljsko površino, nad katero je umetna luna letala. Umetne lune vrste Razkrivač pošljejo na pot okoli Zemlje redno v smeri sever-jug, da lahko "nadzirajo" celotno zemeljsko površino.

Voznik šolskega busa prijet zaradi nemarnosti

GREELY, Colo. — Oblasti so prijele Duane R. Harms, 23 let starega voznika šolskega avtobusa, ki je pretekli četrtek nedaleč od tod trčil v brzi osebnih vlak, pričemer je bilo 20 otrok v busu mrtvih, 13 pa ranjenih.

Obtožili ga bodo, da je povzročil nesrečo zaradi "nemarnosti."

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 242 Mon., Dec. 18, 1961

“Razpoke” v komunističnem svetu

Potek zadnjega kongresa ruske komunistične partije v Moskvi je dal zopet povod za živahne debate o vprašanju, ali res obstajajo razpoke v komunističnem svetu, v čem so in kam ciljajo. Debate so bile preveč pod vtisom senzacionalnih poročil in so premalo vpoštevale vpliv, ki ga imajo človekove lastnosti na njegovo delovanje. To pravilo ne velja za nas vse, velja tudi za komunistično politiko in njene politike.

Do spora med Stalinom in Titom je prišlo n. pr. radi razlik v značaju obeh diktatorjev in ne morda radi različnih pogledov na komunizem. Te poglede so ustvarili in obdelali moskovski in beograjski pisarniki šele potem, ko je spor izbruhnil v javnosti. Tito je že med vojsko rad vodil svoje vrste domačo politiko, ki je Stalin ni odobral. Stvarnost je dajala Titu prav in ga utrjevala v njegovi samozavesti, samozavest je pa rodila željo po čim večji neodvisnosti, pri čemur je Titu ostal dosleden komunist. Stalin mu ni očital, da je komunizem izdal, očital mu je samo razkolništvo ali “revizionizem” kot pravi komunistični slovar. Spor od samega začetka do danes ni spremenil svojega bistva. Tito hoče hoditi po svoji poti h komunističnemu cilju brez vsake kontrole od strani Moskve. Stalin in Hruščev pa zahtevata kontrolo, najbolj seveda v zunanji politiki.

Če pri presoji obeh nasprotnih stališč pozabimo na razlike med svobodo in diktaturo moramo reči, da je Tito bližje stvarnosti kot Moskva. On je za vsako sodelovanje z Moskvo, toda zavrača vsak pritisk od tam. Hoče imeti z Moskvo take odnose, kot so v navadi med svobodnimi in neodvisnimi demokracijami. Ne zahteva več od Moskve, kot zahtevajo na primer zavezniki in prijatelji naše dežele od naše administracije. Nobenega vmešavanja v notranje zadeve, posvetovanje o skupni taktiki in strategiji v zunanji politiki. Amerika prizna vsem svojim prijateljem pravilnost njihovega stališča, zato ne moremo govoriti o “razpokah” v svobodnem svetu. Moskva tega Titu ne prizna, zato govorimo o “razpokah” v komunističnem svetu. Svet tega dolgo ni mogel razumeti. Še l. 1956, ko sta se Hruščev in Titočasno pobotala, tega ni razumel. Šele potem, ko je spor med obema znova izbruhnil, so se mu začele odpirati oči.

Da se do dobra razumemo: Hruščev tudi da Titu prav, kadar govori o odnosih med državami, obsoja ga pa kot komunist, ki bi moral vedeti, kaj je njegova partijska dolžnost v mednarodni politiki. Tito je gluha na take očitke in trdi, da komunizem prizna neodvisnost in ravnopravnost tudi med komunističnimi državami in da njemu kot komunistu ni treba ubogati Moskve, kadar je treba določati smer jugoslovanske zunanje politike. Vse to so zavijanja besedi, ki za problem sam nimajo pravega pomena.

Titovo stališče so hoteli vpoštevati tudi nekateri komunistični voditelji satelitskih državah. Stalin jih je hitro prikril za njihove glave. Tako je Tito vsaj na zunaj ostal edina vidna “razpoka” v komunističnem svetu do letošnjega moskovskega kongresa. Tam sta se pojavili kar dve novi “razpoki”: kitajska in albanska. Obe državi se nočeta v zunanji politiki brezpogojno podrediti Moskvi in ji dovoliti, da se meša v njuno notranjo politiko. “Razpoka” je še sveža, zato ne smemo zameriti tovarišem v Moskvi, Tirani in Peipingu, ako polemizirajo med seboj v nenavadno ostri obliki. So na take vrste polemiziranja navajeni. Ko se bo odmev besedi in očitkov porazgubil, bo ostalo bistvo: Kitajska in Albanija ne bosta smatrali Moskve kot rdeče božje poti. Bosta do Kremlja v približno istih odnosih kot Jugoslavija. Nihče se seveda tega bolj ne veseli kot Tito, zato tudi tako mirno prenaša vse udarce, ki padajo nanj od raznih komunističnih strani. Je prepričan, da bo končno zmagala njegovo stališče o odnosih med komunističnimi državami. Nekaj znakov kaže, da vtegne imeti prav.

Poljska je že na pol poti do razkola. V zunanji politiki sledi zvesto Moskvi, v notranju politiki gre svojo pot. Gomulka išče svoj način, kako postopati s kmeti, kako urejati odnose do katolikov, poveljevanje osebnosti je že davno odpravil. Nikjer ni Stalin že tako dolgo pozabljen kot na Poljskem, zato tam ni bilo treba brisati njegovega imena. Ga že davno nikjer več ni bilo. Severna Koreja in Severni Vietnam sta tudi na razpotju. Ali naj se naslonita na Moskvo ali Peiping? Vse kaže, da se bosta končno odločila za Peiping, akoravno od tam ne moreta pričakovati toliko pomoči kot od Moskve. V Budapešti in Bukarešti so z izredno majhno navdušenostjo spremljali dogodke na moskovskem kongresu.

“Razpoke” so se pokazale tudi med komunisti v svobodnem svetu. Ne mislimo pri tem na notranje prepire v posameznih komunističnih strankah v svobodnem svetu, ki jih je bilo zmeraj dosti in ne bodo ponehali. Mislimo na take slučaje, kjer stranke kot celote ne odobravajo politi-

ke vsaj ene od obeh komunističnih velesil. Skoraj neopaženo je šla mimo nas izjava indijske komunistične stranke, ki obsoja kitajsko napadalnost na severni indijski meji. Ni še jasno, ali je to obsodbo napravila radi bližnjih indijskih parlamentarnih volitev, kjer bi radi molčanja vtegnila zgubiti glasove pri volitvah. Dejstvo je, da je vsaj trenutno podlegla domačemu nacionalizmu in da so to hitro opazile komunistične stranke po vsem svetu. Zanje bo pomenil ta dogodek skušnjava, ki tudi same lahko padejo vanjo.

“Razpoke” v komunističnem svetu torej obstajajo in vse kaže, da se bo njihovo število povečevalo. Ne smemo pa njihove vrednosti precenjevati. Njihov cilj je postaviti odnose med komunističnimi državami in strankami na temelj neodvisnosti in ravnopravnosti, kar smatramo v svobodnem svetu za nekaj, kar se razume samo ob sebi. Za komuniste je to prav prelom v zunanji politiki njihovih skupnosti. Komunizma radi tega ne bo konec, kot ni radi tega že poginil svobodni svet. Vendar se moramo takega razvoja v komunističnem svetu le veseliti; bo močno vplival na komunistično bojevitost in verjetno tudi precej ohladil sedanje ne ravno preveč hladno vojno.

M. Jakopič:

Sveti večer Kovačeve matere

Pokropila je in odmolila. Po hiši je zadišalo po kadilu, ki ga je prihranila še iz prejšnjih let. Potem je stresla žerjavico nazaj v peč in zaklenila vrata. “Saj ne bo nikogar. Kdo bi le hodil nocoj po tujih hišah, ko je najlepše okrog domače mize.” Tako je govorila sama zase in s težavo porinila preko vrat težko leseno bruno, kot je to delala med vojsko, ko nisi vedel, kdo bo prišel razbijat na vrata. Potem je porinila v peč še nekaj polen, da je plamen veselo zaživel in vrgel dolge svetle sence po mrnem prostoru. Ni hotela prižgati luči; le čemu. Sedela bo v temi, da se bo lažje pogovarjala z vsemi onimi, ki bi morali nocoj sedeti ob njej. Spomini so drsli skozi srce kot jagode molka skozi skrivljene prste. Sveti večer je, in prvič v vsem dolgem življenju je ta večer sama. Sama na starost, ko bi tako rabila nekoga, ki bi ji bil v pomoč. S trudom in ljubeznijo je vžredila dva rodova, pa danes nima nikogar, ki bi ji pri molitvi odgovarjal.

Pristavila je lonček na peč. Za lipov čaj; saj kave nima, tudi mleka ne. Odvzeli so ji nakaznice češ, da za take, ki so vzgajile belčke, ljudski oblasti skrbeti ni treba. Ni se pritoževala. Vajena je skromnosti in odpovedi skozi vse življenje. Kuha krompir na krompir, ki ga je na svoji njivici dovolj pridelala. Boli jo le, da se je tudi sosedje ogibljuje, kot bi bila gartjeva. Eni iz zlobe, drugi iz strahopetnosti. To jo boli in muči bolj kot vsa lakota in pomanjkanje.

Primaknila je stol bliže k peči. Toplota ji tako dobro naredi. Stare kosti se kar otajajo in tudi revmatizem za čas odneha. Pečica veselo prasketa in mati se pogovarja z njo. Stara drobna peč je poleg psa zdaj njen edini prijatelj. Malo jih je, ki se oglasijo, pri njej, pa še tisti ne vsi z dobrim namenom.

Na mizi stojijo jaslice. One stare jaslice, ki jih je Janko delal s tako ljubeznijo. Komaj je zapadel prvi sneg, že jih je prinesel iz podstrešja, jih očistil in popravil ter nato postavil v kot. Potem so prišli prijatelji iz vasi. Čudno lepe so bile tiste jaslice in tisti večeri. Zakaj, danes dobro ve. Letos pač ne bodo take. Pa jih bo vseeno postavila, v spomin onim, ki so jih postavljali nekoč. Že popoldne jih je prinesla, s trudom kot bi nosila same težke, boleče spomine. Spomine na življenje, na utrpanja src, ki so se nekoč ljubila. Daleč je ta čas. Novega gospodarja zapoved je neusmiljeno strla vse, kar je bilo nekoč lepo in prav ter napolnila dom z žalostjo in zapuščenostjo.

“Čas je, da začnem, kajne Vojko,” je nagovorila starega psa, ki je dremal pod mizo. “Da ne bova prepozna za k polnočnici.”

Stopila je k mizi in pričela jemati kipce iz škatle. Spoštljivo jih je odvijala, kot bi se bala, da ne bi s svojimi trdimi in skrivljenimi prsti koga pretrdo in nerodno prijala. Jožefa, Marijo, drobnó Deté na slami, stare pastirje in brhke pastirice in še celo krdele ovac in kostrunov. Tudi voliček in osliček sta prišla na svoje mesto kot lani, kot že toliko let.

“Stara sem, to delo je za mlade roke. Nikar mi ne zameri, ti drobni in ubogi Jezušček, da te tako nerodno polagam v revno posteljo, ki je še dosti slabša od moje. In ti, Mamka božja, ne bodi slabe volje, če ti ne morem dati boljšega prenočišča. Saj veš in vidiš, to je vse, kar imam; a ti si vajena revščine kot jaz. Vem, da bi se onadva vse drugače potrudila, pa sta nocoj morda že pri tebi, kjer ti postavljata vse lepše jasli...” Tako se je pogovarjala v mislih z njimi. Počasi ji je drsela solza po uvelim licu. Nato se je vsedla na stol in prijetna toplota jo je uspavala. Glava ji je zdrknila globoko proti naročju in na obrzlih se ji je pojavil nasmeh, čudno spokojen in lep. Sanjalo se ji je, da še vedno postavlja jaslice. Čimbolj je ogledovala pastirje, tembolj se ji je zdelo, da so dobili obraze znancev, da jih pozna. Potem ji je najstarejši prikimal in stopil bliže. Veselo sta se pozdravila. “Kaj nisi ti, Grega? Lepo, da si prišel nocoj spet domov. Koliko let se že nisva videla. Govorili so, da te je zasulo, v rudniku, globoko pod zemljo. Zdaj pa si zdrav pred menoj. Dostikrat sem mislila nate, tudi molila sem, da bi ti Bog dal pameti in zdravja. Saj si zelo mlad odšel po svetu. Koliko se jih je tam izgubilo... Da bi se še enkrat videla na tem svetu, pa res nisem več pričakovala. Bog’ bodi zahvaljen! Povej mi, kako da si pustil rudnik in šel med pastirje? Se ti je mar stožilo po ihanskih gmajnah in po mladih dneh? Saj nisi nikoli preveč rad pasel. Vedno si kje zaostajal in se zataknil, da sem morala jaz paziti na tvoje krave. Se ne spominjaš več tega? Seveda, daleč je že to in toliko se je spremenilo med tem. Ko te vidim v tej veseli družbi, me ima, da bi se še jaz sama ponudila. Pa kaj, ko moje kosti niso več, kot so bile. Komaj doma opravim, kako bi se za ovčami in kravami poganjala? Ne, tega res ne zmorem več!”

Že se ji je približal drugi pastir. Visok, kljub letom in z dolga, navzgor zavihanimi brki. V rokah je nosil palico, ki se ji ni zdel prav nič pastirska in se je močno opiral nanjo.

“Tudi ti tukaj, Nace? Kaj gledaš v tla? Roko mi daj! Pozabi-va kar je bilo narobe med nama. Jaz sem ti vse že zdavnaj odpustila. Ni bilo lepo, da si odšel po svetu, mene pa pustil dcma z dvema otrokoma. Tujina te je otrgala od nas. Dosti sem prejojaka tista leta, potem pa so se solze posušile. Le v srcu je ostala bolečina do današnjega dne. Oglasil bi se lahko; vsaj pozdrave poslal otrokom, če si že name pozabil. Hudo je bilo in če bi te ubilo v tistih jamah, bi

lažje pozabila, bi govorila otrokom o očetu, ki je našel v tujini svoj zgodnji grob. Tako pa si se dal živ pokopati; pokopal si svoje srce, ki je pozabilo na vse, kar je bilo nekoč tudi tvoje, Nace... Tujina te je iztrgala s koreninami vred.”

Pastir ni rekel besede. Gledal je v tla in glava se mu je še bolj povesila. Ustnice so se odprle, a besede ni bilo iz njih. Nato je stopila tik njega in mu ponudila roko: “Pa da si le prišel. Star si in vsem drugim v nadlego. A je vendar prav, da prihajaš, da si se spomnil na dom... Samo pri nas je mnogo drugače. Tisto, kar si zapustil ti, je vzel Bog k sebi... Prepozno, prihajaš, prepozno.”

Nato je stari pastir dobil drug obraz. Mesto starega moža je stal pred njo mladenič ter jo gledal z žalostnimi očmi. “Kaj, tudi ti si med njimi, moj Janko?” Kako pa si ti prišel med pastirje, ko komaj veš, da je ta posel na svetu? Kdo pa je tebe spravil v to veselo družino? Po vasi so govorili, da so te ubili. Vedela in verovala sem, da to ni res. Verovala sem, da se vrneš, verovala kot v rojstvo Deteta, ki je prišel nocoj na svet. Hrepeneče sem te vsak dan na pragu čakala, vse te dolge tedne. Zdaj si vendar tu, na sam sveti božični večer. Res lepšega prihoda si nisi mogel izbrati. Le stopi bliže, da se te nagledam, fant moj...! Kaj se odmišlja, kot bi se me bal? Ali pa se me celo sramuješ. Res nisem več to, kar sem bila, hudo me je vzel in skrivilo me mesece. Toda, sramovati se me vendar ni treba...? Če že ti nočeš k meni, pridem jaz k tebi, kar tako ne bova stala in se gledala. Kaj je s teboj, oči imaš vse podplute! Po obrazu si tudi ves opraskan in na glavi krvaviš? Bog se te usmili! Le kje si hodil? Mar je bila tako težka pot domov? Seveda, lahko bi to vedela. Skrivati si še moral, riniti skozi trnje in gotovo si padel po skalah! Daj, da te obrišem in nekoliko očedim, da ne boš tak stolp pred jasli...”

V snu je stegnila roko, da bi mu obrisala kri iz obraza. Tedaj je na okno nekdo rahlo potrkal. Pozneje se enkrat močneje. Mati se je stresla in nejevoljna sama nase mrmrala. “Spet sem dremala; komaj se usedem, že dremlem...” Potem se mi pa sanja in tvezi, da ni za nikamor. Prav vse tisto, kar se preko dneva nabira v srcu...

Spet je potrkalo. “Le kdo bi utegnil biti? Kaj mi spet hočejo? Menda ne bodo miličarji, ki od dolgega časa ali pa iz zlobe nadlegujejo ubogo starko z vedno istimi vprašanji in grožnjami. Bog se me usmili...”

Dvignila se je in se s težavo povlekla v vežo. “Kdo si, ki nocoj trkaš na tuje duri?” je jecala bolj sebi kot onemu, ki je nestrpno čakal, da se vrata odpro. Nocoj menda ne bo nikogar, ki bi prišel z zlim namenom...

“Tako odprem. Samo trenutek, samo trenutek...”

Na pragu je stal neznan človek in boječe vprašal: “Saj ste vi Kovačeva mati, kajne?”

“Seveda sem, kaj bo dobrega? Kaj mi prinašate ob tej pozni uri?”

“Pošto imam za vas. Iz Avstrije,” je še dodal; potihlo, kot bi se bal, da bi ga utegnil še kdo drugi slišati. Pošto iz Avstrije. Nikomur ne pravite o tem, bi lahko imeli težave.” Že ji je stisnil drobno pismo v roke in se vsedel na kolo. “Lahko noč.”

“Lahko noč in blagoslovljene praznike, tujec! Hvala lepa,” je počljala, bolj kot izrekla mati. Potem je porinila težak zapah preko vrat ter s tresočo roko prižgala luč. Srce ji je burno utripalo, ko je odpirala zmečkan pismo.” Le kdo bi mi pisal. Gotovo spet same slabe novice...” Potem je spoznala pi-

M. JAKOPIČ:

SVETI VEČER

Gozd nocoj skrivnostno sanja,
v zimski plašč zaviti molči.
Mesec se nad njega sklanja,
v dalji drobní ogenj tli.

Le kakaj so ga prižgali?
Bledi mesec šepeta.
So pastirji rano vstali!!
Kdo na gosli že igra?

V hlevcu bormem, v bormih jaslih
Dete božje se smeji,
svetli zvezdi repatici,
ki nad hlevčkom obstoji...

savo. Od njega, od Jožeta? Še živi, vsaj on še živi... Zahvaljen Bog...! Besede so se mešale med vroče solze, ki so ji tekale po razoranem licu. Nato je brala: “Ljuba mama! Jaz sem živ in zdrav. Janko pa kot gotovo že veste. Počiva s tisoči prijatelji nekje v kočevskih gozdovih... Vedno mislim na vas. Bodite močni in molite za oba: za mrtvega, pa tudi za živega...”

Črke so ji zaplesale pred očmi in le s težavo je dosegla stol. “Torej je le res, kar se je šušljalo. Pobili so jih, kot se pobija živino, brez sodbe. Vso tisto mlado moč so podrli streljati bratovih pušk. Vsa hrepenenja in sanje mladih src je zasula težka gruda. Ubogi Janko! Bog mu bodi milostljiv. Tolikokrat se mi je sanjalo o tebi in vedno si bil tako otožen, tako ubog, še nocoj...”

Dolgo je strmela v drobno lučko, ki je gorela pred jaslicami. Srce se je borilo z Njim, ki je bil nocoj rojen. “Zakaj je moral priti vse to nad mene?” Potem je padla na kolena in solza vdanosti ji je prilekala po obrazu. “Ti veš bolj kot jaz, uboga starka... Saj se pri Tebi kmalu

Zdravko Novak:

BOŽIČ V BOLNIŠNICI

Deset dni pred božičem me je napadlo in znašel sem se zojet v bolnišnici — v Huron Road Hospital. Za polajšanje bolečin sem dobil tubo morfija, nato pa globoko zaspal.

Naslednje jutro sem bil silno utrujen. Zajtrka se nisem niti dotaknil. Ko je strežnica prišla po pladenj, se je začudila, zakaj nisem nič jedel. “Ne morem,” sem dejal kratko. Odnosla je pladenj, ne da bi rekla besedo.

Kmalu se je vrnila. Pred seboj je porivala dolgo stojalo in ga potisnila ik vnožju postelje. Nato je odšla. Ogledoval sem stojalo in si nisem mogel misliti, kaj bo z njim. Prišla je druga strežnica in prinesla štiri polgalonske steklenice s svetlorumeno tekočino. Kmalu za njo je prišel tudi zdravnik. Mlad, temnih las, kot dr. Ben Casey na televizni. Obesila sta prvi dve steklenici rumene tekočine na stopalo, da sta viseli z vratom navzdol. Napeljala sta prozorno plastično cevko od steklenic po postelji. Stegniti sem moral roko, strežnica mi jo je pa s plastičnim trakom pritrdila k desnici. Zdravnik je poiskal žilo in vanjo zabodel dolgo votlo iglo, ki je bila zvezana s plastično cevko. Strežnica je dvignila ograjo na obeh straneh postelje in odprla cevki pri steklenicah na stojalu. Čas je opazovala kako je tekočina kapljala iz steklenic v plastično cevko in polzela do roke, kjer je zgimila v žilo. Strežnica je tiho odšla. Z očmi sem jo spremljal do vrat. Čas sem ogledal okoli po sobi, nato mi je pa pogled obstal na steklenicah na stojalu. Tekočina je počasi kapljala v cev in po cevi ki navzdol do igle, kjer je izginjala v žili. Pogledal sem na uro: deset dopoldne.

Ležal sem nepremično, misli pa so mi uhajale domov k družini in božiču, ki je bil pred vrati. Postal sem utrujen, rad bi vsaj malo zadremal, pa nisem mogel, misel vaje ležanja na hrbtu.

Nepremično ležanje me je delalo nervoznega. Telesno sem popolnoma miroval v notranjosti sem bil pa tako razburjen, da sem se kar bal, da bom s prostodeno roko potegnil iz žile iglo in stgal cevko. Hudič me je motil, naj z omarice ob postelji pograbim uro in treščim v steklenici na stojalu. Stiskal sem zobe in nepremično zrl v steklenici, iz katerih je počasi kapljalo v cevko in od tam skozi iglo v žilo. To je trajalo ure in ure. Zadremal sem in se zopet prebudil. Mislim, da sem spal vsaj kako uro. Pogledal sem na uro. Dremal sem pičlih deset minut. Minulo je zopet nekaj ur. Od utrujenosti sem globoko zaspal.

Ko sem se prebudil, je stal na ena strani ob postelji zdravnik, ob drugi pa strežnica. Med spanjem sem se obrnil postrani izpulil iglo in cevko, da je tekočina kapljala na tla. Strežnica mi je malce popravila blazino in odejo in me zopet položila na hrbet. Zdravnik mi je zopet porinil iglo v žilo napeljal cevko, da je tekočina zopet polzela v žilo. Strežnica je prinesla dva usnjena pasova in mi priklenila roko k postelji. Ničesar ni bilo v sobi, da bi me motilo. Oči sem imel stalno uprte v steklenici in štel kapljice, ki so počasi polzele po prozorni cevi. V notranjosti se mi je vse treslo. Bil sem nervozen, ganiti se nisem mogel.

Prišla je strežnica. Prosil sem jo, naj mi prinese kako zdravilo za pomirjenje. Kmalu se je vrnila in mi prinesla “painshot.” Zavihala mi je rokav in vbrizgala svetlo tekočino. Dolgo ni bilo nobenega učinka. Mislim, da mi je morda vbrizgala vodo. Učinek pa je le prišel. Po vsem životu je prihajala prijetna toplota. Po udih se je prelivala prijetna omama. Bolečine so prenehale. Dihanje se je umirilo. Popolnoma sem se pomiril. Prihajali so prijetni trenutki vselega razpoloženja. Oči so po-

(Dalje na 8. strani)

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Pokristjanjenje Božiča

Praznovanje Božiča je danes zaobilo tako obliko, da pred očmi množice blede njegov pravi pomen. Rojstvo človeškega otroka ljudje še sprejmejo. Da je bil pa ta novorojenec Otrok Bog, za to se čedalje manj menijo. Kje pa je čas na vse to misliti. Pa vendar že sama misel na Božič, spomin na božičevanje in pričakovanje Božiča navda človeka z neko notranjo radostjo, katere ne nudi noben drug praznik v letu.

Tistim, ki so še v starem kraju praznovali Božič, preden je nastopila "nova rdeča stvarnost," se zdi, da je bil njihov Božič tam preko morja bolj krščanski, bolj božji. Kaj če bi s takim božičevanjem nadeljevali? Ne bo brez vpliva na okolico, saj tudi med tukajšnjimi katoličani gre geslo, da je treba Božiču vrniti Boga Kristusa. Treba je premagati tisto, kot se je godilo že na prvo sveto noč, ko so se vrata zapirala pred Njim, ko Zanj ni bilo prostora v hiši, da se je moral zadovoljiti z razdrapanim hlevom in s peščico pastirskih obiskovalcev.

Vsebinsko modernega božičevanja bi lahko zajeli v štiri točke:

1. Luč, svetloba...
2. Veselje, radost, sreča...
3. Obdarovanje, darila...
4. Ljubezen, izražena v voščilih in božičnih poslanicah...

Tudi svet, ki obhaja božič brez Boga, se izživlja v razsvetljavi, v razveseljevanju, v kupovanju in razdajanju daril, v izrazih ljubezni in voščil. Skoda je le, da pozabljajo, da ima vse to krščanske korenine. Na prvo sveto noč je namreč prišla z neba svetloba, angel je oznanil ljudem radost in veselje, pastirji so hoteli iskati Dete, da Mu ponesejo darila in izkažejo ljubezen.

Toda današnjemu Božiču so vzeli Boga, zato so razsvetljava, veselje, obdarovanje in ljubezen brez korenin, ki so pognale v jaslicah. Kljub toliko moderni razsvetljavi človeštvo tava v temi zmot in zablod. Moderni človek išče veselja, pa je tako malo res srečnih. Tudi božično veselje je tako kratkotrajno in pušča toliko glavobola. Koliko milijonov dolarjev se izda za darila in koliko milijonov jih bo ravno na sveti večer stradalo, stradalo kruha in ljubezni.

Pokristjaniti Božič bi se reklo torej sprejeti Dete-Boga kot svetonočno Luč, ki je zagorela v temi poganstva. Pri tem pokristjanjenju more sodelovati vsak-

do. Saj Luč še gori in tudi svetlo, kljub modernemu napredku, le oči ji je treba odpreti, pa bo posvetila prav v vsak kotiček srca in razuma, cerkve in doma, tovarne in stavbišča in tudi zabavišča. Iz pripravljenosti sprejeti to Luč vsak dan v letu, se nam bodo porodili božični prazniki v vsej svetlobi. Pot v novo leto bo svetla, ker bo Luč iz jaslic osvetljevala delo, načrte in sožitje.

Obdarovanje postaja skoraj glavna točka v božičnih programih. Lepa je ta navada, saj je na prvo sveto noč samo nebo obdarovalo zemljo. Vendar je nevarnost, da v poplavi daril prezremo najpotrebnejše, ker dajemo darila preveč iz lastne nečimurnosti in v pričakovanju, da jih bomo tudi sami deležni. Potrebni, bolni in revni pa dostikrat ostajajo brez njih. Vereni človek pred Božičem najprej pogleda okoli sebe, kje bo njegovo darilo najboljše naloženo, naloženo na božje obresti. Da ne bi bil kdo zaradi pomanjkanja telesnih dobrin prikrajšan na božični blaženosti.

Kljub poplavi nebožjega božičevanja je še veliko vernih. Iz vernih središč in družin, ki bodo na sveto noč kakor pastirji odhiteli k božjemu Otroku, naj bi se širilo krščansko pojmovanje Božiča in njega praktično praznovanje. Naj Luč iz teh središč preganja temo, veselje naj izpodriva žalost in ljubezen naj nadomesti sovraštvo, da se bo moglo izpolniti angelovo oznanilo: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. PM.

Kulturni večer SKPD "Baraga"

SKPD "Baraga" ima v letošnjem programu svojega dela tudi nekaj kulturnih večerov. Prvi tak večer bo v soboto dne 23. decembra letos ob 8. zvečer v slovenski dvorani na 609 Manning Ave. Glavna vsebina večera bo predavanje g. ing. Franc Markša-a, ki bo govoril o atomski energiji. Predavanje bo pojasnjeno s kratkim filmom, tako da bo zadeva vsakomur lažje razumljiva.

Kulturni večeri so društvene prireditve namenjene vsej slovenski javnosti. V današnjih časih, ko zavisi bodočnost sveta in človeštva od uporabe ali neuporabe atomske sile v vojne namene, je tako predavanje več kot zanimivo in več kot potrebno.

Obisk tega kulturnega večera toplo priporočamo in vabimo k obilni udeležbi.

Odbor.

Marjanska akademija

Dekleta zbrane v Marjini družbi so v nedeljo 10. dec. proslavile praznik Brezmadežne z lepo akademijo. Akademija je v glasbi, petju, govoru in živih slikah prikazala upor angelov, božjo napoved Odrešenika, v poganstvo zapadlo človeštvo in

Brezmadežno, ki je kači glavo strla. Pred očmi gledalcev so se vrstile žive in pretresljive slike.

Dekletom je pomagal pripraviti akademijo kaplan preč. g. A. Zrnc. Pritegnila je kar lepo število gledalcev, zlasti mladine. Por.

"Naša moč"

"Naša moč" je naslov glasila slov. Hranilnice in Posojilnice, ki deluje v obeh župnijah v Torontu. Glasilo izhaja po potrebi, v glavnem samo za člane. Berejo ga pa tudi nečlani. Ta skromen listič ima najmanj 650 naročnikov. Nekateri od teh sicer še ne znajo brati. Če prištevamo še nečlane, ki ga berejo, lahko skromno rečemo, da ga prebira najmanj 1000 bralcev. G. B. Kosić, ki to glasilo piše in izdaja, se niti ne zaveda, da preko njega govori toliko ljudem. V "Naši moči" je njegova moč.

Moč vseh, ki so člani in bodo še člani postali je pa v lastni župi. Hranilnici in Posojilnici. Kjer je zdrava moč, tam je rast in obratno; kjer je rast, tam je moč. V M. in P. je moč skupnosti in je moč ter gospodarska varnost posameznika. Žup. H. in P. raste in je od leta do leta močnejša. Letos je do konca novembra porasla za \$120,000 na kapitalu in je v 11 mesecih imela \$1,222,863 prometa. Njena rast je očitna in v teh številkah je zapopadna njena koristnost.

Kolikokrat se zgodi, da nam zmanjka denarja. Prijatelja ali sorodnika nadlegovati je nerodno. V Posojilnici imajo denar. Posojilo je ceno in za življenje zavarovano. Letos so ga posodili že čez 178.000 dolarjev. Kdor je torej v zadregi, naj ne sprašuje, kjer bi ga dobil.

Včasih pa se zgodi, da denarja ostaja. Treba ga je spraviti na varno in naložiti na visoke obresti. V Hranilnico ga nesi, ker banke slabo obrestujejo. Sicer pa čaln sam soodloča o dividendah. Letos so člani vložili že \$438,330. Od tega so kupili za 183,360 dolarjev delnic. Ostalo odpade na osebni čekovni promet.

Kdor bere "Našo moč" ali pa tele vrstice, pa še ni vključen v to skupno gospodarsko moč, naj se odloči in pristopi. Letos jih je že pristopilo kakih 150, pa ni nikomur žal. Lahko je namreč pristopiti k ustanovi, kjer je življenska članarina samo 25c; še lažje k ustanovi, ki je močna in stalno raste in od katere ima človek samo koristi. Tukaj ni kaj premišljati. Uradni prostori: 618 Manning Ave., Toronto 4 in pa v pisarni zraven nove cerkve Brezmadežne na Brown's Line, Toronto 14. Uradne ure: Četrtek od 5. pop. do 9. zvečer, v sobotah od 10. do 4. pop. in ob nedeljah od 9 do 11 popoldne. Na Brown's Line pa v petkih zvečer in ob nedeljah popoldne. Nečlani nasvidenje torej!

Ti—rent.

Božična voščila

Vsem, ki pišete, sestavljate in urejate naš katoliški dnevnik Ameriška Domovina, vsem, ki se trudite z njegovo upravo in vsem, ki o njem rečete dobro besedo, želimo Slovenci iz Toronta obilo božje sreče v teh božičnih praznikih.

V težkih časih in nelahkih razmerah opravljate veliko delo pri ohranjanju slovenske tiskarne besede v svobodnem svetu. V koliko slovenskih domov, ki so sredi tujega in mrzlega okolja, bo Ameriška Domovina prinesla za letošnji Božič prijetne domačnosti in krščanske miselnosti.

Brez vaših žrtv bi ta ogenj po naših domovih ugašal. Naj Dete iz jaslic nagradi in blagoslovi vaše delo in prizadevanja.

SKP DRUŠTVO "BARAGA."

— Vsem svojim članom in prijateljem in bralcem "Ameriške Domovine" milosti polne božične praznike in srečno novo leto 1962.

P. Markeš, predsednik.

"VEČERNI ZVON."

Odbor "Večernega zvona" želi vsemu članstvu društva in vsem Slovincem v Torontu in po Kanadi blagoslovljene, sreče in miru polne božične praznike in vsega najboljšega v novem letu 1962.

Za odbor predsednik

Martin Vinčec.

HRANILNICA in POSOJILNICA obeh slovenskih župnij v Torontu želi blagoslovljene božične praznike in uspeha polno novo leto 1962. vsem Slovincem, posebno pa še članom.

Ravnateljstvo.

DRUŠTVO N. I. J. župnije Marija Pomagaj vošči Slovincem v Torontu in vsem rojakom po svetu vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto 1962.

Odbor.

Odbor in članstvo Prekmurske folklorne skupine želi prijateljem in vsem Slovincem v Torontu, New Torontu, Montrealu, Hamiltonu, ter drugod po Kanadi in U. S. A. blagoslovljene, božje miru polne praznike Gospodovega rojstva in vse najboljše v novem letu.

Naša folklorna skupina se je ustanovila, da ohranja in pokaže rojakom pa tudi tujcem narodne običaje prekmurskih Slovincov. Te običaje — narodne plesse pa tudi druge šege — hočemo ohranjati za mladi rod, ki bo do rasteval v tujini, da jih bo poznal, cenil in tudi z njimi ohranjal narodno zavest. Veseli nas, ko vidimo pri naših rojakih zanimanje za naše delo; vesele nas tudi uspehi drugih, ki delajo za ohranitev slovenskega izročila. Bog daj, da bi delo vseh doživljalo novih uspehov v letu, ki prihaja.

Za Prekmursko Folklorno skupino

Joe Vinčec, predsednik,
Rose Foys, tajnica.

Krščansko-demokratsko društvo v Torontu

Letos je že dvajseti Božič, odkar smo Slovenci izgubili svobodo. Danes ne moremo govoriti ne o politični, ne o verski in niti ne o kulturni svobodi slovenskega naroda. Doma bodo obhajali Božič nekateri skrivoma, nekateri v strahu, nekateri v ječah; premnogi pa bodo šli mimo njega v brezboštvo.

Naj naše praznovanje v svobodi ne bo čisto osebnega značaja. Kleče pred jaslicami ne pozabimo na našo domovino. Saj je bil Odrešenik tudi zanj rojen in sicer za tiste, ki ga priznajo in za tiste, ki ga ne marajo. Posimo Ga, naj bo letošnji Božič vsem blagoslovljen, sestram in bratom doma in vsem, ki so zaradi njega zapustili rodno grudo. Vse blagoslove v novem letu 1962.

Odbor.

DRUŠTVO SLOVENCEV v Torontu. Slovincem po kanadskih naselbinah, rojakom po svobodnih naseljih in v domovini, naj nebesa rosijo obilo blaga, slova za letošnji Božič in za novo leto 1962. želi odbor

Društva Slovencev.

Podrti zvonik

Toronto, Ont. — V prejšnjih časih je bila doma navada, da je moral biti vsak kristjan na božični dan pri dveh mašah. Včasih to ni bila lahka stvar. Pri nas na Dobrovi smo imeli poleg župnika samo enega kaplana. Ta je navadno pomagal pri polnočnici, ob pol petih zjutraj pa je imel mašo s pridigo na Brezjah, ki so bile pet četrt ure oddaljena podružnica. Ob sedmih je bil že na Gaberjih, kjer je imel eno mašo. Ljudje v Smartnem so najeli svojega gospoda iz Ljubljane. Le podružnica sv. Jurija na Hruševem ni imela nobene božične maše. Zato so ljudje iz te vasi, iz Hrastence, Osredka in Loga prihajali navadno k polnočnici na Dobrovo, potem pa so mnogi čakali še sedme maše v Gaberju. In kje so čakali? V gostilni pri Dolinarju, to je na sredi pota med Dobrovo in Gaberjem. Večino med temi čakalci je seveda imela mladina. Gostilna je bila navadno prepolna in brez pijače se ni dalo čakati. Po stari navadi je gostilničar delil "šepahovko" zastoj. Ta je pa napravila ježo in se je pilo. Tudi brez preprirov ni bilo. Vino in žganje sta jih povzročila že v gostilni sami; nato so se nadaljevali na cesti proti stari cerkvi. G. Kaplan je moral iz prižnice ali pa izpred oltarja miriti in opozarjati, naj ne motijo službe božje. Glavno dejanje se je vedno odigravalo pod zvonikom in to prav na vsak Božič. Tam so se prerivali, tepli, kleli v več jeziki, da je bilo groza. Tudi umazanega govorjenja ni manjkalo. Tudi sledovi krvi so se poznali pod zvonikom. Ker se je to dogajalo leto za letom, so bili ljudje tega že tako vajeni, da se niti niso več zgledovali. Nihče ni pomislil, da take grdobije izživajo božjo jezo.

Ko sem prevzel očetovo posestvo, mi tale zadeva ni dala miru. Vso stvar sem potožil g. župniku Klopčiču. Dejal mi je, naj govorim s cerkvenimi ključarjema in z ljudmi. Če so za to, si lahko najamemo gospoda in imamo božične maše, kadar hočemo. Sami naj si izberemo uro. Stopil sem do ključarjev. Eden je bil za stvar dovzeten, drugi se je pa otesal, češ če je bilo do sedaj dobro tako, naj bo še za naprej. Vse je bilo seveda v tem, ker bi morali gospodu nekaj dati, kaplan je bil pa že itak plačan. Tudi nekaterim ljudem ni bila "novotarja" po volji. Ko sem jim predočil, kaj se godi pod stopom in kako se izživja božja jeza, so mi odgovarjali, da je vsak prizadeti odgovoren sam zase.

Ponovno sem stopil k uvidenemu ključarju in mu dal svojo ponudbo: Polovico stroškov bom posil sam in tudi duhovnega gosпода bom sam poiskal. Bile naj bi tri zaporedne maše ob sedmih zjutraj. Dogovor je držal; g. župnik je bil nadvse zadovoljen in ljudje tudi.

Prišla je vojska, z njo okupacija — revolucija — partizani. Omenjeni stolp so partizani podminirali, kakor tudi cerkev na obeh straneh. Minirali pa so tako nestrokovnjško, da so postavili mine tik pod okna. Ko so mine zažgali, se je stolp zrušil v popolno razvalino, dočim je cerkev ostala cela, le okrog oken je bilo nekaj razpok.

Ko sem gledal te razvaline stolpa, sem se zamislil: Koliko kletvin, bogokletij in kvant je

Newtorontske novice

Cez nekaj dni bomo klečali ob jaslicah in se s hvaležnostjo v srcu spominjali rojstva našega odrešenika Jezusa Kristusa. Župljani župnije Brezmadežne se bodo prvič zbrali ob novorojenem Detetu v novi cerkvi ob novih Goršetovih jaslicah. Hvaležno se bomo spominjali vseh dobrotnikov cerkve, še posebej tistih, ki so darovali za jaslice in za ostale predmete v cerkvi. Prav tako se bomo hvaležno spominjali vseh, ki so zaposleni pri uredništvu in upravi Ameriške Domovine, kajti s tem, da redno objavljajo naše dopise in prošnje, store veliko dobrega tudi za našo cerkev in župnijo. Koliko dobrotnikov smo dobili prav preko dnevnika Ameriška Domovina. Naj novorojeni Kralj povrne vsem s svojimi milostmi in blagoslovi in poveže vse Slovence, ki žive v Kanadi in v Združenih državah, v živo slovensko skupnost ob našem skupnem dnevniku Ameriška Domovina. Pridobivajmo ji nove naročnike in se vzajemno trudimo, da bo ta dnevnik vedno boljši in privlačnejši, ki nas bo povezoval v eno in krepil v nas slovensko in katoliško zavest!

Spevoigra "Slovenski božič", ki jo je uglasbil preč. g. Matija Tomc, je tako nekaj lepega, da nam pričara vso blaženost svetle noči. V prvi sliki Marija in Jožef iščeta prenočišča in trkata na vrata krčm in gostišč, a ju povsod surovo zavračajo. Občutimo vso Jožefovo silno skrb za nesečo ženo, Marijino vdanost in zaupanje v Boga, ko ne najde prostora, kjer bi rodila Dete. Surovost ljudi, s katero jo odganjajo od praga, celo nas boli. Vse to je položila slovenska duša v božično narodno pesem, ki spremlja in ponazoruje ta prizor. Nato sledi blaženost svetle noči, ko se nebo odpre in Marija Boga rodi; ko angeli iz nebes privirajo v hlevček in tako čudovito pojo. In nazadnje je nadvse ganljiv prizor, ko pridejo božje Dete molit pastirji in mu prinesejo jagnjeta v dar. Naš organist g. Nace Krizman je že pred nekaj leti postavil na oder to spevoigro, ko je bil še organist pri župniji Marije Pomagaj. Sedaj je to spevoigro s pomočjo pevovodje preč. g. F. Sodje, C.M., in režiserja g. Staneta Brunška še izpopolnil in povečal, tako da bo trajala podrgung uro. Kajti, ko so Slovenski božič pred leti igrali v dvorani Marije Pomagaj, je padla le ena kritika, da je bila igra prekratka. Kajti trajala je le eno uro. Lepo stvari se nam pa že tako zde čisto kratke, pa čeprav trajajo dolgo.

Spevoigro Slovenski božič bo cerkveni zbor Brezmadežne igral prvič v svoji dvorani na 225 Brown's Line (Highway No. 27 south) v nedeljo, 24. decembra, ob 4. popoldne. Slovenci, ki bodo prišli od drugod, bodo lahko po igri počakali kar v dvorani Marije Pomagaj na 609 Manning Ave. naslednji dan, 25. dec., ob 4:30 popoldne. Kajti Slovenski božič po svoji vsebini spada prav na praznik Jezusovega rojstva. Velikodušnost naših pevcev se je pokazala tudi v tem, da bodo poleg časa, ki ga veliko žrtvujejo za vaje in petje v cerkvi, tudi ves dohodek teh prireditev darovali za farni klavir. Pred kratkim smo ga namreč kupili in stane \$495.00.

Miklavž, ki nas je obiskal v nedeljo, 10. decembra, je zelo razveselil slovenske otroke. Napolnili so veliko dvorano in spoštljivo prihajali pred Miklavža, ki jih je izpraševal, jim dajal vzgojne nauke in delil vabila. Nekaj porednih otrok je izročil tudi parkljem. Tako je dosegla slovenska šola s prireditvijo Miklavža tudi to pot vzgojni uspeh in je prinesla slovenski mladini mnogo veselja.

Zadnje mesece se je v Torontu zelo uveljavila Prekmurska folklorna skupina. Priredila je že nekaj prav dobro uspešnih folklornih predstav.

bilo izrečenih pod tistim "turnom," kolikokrat je bila motena služba božja in to na samo sveto božično jutro! Mar niso taka divjaštva klicala kazni na domovino?!

Lojze Ambrožič, st.

klornih plesov. Koncem novembra je šla nastopiti celo v Montreal in je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Tudi v naši dvorani je že nastopila. Tu pride še posebno do razmaha, ker je oder velik. Na praznik sv. Stefana, 26. dec., bo spet priredila v naši dvorani družabni večer s folklornimi plesi.

Naša župnija bo letos priredila silvestrovanje v soboto, 30. decembra, ob 7:30 zvečer. Cerkveni odbor že pripravlja zabavne točke, ker bi rad Slovincem pripravil prav prijeten večer. Vsaj na ta večer naj bi pozabili na vse, kar smo doživeli v preteklem letu žalostnega in težkega, ter z novimi upi in veselim razpoloženjem stopili v novo leto. Za veselo razpoloženje bo poleg zabavnih točk poskrbel zlasti Sunshine orkester.

Goršetove jaslice za našo cerkev so že v celoti plačane. Še nekaj več darov je prišlo, kot smo prosili. Zadnji je prispeval naš župljan g. Ivan Zakrajšek kar \$60.00 s pripombo, da lahko od te vsote uporabimo, če še kaj manjka jaslicam. Kipar Gorše je tako naredil še šest ovč, da bodo jaslice bolj pestre in vseh šest so dar g. Ivana Zakrajška. Ker so nekateri dobrotniki oddajali darove naravnost g. F. Gorsetu, so imena nekaterih izostala v Ameriški Domovini, ali pa se je vrinila kaka pomota. Tako je daroval g. Florjan Končar pastirja (\$30.00) in Mr. Ivan ter Mrs. Ivanka Kustec pastirja (\$30.00), Rev. Julče Slapšak je kupil dva kralja (\$60.00), enega kralja je pa kupil dr. Franc Puc, Hoboken, N.J. (\$30.00). Za hlevček so še prispevali: Mrs. Mary Tekavec, Cleveland, O., \$30.00, ter neimenovana dobrotnica iz Willowicka, Ohio, \$5.00.

Zdaj samo še čakamo, da bo kipar Gorše jaslice v cerkvi postavil. Pričakujemo, da bo prva Sveta noč ob njegovih jaslicah za nas posebno doživetje in se bomo ob njih hvaležno spominjali v molitvi njega in vseh dobrotnikov.

Če bi nam bil kak dobrotnik pripravljen še kaj denarja posoditi po 5%, bi posojilo zelo hvaležno sprejeli; ker imamo pri kompanijah, ki so delale pri cerkvi, še skoraj \$10,000.00 dolga, ki bi ga radi čimprej izplačali. V zadevi posojila se naj vsak obrne na: Janez Kopač, C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont., Canada.

Jezus prihaja

Zvezde zlate v sveto noč migljajo —
čez in čez žari nebesni svod,
da bo Jezusu svetlejša pot,
ko prišel bo med človeški rod.
Vse stvari mu slavo šepetajo.

Kaj nocoj nam v srca je dahnilo?
Vsak utrip — nebeskih strun odmev,
slednji up — čarobnih zvezd odsev,
vsak vzdihljaj — Bogu, zavalni spev.
K nam nebo se je, nebo sklonilo. . .

Ljubka Sorli

Gramofonske plošče

PRAVAK DOSPELE
iz starega kraja!

Velika izbira—Zahtevajte katalog

COMET

555 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont. Tel. LE 5-7269VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1962

želi

vsem svojim cenjenim strankam, prijateljem in znan-
cem v Kanadi, Ameriki in domovini

CENTRAL HOMELAND AGENCY

Lastnik: MILAN LENDIĆ

463 Dundas St. West
(pri Spadina Ave.)Toronto 2-B,
Ontario, Canada

Telefon: EM 4-5045

NATO naj poslano četirja atomska sila!

PARIZ, Fr. — Na zadnji konferenci zunanjih ministrov NATO so zopet pretresali vprašanje, ali naj NATO dobi lastno atomsko orožje, kot ga imajo Amerika, Anglija in Francija. To idejo je že davno zagovarjal glavni poveljnik NATO ameriški general Norstad.

Eisenhowerjeva administracija je oklevala, Kennedyeva se je do sedaj tudi obotavljala, da pove jasno svoje stališče. Sedaj pa je državno tajništvo ZDA pristalo na nemški predlog, naj se ta predmet smatra kot nujen. S tem NATO ne bo dobila atomskega orožja že jutri, kajti preje je treba še spremeniti ameriški zakon o varovanju tajnosti o proizvodnji atomskega streliva.

Treba je skleniti dogovor s Francijo in Anglijo glede dobave atomskega streliva. Najtežje je seveda sestaviti pogoje, pod katerimi naj armade NATO rabijo atomsko orožje. Jasno je, da o tem ne more odločati v vsakem konkretnem slučaju vseh 15 zaveznikov. Vsekako se je vprašanje premaknilo z mrtve točke.

Ne bojte se radioaktivnosti, pravi Ameriška zdravniška zveza

CHICAGO, Ill. — Ameriška zdravniška zveza je za Božič človeštvo pozvala, naj se nikar preveč ne vznemirja radi radioaktivnosti atomskih eksplozij.

Poziv pravi, da pravega obrambnega sredstva proti tej nevarnosti še zmeraj nimamo in da tudi ne obstoja nobeno avtoritativno mnenje, koliko radioaktivnosti prenese človeško telo. Ni se treba torej čez mero razburjati; boljše je potrpežljivo čakati, kaj vse nam bo znanost na tem polju še odkrila.

MALI OGLASI

Pohištvo naprodaj

Rabljeno pohištvo za jedilnico, v dobrem stanju, se prodaja po zmerni ceni. Kličite EV 1-0490 po 5. uri. (242)

Kako se imate v Ameriki, sva z ženo dobro poučena, ker stalno prejemava "Ameriško Domovino" z zadovoljstvom že 4. leto v Avstrijo.

Vsem Slovencem, poznamim in nepoznamim, v Ameriki, Kanadi in Argentini voščiva veselo in blagoslova polne božične praznike in srečno novo leto 1962.

Janez in Franja Brodar

VOŠČILO

Voščim in želim veselo božične praznike in srečno novo leto vsem znancem in prijateljem. Se zahvalim za vse obiske in se še priporočam za naprej.

MARY BRADAC,
c/o Chuch, R.D. 1, Geneva, Ohio.

Veselo božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem želim

ANTON IN
JUSTINA KLANČAR

1084 E. 67 St.

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

V najem

Pet nanovo dekoriranih sob, zgoraj, garaža, za \$75.00 mesečno, na 16924 Grovewood Ave. Samo odraslim. —(242)

Hiša naprodaj

4 sobe in kopalnica spodaj, velika zgotovljena soba zgoraj, dvojna garaža, plinski furnez, vse ograjeno. Kličite EN 1-1473. —(WTF)

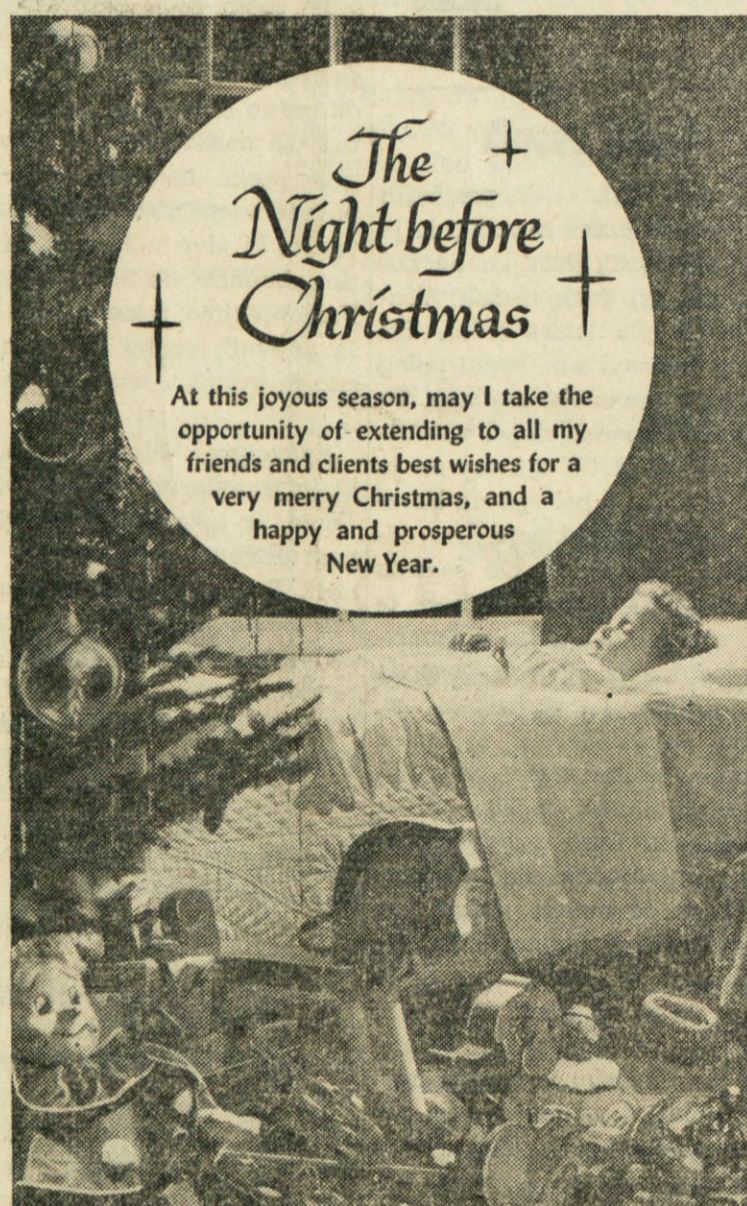
V najem

Odda se eno 5-sobno stanovanje in eno 3-sobno stanovanje. Kličite EN 1-9061. —(15, 18, 20 dec)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

The Night before Christmas

At this joyous season, may I take the opportunity of extending to all my friends and clients best wishes for a very merry Christmas, and a happy and prosperous New Year.

MICHAEL TELICH
JOHN R. TELICH, C.L.U.
2829 Euclid Ave. CH 1-7877
SUN LIFE OF CANADA

PRESKRIBITE SE ŽE SEDAJ ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

MODEL FOOD MARKET

445 East 200. Street KE 1-7447

IMA VEDNO NA RAZPOLAGO:

prvoklasno sveže meso vseh vrst — domače riževe in krvave klobase — doma pripravljene in prekajene mesene klobase — želodce — šunke — razno drugo prekajeno meso — grocerijo vseh vrst — domače kislo zelje in repo.

Se priporočata:

FLORIAN & MARIE KONCAR — lastnika

EUCLID RACE DAIRY & ICE CREAM CO.

503 East 200th St.

Ivanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Veselo božične praznike in srečno novo leto želi naša tvrdka vsem svojim prijateljem in klientom. — Se priporočamo.

Ustanovljeno leta 1908

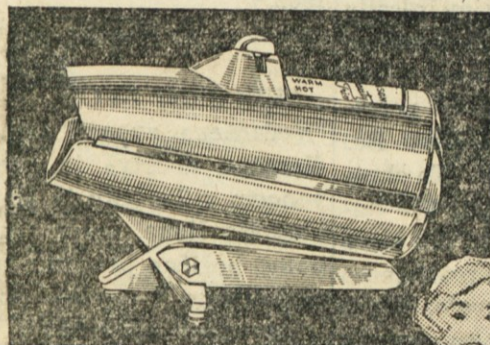
HAFFNER INSURANCE AGENCY

18108 Hiller Ave.

IV 1-0653

J. HAFFNER . . . A. HAFFNER . . . NORMAN P. HAFFNER

THE AMAZING NEW RONSON Beauty Trio HAIR DRYER

The luxurious ease of beauty-shop hair drying, right in her own home! Ronson "Beauty-Trio" with brush, comb and adjustable hood, dries hair to silky-softness in minutes.

BRUSH-DRIES Warm air flows through soft nylon bristles. Brushes out tangles as it damp-dries.

COMB-DRIES Warm air circulating through comb dries hair to silky-softness, ready for pin-setting.

HOOD-DRIES after pin curls are set. Adjustable hood for comfortable fit. Leaves hands free.

Beautiful, practical gift for her!

Complete in smart vinyl travel-storage case. USE IT BOTH WAYS . . . EITHER PORTABLE OR STATIONARY

Complete with Attachments and Gift Case \$26.95 50c A WEEK

Choice of Pearl Pink or Dawn Blue

CERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Ave.

QUALITY JEWELERS SINCE 1909

Christmas Store Hours: 9:30 to 8 P.M. every day

We give Green Eagle Stamps

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO

VSEM STARIM IN NOVIH PRIJATELJEM
IN ZNANCEM

Najstarejša slovenska Potovalna in Zavarovalniška
Agencija

Ustanovljena 1905.

SVETE TRAVEL BUREAU & INSURANCE AGENCY

MR. & MRS. JOS. SVETE

MR. & MRS. EMIL SUROVJAK

1782 E. 28th St., Telephone BR 7-8110
Lorain, Ohio

May the happiness
of Christmas
And the spirit it conveys
Be with you
And your loved ones
Through a year of happy days.

FERFOLIA FUNERAL HOME

9116 Union Ave at E. 93rd St.

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI VSEM ROJAKOM
ANTON OBLAK v imenu

PERRY HOME IMPROVEMENT CO.

1101 Norwood Road EN 1-5840

Zahvalimo se za naklonjenost vsem dosedanjim naročnikom in se toplo priporočamo za bodoče.

Predelujemo in obnavljamo hiše in stanovanja. Opremljamo kuhinje in kopalnice z modernimi napravami. Imamo ugodne odplačilne pogoje. Načrti in nasveti brezplačni in neobvezni za vas.

VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

MAX GERL

COUNCILMAN
3. VARDE
v Euclidu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ČITATELJEM AMERIŠKE DOMOVINE

JOS. J. PESHEL, zastopnik

V. ELY, MINN.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN POLNO
BOŽJEGA BLAGOSLOVA NOVO LETO
ŽELI ČITATELJEM AMERIŠKE DOMOVINE

Ludvig Perushek, zastopnik
Willard, Wis.

HUTCH'S GARAGE

6013 St. Clair Ave., zadaj --- Tel.: HE 1-2988

Splošna popravila avtomobilov, motorjev za čolne, motornih kosilnih strojev.

General repairs service: carburetors, ignition, outboard, power movers, all automobile repairs.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO NOVO LETO VSEM OBISKOVALCEM NAŠE GARAZE IN PRIJATELJEM.

JAMES A. SLAPNIK, JR.
FLORIST — MEMBER OF T D S

6620 St. Clair Avenue HEnderson 1-8824

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON AND HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

BONNA CAFE

1401 East 55th Street Tel.: En 1-8974

Lastnik FRANK STERLE vošči vsem gostom, prijateljem in znancem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Zahvaljuje se vsem za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče.

Točna in prijazna postrežba. OB SOBOTAH IN NEDELJAH ZVEČER PLES.

MERVAR'S DRY CLEANING PLANT

CLEANERS AND DYERS

7801 Wade Park Ave. 5372 St. Clair Ave.
Telephone: HEnderson 1-7123

FRANK IN JOHANA MERVAR želita vsem naročnikom, prijateljem in vsem slovenskim rojakom prav vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.

MERRY CHRISTMAS AND A VERY HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM!

GLOBOKAR'S BAR & LOUNGE

IZVRSTNA HRANA IN KOKTELJI

Kosilo vsak dan od 11. — 2. pop.

Dobavljamo za bankete in družabnosti.

832 E. 200 St. IV 1-6530

JOHN and VINCE

Pastirji in modri

Zgodovinsko življenje Kristusa ni samo v tem čudes in skrivnosti polno, da se je v njem izvršilo včlovečenje božje Besede, Edinorojenega iz Očeta, v deviški Bogorodici, in po njem odrešenje človeštva in vsega sveta. Čudovito in brezmejnih skrivnosti polno je to življenje tudi radi tega, kar se neprestano, skozi dolga stoletja ponavlja in odraža v nešteti podobah v zgodovini Cerkev, v kateri živi in deluje naprej Odrašenik sveta.

Ta skrivnost se nam razodeva v vsej jasnosti že, če obrnemo svoj verni pogled v zgodovinska dogajanja okoli svetonočnega čudeža, okoli uboge zibelke novorojenega Boga-človeka. Kakor pred devetnajsto šestdesetimi leti gledamo, blizu in daleč od nas, zbrane ob betlehemske jasliah ali okoli božičnega oltarja dve skupini človeštva. Eno tvorijo preprosti, otroško-vern ljudje kot so bili v sveti noči pastirji z betlehemske pašnikov. Drugo skupino pa predstavljajo modri iz vseh narodov in ljudstev in vseh barv in vseh krajev sveta, kot so bili "tisti čas" sveti trije kralji ali po označbi evangelija "modri" z Jutrovega.

Vedno spet in vedno na novo so iskali, iščejo in najdejo pot do božjega Sina, v skrivnostno-skritih podobah med nami bivačega in Njegove deviške Mater najpreprostejši in najmodrejši. Eni, ki niti v skušnjavo ne pridejo, kakor da bi kaj vedeli, in drugi, ki so se, kakor že stari grški modrijan Sokrat, po dolgem študiju in zreli življenjski izkušnji priborili do spoznanja, da vsaj v zadnjih in odločilnih življenjskih vprašanjih iz svoje lastne pameti nič ne vedo. Eden iz nepregledne vrste takih pravih modrijanov, svetovno znani francoski veleum Louis Pasteur, je v tem smislu kolegu, ki ga je vprašal, kako more biti tak velik učenjak tako otroško veren, odgovoril: "Čim globlje prodiram v skrivnosti narave, tem jasnejša in preprostejša postaja moja vernost. Sedaj imam vero bretonskega kmeta. Če mi pa uspe, da prodrem še

globlje, bom gotovo postal veren kakor bretonska kmetica."

Poti do betlehemske jasliah, do osrečujočega doživljanja čudovite božične skrivnosti pa niso iskali in našli, ne iščejo in najdejo neumno domišljavi polinteligenti, ki so preprosto in zdrav pamet vernega pastirja, delavnega, kmečkega človeka, verne kmečke, delavne matere izgubili, pa prave modrosti in učenosti, ki je dar Svetega Duha, niso zamogli doseči.

K pravemu Mesiju ne pridejo v svojo učenost zaverovani pismouki in naduti, napuhnjeni, hinavski farizeji vseh časov in krajev. Tudi ne "svobododomislci", bogatini, v "sladko življenje" tega življenja pogreznjeni

predstavniki "boljše družbe" kot so bili v dneh Kristusovega rojstva judovski saducejci. In končno tudi ne politični mogotci in koristolovci kot sta bila kralj Herod in rimski deželni glavar Poncij Pilat.

Naj ta kratka nakazovanja zadostujejo v božični premislek vsem, ki so dobre vere in volje, da se puste voditi po siju betlehemske zvezde po včasih zelo nepreglednih in brezizglednih potih skozi puščave zemeljskega romanja h Kralju vekov, tukaj skritemu pod borinimi podobami, tam se razodevajočemu v vsem svojem božanskem sijaju in veličanstvu.

(Dalje na 6. strani)

Božična darila

za vse člane družine, za vse katere želite obdariti in za Vaš dom si prav lahko letos izberete iz ogromne zaloge raznovrstnih predmetov in to ako želite pokloniti le kako majhno darilce ali pa veliko — darila od \$1.00 naprej. Igrače in darila za otroke vseh starosti v veliki izbiri.

Kupite sedaj — z odplačili pričnite drugo leto — odplačujete lahko celih 36 mesecev. (Typewriters, televisions, jewelry, watches, AM-FM radios, sewing machines, chromeware, dinnerware, lamps, pictures. Gifts for every member of the family and all on your list) ... VESELE IN SREČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM TER VAS VABIMO, DA SI PRIDETE OGLEDAT NASO ZALOGO BOŽIČNIH DARIL, KJER DOBITE TUDI ZELENE EAGLE ZNAMKE IN KRASNE STENSKE KOLEDARJE ZA LETO 1962.

OBLAK FURNITURE CO.

6612 St. Clair Avenue Odprto ob večerih.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO
VAM VSEM ZELJO

**STAN MEZIC
EDWARD KOLEGAR
AL SADAR
EDWARD GRUM**

Zavarujte svoje hiše, trgovske prostore, avtomobile. Pri nas Vam bomo najboljšo postregli.

STAN F. MEZIC INSURANCE AGENCIJA
6629 St. Clair Ave. EX 1-4855

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!
Koliko bogastva in blagostanja pomeni gornjih šest besed!
Hvala za vašo naklonjenost!

MARIE RICARD BEAUTY SALON

17216 Grovewood Avenue IV 1-0645

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem

SLOVENSKA RADIJSKA ODDAJA
"Pesmi in melodije iz lepe Slovenije"
WXEN-FM 106.5 Mc

CLEVELAND

Birch Bar

961 Addison Rd. Telephone: EN 1-8828

Lastnik PETKOVSEK ANTON želi vsem gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Zahvalim se za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

Primc Grocery

985 Addison Rd. HE 1-0160

Lastnika ANTON in JENNIE PRIMC voščita svojim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Zahvaljujeta se za naklonjenost in se priporočata za bodoče.

Vicki Kmet's Beauty Shop

5506 Superior Ave. Phone HE 1-7202

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim prijateljem, posebno obiskovalkam našega salona in njihovim družinam.

ANTON CRNIC

novi lastnik popravilnice čevljev

MODERN SHOE SHOP

1075 East 79 Street (nasproti Korman Ave.)

vošči vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto in se toplo priporoča njihovi naklonjenosti.

Prav vesele božične praznike
in srečno novo leto želi

Dr. J. S. Waldman

OPTOMETRIST — OČESNI ZDRAVNIK

922 East 79 Street HE 1-6161

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM!

COLLINWOOD BAKING COMPANY

16006 Waterloo Rd. IV 1-7526

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM!

Joe FUGINA - lastnik

Joe's Shoe Repair & Hat Cleaning

749 East 185 Street, na oglu Muskoka Ave.

Hitra in točna postrežba!

MERRY CHRISTMAS HAPPY NEW YEAR
GREETINGS FROM

ZALAR'S ACCORDION & MUSIC SUPPLY

New and used accordions — Repairing — Tuning — Lessons — Double your Dollar with our Double Discount Values.

5256 Superior Avenue HE 1-9494

DR. A. SKUR

6233 St. Clair Avenue Telephone: HE 1-2945

ZELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO VSEM

THE NORWOOD MEN'S SHOP

6217 St. Clair Ave. UT 1-1393

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in vsem rojakom. Hvala za upanje, priporočamo se za bodoče.
JOHN KOVACIĆ, lastnik

DOBER NASVET BOLNIKOM

Mr. J. F. Russina iz Jonesboro, Arkansas, piše:

"Dragi gospodje! — To kar Vam pišem, je prava resnica in zelo rad bi nudil ta nasvet vsem onim, ki trpe od boleznih in raznih drugih neugodnosti, kot sem trpel jaz. Obadva, jaz in moja žena, pijeva že več let Tatra Herb čaj št. 1 in ga hvaliva za njegove koristne učinke. Sva že oba starejša in ta koristni čaj naju ohranja pri najboljšem zdravju. Zanj smo zvedeli, ko smo živeli v Cicero, Ill. in ga nameravamo imeti vedno pri roki. Jaz sem imel tudi bolečine na mehurju, ker sem bil operiran od kamnov. Ko pa sem pričel uporabljati Vaš Renex št. 5, sem se takoj boljše počutil. Zlečel Vam obilo uspeha, ostajam s spoštovanjem in srčno zahvalo." Jos. F. Russina

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroča slabosti želodca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobol? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih olajšate ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitec TATRA ZELISNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$1.00

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2, Znanstvena mešanica najboljših zelišč za začasno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada, imamo ga na zalogi; zavitek \$1.00

REMOLEK ZELISNI ČAJ št. 3, Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudeh za njeno naravno in mil učinek; zavitek \$1.00

EMATEA ZELISNI ČAJ št. 4, Prijejen iz tekton razdobij preiskanih zelišč, ki jih cenijo še iz starih časov za njih koristni učinek pri krvi in čiščenju; zavitek \$1.00

RENEX ZELISNI ČAJ št. 5, Izvrsten zeliščni čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne dobrote. Ni odvajalen, Zavitek \$1.00

Vsak zavitek čaja stane \$1.00, ŠEST ZAVITKOV, KATEREKOLI VRSTE na \$5.00, 12 za \$10.00. Pri vsaki škatli čaja dodajete 10c za poštnino, 15c za Kanado, 25c za druge dežele. Navedilo za uporabo na vsakem zavitku. Naročilo naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10
Box 60, Morrisville, Pa.

Vargo's Sunoco Service

6947 St. Clair Ave.

Phne: EN 1-9832

Vesel božič in srečno vožnjo v novem letu!

Merry Christmas and a happy New Year
to all our customers and friends**Addison Furniture Company**

7210 St. Clair Ave.

6929 Superior Ave.

UT 1-0120

UT 1-0122

Season's Greetings to all our customers and friends!

KALAN Hardware

6421 St. Clair Ave.

HE 1-4325

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo vesel božič
in srečno novo leto.

Merry Christmas and a happy New Year

Housewares, Giftwares, Duco Enamels, Paints

Pete Delicalessen

GROCERIES, BEER WINE,

6601 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Best wishes to our customers and friends:

A Merry Christmas Season and a very Happy New Year!

SUPERIOR BODY

6605 St. Clair Ave.

Telefon: EN 1-1633

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem našim naročnikom in prijateljem.V naši popravilnici avtomobilov boste dobili naj-
boljše delo, najnižje cene in ljubezno postrežbo.**Benko's Garage**

6623 St. Clair Ave.

GENERAL AUTO REPAIRS

Vesel božič in srečno novo leto vsem prijateljem!

Merry Christmas and a happy New Year!

Norwood Beverage

6104 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-1229

Domača in importirana vina, pivo, mehke pijače.
Odprto vsak delavnik od 9 zjutraj do 7 zvečer.
Vesel božič in srečno novo leto voščita lastnika

Louis Goode in Joe Mismas

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

HE 1-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo

vesele božične praznike in srečno novo leto.

GOSTILNA ERSTE

6802 St. Clair Ave.

HE 1-3344

Vesele božične praznike
in srečno novo leto želita

lastnika Hinko in Berta Lobe.

Bled Travel

6113 St. Clair Ave.

Telephone: EX 1-8787

Vsem našim prijateljem in znancem želimo

prav vesele božične praznike in srečno novo leto.

PASTIRJI IN MODRI

(Nadaljevanje z 5. stran)

Ob koncu bodi izražena le še ta iskrena božična želja in prošnja: Naj bi se nad nami in našim še vedno kot betlehemski pastirji in modrijani vernim narodom v čim obilnejši meri uredila Izaijeva prerokba, ki jo beremo na praznik Gospodovega razglasenja: "Prišla je tvoja svetloba in Gospodova slava je zasijala nad teboj. Kajti glej, tema krije zemljo in mrak ljudstva. Nad teboj pa bo vžrel Gospod in njegova slava se bo videla v tebi."

M. Jakopič:

NENEHNO PADA SNEG

Na našo vas že lega mrak in sneg se nam ponuja. Kakor otrok, ves trmoglav vrtinči se in kuja.

Preštel snežinke bi lahko, ki padajo na streho; objel oči vse radostne, ki sneg jim je v uteho.

Oj zima bela, beli breg, kako smo te veseli. Pri stari peči na večer spet bomo obsedeli.

Le burja noče utihniti, kako je trmoglava. Počasi pada beli sneg, dokler nas ne uspava.

Dva milijona gobavcev

V posebni številki revije "Zdravja po svetu" je rečeno, da imajo dežele Jugovzhodne Azije prav tako velike zdravstvene probleme, kot je velikansko to področje, ki mora prehraniti 560 milijonov ljudi naseljenih več noma na kmetijskih področjih.

Pri zatiranju raznih bolezni je dosegla Svetovna zdravstvena organizacija v minulih nekaj letih velike uspehe. V ponazoritev navaja pisec članka podatke, da je bilo na primer v letu 1959 na vsem jugovzhodnem azijskem področju le 40 primerov tifusa, ki ni zahteval nobene smrtnih žrtve.

Tifus je tako rekoč zatrt, ugotavlja pisec članka, zato pa je še mnogo težav s kolero. V letu 1959 je bilo v Jugovzhodni Azi-

POSEBNOSTI

KATERE PRIPOROČAMO V TEM ČASU

AJDOVA MOKA, pristna bela. Nova zaloga. Se pošilja v vse kraje v U.S.A. samo predplačno: 5½ funta \$3.00; 10 funtov \$5.00. Vsled teže in visoke poštnine pride moka razmeroma draga, zato jo naročite od nas samo, ako v Vašem kraju ne dobite dobre ajdove moke. (Tukaj v naši prodajalni je cena ajd. moke 25c funt.)

ŠPANSKI ŽEFAN, pristen importiran iz Španije. Prijetljiva dišava za juho in pečivo. Daje lepo barvo, fin duh in dober okus. Cena 1 š. \$1.00; 3 š. \$2.75, 6 š. \$5.25; 12 š. \$10.00.

MUSKOPILET, jako lep celi. 1 pk. \$1.10; 3 pk. \$3.00.

"PLANINSKE ROŽE", naš slaven, internacionalno znan zdravilni čaj. Čisti kri in telo splošno ter daje novo moč in energijo. Posebno koristen kot odvajalno sredstvo, ter zoper bolesi želodca, ledvic in mehurja. Pripravi se kot čaj, ali se namoči v žganje. Cena: 3 oz. š. \$1.75, 5½ oz. š. \$2.00, 6 š. \$9.50, 12 š. \$18.00. (Za poskušnjo lahko naročite tudi novo (3½ oz.) škatljo za \$2.00.)

KAMELICE (gomilice). 2¼ oz. pk. \$1.00, 6 oz. pk. \$2.00.

TAVZENTROŽE. 3¼ oz. pk. \$1.00, 7 oz. pk. \$2.00.

PRESLICA (Hvošč). 3¼ oz. pk. \$1.00, 8 oz. pk. \$2.00.

ARNIKA ROŽE. 2½ oz. pk. \$1.00, 5½ oz. pk. \$2.00.

KIMELJ (kumina), 5½ oz. \$1.00, 11½ oz. \$2.00.

Mi plačamo poštnino od predplačanih naročil. Od C.O.D. pošiljk plača pošto in poštne stroške naročnik. Ti stroški so sedaj visoki, zato je v Vašo korist, da pošljete kupno vsoto takoj z naročilom.

ZASTONJ ZA DARILO: Dokler bo trajala zaloga, pošljemo z vsakim naročilom za \$4.00 ali več, lepo, dobro pero (Ball point pen) z našim imenom in naslovom na njem.

Vesel Božič in srečno Novo leto želimo vsem našim prijateljem in cenj. odjemalcem.

STEVE MOHORKO CO.

16803 Ceres Ave. Fontana, Cal.

ji 22,600 primerov kolere, ki je zdravstveni strokovnjaki, da ima zahtevala nad 6000 smrtnih žrtev. Registriranih gobavcev je ljudi. bilo okoli 880,000 vendar sodijo,

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU VOŠCIJO VSEM NAROČNIKOM PRIJATELJEM IN DRUGIM ROJAKOM LASTNIKI

slovenskega gradbenega podjetja

T M G BUILDERS - CONTRACTORS29312 White Road, Wickliffe, Ohio
Tel.: WI 3-3688 in IV 1-2700

JOŽE MALOVRH

JAKOB MEJAČ

VIKTOR TOMINEC

- Zakvaljujemo se za dosedanje zaupanje in se priporočamo za bodoče.
- Gradimo nove hiše in poslopja.
- Dogradimo nove dele k zgradbam vseh vrst.
- Popravljamo in obnovimo stare stavbe.
- Izvršujemo vsa gradbena dela.
- Proračun napravimo brezplačno.
- Odplačila na obroke po dogovoru.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU ŽELI NAROČNIKOM, ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN VSEM ROJAKOM LASTNIK

REHBERG'S JEWELRY & GIFT SHOP

29221 Euclid Ave.

WH 4-2870

Zahvalim se najtopleje za dosedanje naklonjenost in se priporočam za bodoče.

SREČKO GASER

Zaloga žepnih ur. - Urarska delavnica. - Popravljamo ure vseh vrst. - Izbira razglednic in osebnih daril.

Sam's Friendly Wall Paper, Paint & Hardware Co.

6812 ST. CLAIR AVE.

EN 1-1635

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Opustili bomo prodajo vsega LIONEL PRIBORA ZA ELEKTRIČNE ŽELEZNICE IN VSEH IGRAC. Zato so cene globoko znižane —

od 30 do 50%

35 migljajočih luči (Twinkle Set) — če ena ugasne, ostale gore — ta te den za samo \$2.79

ERECTOR garniture...30% ceneje

Odprto pozno zvečer in ob nedeljah

GARNITURA LUCK ZA DREVESCE, ZA ZNOTRAJ, posebna skupina sedmih luči za.....

VSAK 25c PREDMET 20c

ALUMINIJASTE LOPATE \$2.59 ZA SNeg. Reg. 3.25, sedaj

GROBA SOL 100 lbs.—\$1.59

2,000 SVEŽIH IZBRANIH BOŽIČNIH DREVES BALSAMS, RED PINE, SCOTCH, SPRUCE od 97c in več

VELIKA IZBIRA OKRASKOV ZA DREVESA IN STOJALA ZA DREVESA .....97c in več

Popolna zaloga LIONEL vlakov in potrebščin, znižano za 50%

VELIKA IZBIRA IGRAČ, znižane za 20%

ALUMINIJASTA DREVESCA s podstavkom, reg. \$4.95 SEDAJ.....\$2.75

VSAK 49c PREDMET, 2 za 79c

LUČKE ZA DREVESČKE, garniture, set 69c

VSAK 10c PREDMET .....3 za 25c

SNEŽNE VERIGE \$4.85 par ZA AVTO

RAZPRODAJA BO V TEKU DO BOŽIČA!

Nick's Lunch

7613 St. Clair Ave.

EN 1-9475

Novi lastnik — New Owner JIM NEMANICH

To all our patrons and friends our best wishes for the Holiday Season and a happy New Year.

Vesel Božič! Srečno novo leto!

Charles Slapnik

CVETLIČAR — FLORIST

6026 St. Clair Ave.

Telephone: EX 1-2134

Zeli vesele božične praznike in srečno novo leto vsem svojim odjemalcem in prijateljem.

Merry Christmas and a happy New Year to our customers and friends.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN VSEM DRUGIM ROJAKOM LASTNIK

STEREO HI-FI & TV

POPRAVLJALNICE RADIJSKIH IN TELEVIZIJSKIH APARATOV

6630 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

EX 1-7840

Franc Črepinšek

Vesele božične praznike in srečno novo leto voščijo svojim gostom, prijateljem in znancem

sesire Orazem

6415 St. Clair Ave.

Telephone EN 1-9566

Slaščičarna in okrepčevalnica v Narodnem domu.

Lastnika — Owners of

Tino's Bar

6030 St. Clair Avenue

Telephone: EN 1-9691

wish a very Merry Christmas and a most happy New Year to all our customers and friends. Želiva vesele praznike in srečno Novo leto.

EDWARD KENIK and HAROLD SEVEL

Walter Klopčolovski

6901 St. Clair Ave.

Telephone HE 1-6638

GROCERIJA, MESO, SUHE RIBE, VEDNO SVEŽA ZELENJAVA IN SADJE

Želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto, zahvaljujemo se jim za naklonjenost in se priporočamo za bodoče.

MR. & MRS. DONALD BRAHM wish to express to all friends and patrons our best wishes for a Merry Christmas and a Happy New Year.

Seaway Tavern

6909-11 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-0440

Auto Service Station

5221 St. Clair Ave.

EN 1-5577

Lastnika JOSIP BOSNAR in GEORGE ZIMMERMAN želita vsem svojim odjemalcem in slovenskim prijateljem vesele božične praznike, zdravje in vso srečo v novem letu.

MIHCIC CAFE

7114 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-9359

Lastnika voščiva vsem našim gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno, zadovoljno novo leto. Priporočava se za vašo nadaljno naklonjenost.

Frank in Dorothy Žitko

JOE & MARY SADAR, lastnika

M-M-R Cafe

6507 St. Clair Ave.

EN 1-9113

želiva vsem našim odjemalcem, vsem gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Izvristna domača kuhinja, ribja pečenka, vse pijače, ljubezna postrežba.

Lastnika

MARY'S CAFE4903 St. Clair Avenue Telephone: EN 1-8679
MARY in IVAN BIZILJ

želita svojim gostom in prijateljem prav vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.

VINO IN PIVO — LIKERJI — VINA IZ SLOVENIJE — DOMAČA KUHINJA

Prijazna, prijateljska postrežba.

LACH'S BAR

875 East 79 Street Telephone: EN 1-9061

RAY in WALLACE LACH želiva vsem našim gostom in prijateljem vesele božične praznike in prav srečno novo leto.

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

Vse pijače — Domača hrana — Prijazna postrežba

SATELLITE BAR

7117 St. Clair Ave. Phone EN 1-8655

LASTNIKA STANLEY IN MIMI MARIN VOŠČITA

SVOJIM GOSTOM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO NOVO LETO!

LILL & JOHN'S CAFE

5301 St. Clair Ave. Telephone: EN 1-9808

LASTNIKA MR. & MRS. JOHN ROZANC želita vsem svojim gostom in prijateljem vesele božične praznike in prav zadovoljno in srečno novo leto.

DOMAČA, VEDNO SVEŽA HRANA, VSE PIJACE, LJUBEZNIVA POSTREŽBA.

AZMAN & SONS MARKET

6501 St. Clair Ave. Telephone: EN 1-0347

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

LOUIS, WILLIAM, EDWARD in FRANK

ERNEST ZUPAN

1275 East 61 Street Telefon: EN 1-4139

KOVINSKA DELA, STREHE IN ŽLEBOVI

Vošči vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.

Narečimo novo, popravimo staro. Jamčimo strokovno prvovrstno delo, točno in zanesljivo postrežbo. Vse po želji naročnikov.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem in prijateljem**Glavac Sheet Metal & Roofing****BILL GLAVAC**

Telephone: IV 1-6002

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želita vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

JOSEPHINE in STANLEY JERSE, lastnika

FORGET-ME-NOT

JERSE'S GIFT and FLOWER SHOP

470 E. 152 Street IV 6-0226

Mesto Lagun v nevarnosti

Nekaj grozljivega je v čudnem pojavu na Markovem trgu v Benetkah: iz cestnih požiralnikov, kar na lepem privre voda, turisti bežijo, delavci v naglici postavljajo brvi čez luže na delno poplavljenem trgu. Poplave niso posledica nalivov, temveč plime oin jugovzhodnega vetra, ki usmerja morske valove v beneške lagune.

Benetke so povprečno komaj kak meter nad jadransko gladino. Prva večja poplava je bila januarja 1876, ko se je vodna gladina zvišala za 153 centimetrov. Benetani so zaskrbljeni, ker so poplave čedalje pogostejše. V obdobju 1929-1958 je vodna gladina 59-krat preseгла kritično višino, lani pa je bilo v Benetkah devet poplav, zaradi katerih ima mesto veliko gospodarsko škodo. Vzroki poplav niso neznani. Po podatkih oceanografskega inštituta se je zemlja na območju Benetk pogreznila v minulih desetih letih za 19 milimetrov, jadranska gladina pa se je v istem obdobju zvišala za 11 mm, torej skupno 30 mm. Prof. Leonardi, predstojnik geološkega inštituta pri ferrarski univerzi in član komisije za zaščito beneških lagun, je ugotovil, da se Benetke ne pogreznejo za 30, temveč celo za 50 mm vsakih deset let. "Na reševanje Benetk je treba misliti zdaj in ne čez tisoč let," pravi profesor, "ker bodo takrat morda že pet metrov pod vodno gladino."

Zniževanje tal je že raziskan geološki pojav, toda od kod zviševanje vodne gladine? Starej-

M. JAKOPIČ:

ZIMA NA VASI

Na cesti kraguljčki cingljajo in z mladimi srci pojo. Vetrovi se v borih igrajo, zaton se podijo v igro.

Konjiči ne čutijo teže ko v snegu si delajo gaz. Čez moč vsi griči in holmi dobili so srečen obraz.

Na stare, ponosne očake je veter snega spet navel, še mesec, ta znanec večerni, si drug je obrazil nadel.

Na cesti kraguljčki cingljajo, veselo preganjajo mrz. Nocoj, ko snega je nasulo, pozdravljam te, ljubljena vas!

v morja, vodna gladina se zvišuje.

Benetani sicer sodijo, da se njihovo mesto ne bo pogrezalo kar naprej, vendar tega upanja za zdaj še nihče ne more podpreti z dokazi. Nedavno so objavili uradne podatke, da se padška delta in izliv znižata za 40 mm letno ter da je srednji del Markovega trga v Benetkah le še 70 cm nad vodno gladino. ....

Vsem našim klientom, prijateljem in vsem rojakom želimo vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.

Obiščite lepo Slovenijo, drage sorodnike v letu 1962.

Najlepše boste potovali v domači slovenski družbi, v skupinah, ki jih organizira potniška pisarna Kollander. Skupine z jet letali v Zagreb in Ljubljano:

26., 27. in 28. maja; 16. in 30. junija; 14. in 28. julija. Skupini z ladjo SS France (nova francoska ladja)

11. in 26. maja. Skupini z ladjo SS Queen Elisabeth

23. maja in 5. julija. Na razpolago izleti po Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Švici in Italiji. Skupine, ki potujejo z letali, bodo imele v New Yorku cocktail party ter pogostitev v Zagrebu in v Ljubljani.

Za rezervacijo pišite ali kličite

AUGUST KOLLANDER TRAVEL INC.

6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. HE 1-4148.

Kupite vino za praznike pri POMPEI

- Ohijsko in kalifornijsko vino
- Šampanjec
- Likerji
- Domače in italijansko vino

Za najboljša vina kličite ali se oglasite pri

Pompei Winery

3990 E. 89 St.

DI 1-3185

Se priporočamo

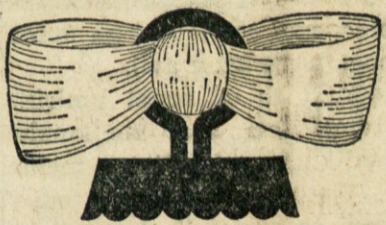
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ŽLEBOVE. VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GIVE HER A NEW GAS DRYER

TO JE ČUDOVITO DARILO. Plinski sušilnik prihrani vaši ženi več ur dela vsak teden — nobenega obešanja težkega, mokrega perila, nobenega snemanja, nobenega napora z vrvjo. Plinski sušilniki varčujejo tudi perilo. Posteljno in osebno perilo izgleda veliko lepše. In glavno od vsega, plinski sušilniki hranijo vaš denar. Ker plin suši perilo za 1/4 stroškov kateregakoli drugega goriva . . . posušite 4 naložke za ceno enega. In — plinski sušilniki ne potrebujejo nobene posebne napeljave. Izberite si vaše darilo, plinski sušilniki, od teh slovitih znamk:

Easy, Frigidaire, Hamilton, Maytag, Norge, Philco, RCA Whirlpool, Sears Kenmore, Speed Queen

THE EAST OHIO GAS COMPANY

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM

JOHN KNIFIC, SR.

REALTOR

Prvovrstna, zanesljiva, točna in hitra postrežba!

820 East 185 St.

IV 1-9980

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VOŠČI

Eddie Turk's Service

MOTOR TUNE-UP

TIRES - BATTERIES - BRAKE SERVICE

Corner E. 61st and St. Clair Ave.

ENdicott 1-9140

Cleveland, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ZELI

L & M TOBACCO AND CANDY CO.

JOHN E. LOKAR in ERNEST MRAMOR, lastnika

784 East 185th St.

Kenmore 1-8777

CANDY - CIGARE - CIGARETE

IGRAČE NA DEBELO

FOREST CITY FURNITURE CO.

COMPLETE HOME FURNITURE

7411 St. Clair Ave. Corner 75 Street

UT 1-1762

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim prijateljem in odjemalcem.

A. Brofman Department Store

DRYGOODS — LADIES AND GENTS FURNISHING

6806 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-0150

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem.

Lastnika

St. Clair Hardware

LADDIE PUJZDAR in JOE VERTOČNIK

želita odjemalcem in vsem prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Zahvaljujeva se za dosedanje zaupanje in priporočava za bodoče. Plumbing supplies — Tools — Hardware — Lock Keys — Electrical Supplies — Paints.

7014 St. Clair Ave.

UT 1-0926

Chris & Joe's Cafe

6424 Spilker Ave.

EN 1-9127

Lastnika CHRIS in JOE UJCICH želita svojim gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Zahvalita se za dosedanje naklonjenost in se priporočata za bodoče.

St. Clair Cafe

6737 St. Clair Ave.

EN 1-9426

FRANK in MARY SERUCHAR

želita vsem svojim gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Zahvalita se za dosedanje naklonjenost in se priporočata za bodoče. Vse pijače, domača hrana, prijazna postrežba.

Min's Beauty Salon

6526 St. Clair Ave.

EN 1-7157

Lastnica MINNIE KADER želi vsem gospem in gospodičnam, ki obiskujejo naš salon, in vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto.

Iskrena hvala za naklonjenost, priporočam se za bodoče.

Donald Dry Cleaning and Tailoring

1169 E. 72 St. (vokal Donald Ave.) Telefon: 391-7539

Novi lastnik JOSIP KLOPASA vošči vsem naročnikom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

— Vsa krojaška dela. — Prvovrstno čiščenje oblek. —

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

STARC'S PARK VIEW FLORISTS

J. J. STARC

... Telegraph Delivery Service ...

Member Floral Telegraph
Delivery Ass'n

DISTINCTIVE FLORAL ARRANGEMENTS
FOR ANY AND ALL OCCASIONS

9334 Kinsman Rd. Cleveland 4, O.

Day: MI 1-2469 — Nite: EX 1-5078

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
STANKO PRISLAN, LASTNIK TRGOVINE Z MESOM

PRISLAN PROVISION

1147 Addison Road EX 1-1419

DOMA PREKAJENE VSI MESNI IZDELKI
SUNKE: KLOBASE:
KUHAHE PO NASE, DOMAČE
VEČJE IN MALE PRIPRAVLJENE

Pridite in izberite osebno ali naročite telefonično.

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI PRIJATELJEM IN VSEM ROJA-
KOM JOŽE HARI, LASTNIK GRADBENEGA POD-
JETJA

HARI CONSTRUCTION

782 East 154 Street UL 1-2127

Izvršujemo vsa gradbena dela. Gradimo hiše po Vaših
željah in načrtih. Načrte izdelamo in strokovne nasvete
dajemo brezplačno in neobvezno za Vas. Imamo ugodne
odplačilne pogoje.

LASTNICA

LOCKYEAR DELICATESSEN

1242 East 74 Street

Mrs. Mary Oblak-Wolf želi odjemalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto.
Zahvalim se za dosedanje naklonjenost in se priporo-
čam za bodoče.

HOLIDAY LUNCH BAR

7810 St. Clair Ave.

Merry Christmas and a very happy New Year. Our
best wishes to all guests, customers and friends.

BILL PAPATERUS, Owner

The best food Friendly service All drinks

ANTHONY'S UPHOLSTERING

Re-upholstering, Furniture Sales, Custom Built
to specifications

4212 ST. CLAIR AVE.

Merry Christmas and a very happy New Year. Sincere
thanks to our patrons

ANTHONY STEINGEL, Owner

BARAGOV DOM INC.

Družabni klub v Baragovem Domu

želi svojim članom, prijateljem in vsem rojakom
vesele božične praznike in srečno novo leto 1962.

6303 St. Clair Ave.

EN 1-5926

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

GRAND LAUNDRY & DRY CLEANING

5911 St. Clair Ave.

EN 1-5158

BOŽIČ V BOLNISNICI (Nadaljevanje z 2. strani)

stale trudne in pogreznili sem
se v daljavo — v globok sen.
Telo je počivalo, duh je zapla-
val v hajno deželo luči in barv.
Kakor prekrasno stekleno mesto
svetlobe in barv je stalo pred
menoj. Pogled je bil očarujoč.
V nekem blaženem razpoloženju
sem vse to občudoval.

Sunkoma sem se prebudil.
Injekcija je popustila. Z veli-
kimi očmi sem gledal okoli se-
be. Ves sem bil prepoten. Te-
lo mi je drgetalo od mraza, po-
čelu pa so mi polzele debele
kaplje znoja. Opazil sem na eni
strani postelje ženo, na drugi
pa hčerko Magdo, ki sta mi bri-
sali pot.

"Kako ti je?" me je vprašala
žena. Pogledal sem jo, odgovo-
riti pa nisem mogel. Po tem
omamnem spanju je bila utru-
jenost še večja kot prej. Žena
in Magda sta ostali skoro vse po-
oldne ob postelji. Proti večeru
sta se poslovili.

CHICAGO, ILL.

CHRISTMAS GREETINGS

SEASON'S GREETINGS

to all our friends and customers

PAUL'S DELICATESSEN

PAUL GLIORI, Owner
9156 Broadway, Brookfield, Ill.
HUNter 5-9767

Season's Greetings To All

Intercontinental Travel, Ltd.

828 N. State St.
SU. 7-4440

Specializing in trips to Europe
and Bringing families from
Europe to the United States.

Sincere Best Wishes
for a Happy Holiday!

Courtesy of

Avondale Savings and Loan Ass'n

2965 N. Milwaukee Ave.
DICKens 2-7700

SEASON'S GREETINGS
from

LARRY'S SELF SERVICE
4900 So. Cicero Ave.
RE. 5-9861

HOLIDAY GREETINGS
to all our Friends and Customers
from

MAGES BOWL ARENA
Winston Park Plaza (8900 W. on
North Ave.) 3111 River Rd. & Bel-
mont.
For reservations call FI. 5-7600 or
GL. 6-4100.

A MERRY XMAS
AND HAPPY NEW YEAR
to all our friends and customers

MARY'S PASTRY SHOP
1032 S. Archer Ave. RE. 5-7467

XMAS GREETINGS
to all our
Many Friends and Customers
MARNOW DRUG COMPANY
750 W. 31st St. - Chicago
CA. 5-7711

A MERRY XMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
to all our friends and customers.

KUHN FOOD SHOP
3053 N. Lincoln Ave.
LA 5-9019

HAPPY HOLIDAY GREETINGS
to All

LIBBY FURNITURE CO.
3100 No. Lincoln Ave.
WE. 5-5650

SEASON'S GREETINGS

from
JOSEPHINUM
HIGH SCHOOL
Sisters of Christian Charity
1515 N. Oakley Blvd.
AR. 6-2010

Nekoliko sem se umiril. Bil
je čas večerje. Na hodniku in
po sobah je postalo živahno. V
tem času sta se steklenici le iz-
praznili. Po večerji je prišla
strežnica in za njo kmalu tudi
zdravnik. Odstranila sta prazni
steklenici, cevko in iglo. Od-
dahnili sem se. Toda ne za dol-
go. Strežnica je obesila na sto-
jalo novi dve steklenici, zdravnik
je pa poiskal novo žilo in ves
proces se je ponovil. Z omarice
ob postelji sem vzel uro in jo
položil na posteljo tako, da sem
vsak čas lahko pogledal nanjo.

Bil je čas obiskov. Koraki so
prihajali in se zopet oddaljevali.
Napenjal sem ušesa, da bi med
temi koraki spoznal korake, ki
bi bili morda namenjeni v mojo
sobo. Ta večer ni bilo nikogar.
Ob osmih se je hodnik zopet po-
miril. Prav nobena stvar me ni
zmotila. Oči so stalno begale od
steklenic k uri in od ure k ste-
klenicam. Kapljice so štele
sekunde. Postal sem zopet ner-
vozen in utrujen. Prišla je
strežnica in me vprašala, če ho-
čem "shot" za pomirjenje. Od-
klonil sem in dejal da "dovpa"
ne maram več. Ob eni po pol-
noči sta se izpraznili tudi drugi
dve steklenici. Strežnica mi je
izpustila iglo in porinila stojalo v
kot.

Naslednje jutro se je vsa stvar
ponovila in nato še vsak dan ves
teden. Samo še nekaj dni je
manjkalo do božiča. Upanja, da
bi bil za praznike doma, nisem
imel nobenega. Obe roki sem
imel kar vijoličasti od samih
vbovlajev igle. Osmi dan mi je
sestra zjutraj prinesla kozarec
mlačne vode. Opoldne kozarec
tople juhe, zvečer pa zakuhanu
juho.

Bil je zopet čas obiskov. Se-
daj sem že od daleč poznal hojo
vseh domačih, ki so me hodili
obiskovat. Običajno je najprej
prišel Jože. On bi pravzaprav
še ne smel priti, je bil še pre-
mlad. Zato ni prišel z dvigalom,
ampak jo je ubral po stopnicah.
Kar čez tri ali štiri je preskako-
val. Ko je pridiral do petega
nadstropja, je najprej oprezno
pogledal na desno in levo in ko
je videl, da je zrak čist, smuknil
po hodniku v sobo. Vsedel se
je k postelji za vrata. Nato so
prišli tudi ostali: žena, Magda
in Branko, Mojca in Zdravko.
Sedaj sem se že počutil bolje.
Pripovedovali so mi, kako zelo
sem bil bolan in kaj sem med
omedlevico govoril. Vsi smo se
smejali! Čas obiskov je hitro mi-
nil. Strežnice so prižigale in
ugaševale luči, kar je bilo znak,
da je čas za odhod. Najprej je
zginil Jože. Iz petega nadstrop-
ja menda ni stopil niti na deset
stopnic, pa je bil v avli.

Hodniki so se zopet umirili.
Zadremal sem, a so me kmalu
prebudili glasovi prijetne melo-
dije. Gotovo je kdo odprl radio.
Glasovi so postajali glasnejši in
arzočnejši. Nato sem zaslišal
korake. Gruča ljudi se je usta-
vila pred našo sobo. Med vrati
in podboji je bila odprtina, da
sem videl na hodnik. Oglasila

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — LIGHT
HOUSEWORK

Reliable. Middle-aged. Recent refer-
ences. Stay. Call 863-2272 be-
tween 8 a.m. - 1 p.m. (242)

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SHOP — BY OWNER
Estab. 4 yrs. Best loc. in Morton
Grove. 6 stations. Air cond. Won-
derful oppty. for right person. Must
sell due to illness. Best offer.
YO. 6-9001. (244)

REAL ESTATE FOR SALE

DOLTON — BY OWNER. 3 bdrm.
brick bi-level. 1½ baths. Gas ht.
Alum. str. wind. thruout. 24x24
gar. Nr. Calumet Exprs. & schools.
Many extras. Priced for quick sale.
Low \$20's. VI. 9-6513. (244)

se je božična pesem. Bili so pev-
ci neke organizacije, ki so si na-
deli nalogo, da bodo tri dni pred
božičem v naši bolnišnici peli
božične pesmi. Petje je bilo
lepo in prijetno. Res, da niso
peli slovensko, a božična pesem
je lepa v vsakem jeziku. Ležal
sem in poslušal. Odpeli so tri
pesmi, nato pa voščili: "Merry
Christmas and a Happy New
Year!" Prišli so še naslednja
dva večera. To je bil uvod v
božične praznike.

Na sveti večer je prišla žena
in otroci. Prinesli so s seboj bo-
žične plošče. Posedli so okoli
mene po postelji in vsi smo po-
slušali lepe slovenske božične
pesmi. Menda se mi niso zdele
še nikoli tako lepe kot ta večer.
Saj tudi nikoli doslej nista bili
srce in duša tako pripravljena
sprejeti božične melodije kot
prav ta večer po prestanem te-
lesnem in duševnem trpljenju.

O polnoči

Po/nočni zvon, zapoj, zapoj:
Gospod se je rodil nocoj!

Kako je lep njegov obraz,
ko diha vanj in brije mraz!

Sprejmemo ga v prijazni stan;
gorak naj bo, mehko postlan!
Odet, zaviti počiva naj
in mir sladak uživa naj!

Zemljan, imej to Dete rad; —
poplača ti stotisočkrat.
Saj je nebes, zemlje lastnik —
ta mali naš Odrašenik.

CHICAGO, ILL.

CHRISTMAS GREETINGS

MERRY XMAS AND
HAPPY NEW YEAR

United Butchers Packing Co.

1152 W. Fulton Market

Monroe 6-7330

SEASON'S GREETINGS

ST. PETERS CATHOLIC CHURCH

110 West Madison Street

Chicago

BEST WISHES
FOR THE HOLIDAYS

Lawndale Savings & Loan Ass'n.

JOSEPH J. JANDA, Pres.
JOSEPH J. HOUDA, Vice Pres.
MILDRED R. JANDA, Sec'y.

3205 W. Cermak Rd.
Phone 522-1711

CHRISTMAS BLESSINGS
Courtesy of

DR. THOMAS ROTH, Optometrist
Contact Lenses
and DR. G. M. ELGIN
922 W. 59th St. TR. 3-6969

SEASON'S GREETINGS TO ALL
from

FIRST NATIONAL BANK
& TRUST CO.
Member of FDIC and Federal
Reserve System
LaPorte, Ind.

SEASON'S GREETINGS
to all our
friends and customers

FINDOR FURNITURE
& PIANO MOVERS
1615 Austin Ave. Cicero, Ill.
OL. 2-9090

A Merry Xmas & Happy New Year
from

J. T. CHRASTKA
MEMORIAL CHAPELS
3440-42 W. 26th St.
Phone 762-1211

SEASON'S GREETINGS
to all our friends and customers
from

ACE FRAME
& AXLE SERVICE
6034 W. Grand Ave. NA. 2-3190

NASE VOŠILO: Vsem, ki obiskujejo mojo delavnico,
kupujejo pri meni, mi dajejo naročila, vsem prijateljem
in znancem in vsem rojakom voščim prav vesele božič-
ne praznike in srečno novo leto 1962. Bog daj zdravja
in zadovoljnosti Vam in Vašim družinam!

NASA DESETLETNICA. Praznujem desetletnico, od-
kar sem začel svojo popravilnalnico čevljev v Cleveland-
du. Ob tej priliki se iskreno zahvalim vsem, ki so mi v
teh desetih letih izkazovali svoje zaupanje in naklonje-
nost in se toplo priporočam za bodoče.

POSEBNA UGODNOST. Od tretjega januarja dalje bo
moja delavnica nudila vsem naročnikom posebno ugod-
nost. Vsak drugi par čevljev istega naročnika bomo po-
pravili po močno znižanih cenah.

MIKE SRŠEN SHOE REPAIR

7208½ St. Clair Avenue

BARVAM ČEVLJE V VSEH BARVAH. VSTAVLJAM
"ZIPPER" V USNJATI SUKNJIC. VSA POPRAVILA.

LASTNICI

KOTNIK BAR

7513 St. Clair Ave.

EN 1-9060

MRS. ELEONORE PENKO in
MRS. DOROTHY MATUSEK

želita vsem gostom in prijateljem vesele božične praznike
in srečno novo leto.

Zahvaljujeta se za naklonjenost in se priporočata
za bodoče.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VSO SREČO V NOVEM LETU ŽELI

TONY KRISTAVNIK PAINTING & DECORATING

UT 1-4234

HE 1-0965

Zahvaljujem se rojakom za dosedanje zaupanje in se
priporočam za bodoče. Proračun napravim po želji
brezplačno in neobvezno. Cene zmerne. Dela zajam-
čeno prvovrstna. Kličite, da se dogovorimo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELITA VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM
LASTNIKA

JACK & JILL BAR

Corner Hamilton & East 49 Street

EN 1-9027

Zahvaliva se najtopleje za dosedanje zaupanje
in se priporočava za bodoče.

JACK & JILL CROUSE

EDMUND J. TURK

ČLAN MESTNEGA SVETA - 23 WARD-COUNCILMAN

6411 St. Clair Ave.

EX 1-3333

VOŠCI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCem, PO-
SEBNO VSEM MEŠČANOM V 23. VARDI, PRAV VE-
SELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER VELIKO SREČE,
ZADOVOLJNOSTI IN NOVIH USPEHOV V NOVEM
LETU.

New York Dry Cleaning Co.

6124 GLASS AVE. PHONE: HE 1-6465

LASTNIK WM. A. ROPOS VOŠCI VSEM PRIJATE-
LJEM IN ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE PRAZ-
NIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

LAUSIN'S CAFE

4502 St. Clair Avenue

Telephone: EX 1-9116

All the best wishes for a Merry Christmas and a very
Happy New Year to all our customers and friends.

LEO LAUSIN

ALL DRINKS AND BEST FOOD

MATIJA ŠKERBEC:

Odsev iz jaslje

Nekoč sem bral o črncu v divji Africi, ki se je izpreobrnil iz zlikavca sv. Rešnjega Telesa, presv. poganstva v katoliško vero, da je cele ure preklečal pred tabernakljem. Mož ni znal ne brati in ne pisati, le nekaj molitev je znal na izust. Pa so ga vprašali, kaj vendar dela toliko časa pred tabernakljem, je odgovoril: "Grejem se na soncu, ki sije iz tabernaklja."

V božični dobi se verni katoliki tudi ogrevamo v toplih žarkih rešitve, ki odsevajo iz božičnih jaslje. Naše duše naj bi se mudile v premišljevanju pred jasljami predvsem v sledečih žarkih resnice:

BOG JE LJUBEZEN.

Bog je svet tako ljubil, da je poslal na svet svojega edinorojenega Sina, da se je učlovečil, se rodil kot človek, da bi za nas trpel in nas s svojo smrtjo odrešil. Na božični dan beremo pri maši iz lista, ki ga je pisal sv. apostol Pavel Titu: da "se je razodela dobrotljivost in ljudežnost Boga, našega Odrešenika" (Tit, 34), da bi po njem "postal dedič večnega življenja."

Ta luč in toplina božje ljudežnosti, humanitete, privlači k jasljam vse, ki se niso v materializmu zamorili vseh plemenitih človeških čustev.

Božja ljubezen je neskončna. Kakor se ob topli pači nujno ogreje človeško telo, tako se ogreje ob tej ljubezni vsako človeško srce, če ni ohladeno z ledeno skorjo nevere.

Star prijatelj, ki že več let leži bolan, mi je svoj čas pisal, da so naši duhovniki včasih vse preveč govorili o grehu in njegovih posledicah ter o strogi pravičnosti božji, ki kaznuje vsak greh, premalo pa da so govorili o neskončni ljubezni Boga do človeka in o človeški ljubezni do Boga. Ne vem, če je tak očitak res upravičen! Vse cerkveno leto nam vendar govori o neskončni ljubezni božji: Jezusovo rojstvo, njegovo delovanje,

njegovo trpljenje in smrt, pravi zlikavec sv. Rešnjega Telesa, presv. poganstva v katoliško vero, da je cele ure preklečal pred tabernakljem. Mož ni znal ne brati in ne pisati, le nekaj molitev je znal na izust. Pa so ga vprašali, kaj vendar dela toliko časa pred tabernakljem, je odgovoril: "Grejem se na soncu, ki sije iz tabernaklja."

Ogrevanje v žarkih božje ljubezni, ki odsevajo iz jaslje, pa je posebno v današnji dobi nujno potrebno. Po vsem svetu se danes, kakor še nikdar v zgodovini človeštva, oznanja hudičev evangelij sovraštva do Boga in do človeka, ki ga rodi brezbožni materializem v komunizmu.

Da bi pokvarjali mlada srca, so komunisti v Vzhodni Nemčiji uvedli v šole ljudsko petje in posebne pesmi, ki poveljujejo sovraštvo, med temi ima n. pr. ena sledeča misel: "Sovražstvo! Kličite ga v vsako hišo ... Nesite ga v mirne ulice. Učite sovrati cvetje — vršiti maščevanje." To je nauk iz pekla, ki je rodil že toliko gorja in trpljenja na zemlji. Proti temu strupu one kače iz raja imamo učinkovito zdravilo: ljubezen do Boga in do bližnjega, ki izžareva iz jaslje v vsako verno srce. Dva evangelija danes tekmuje na zemlji: evangelij ljubezni in evangelij sovraštva. V tej silni tekmi nas ne smejo prekositi apostoli sovraštva! Vsak kristjan naj se pred jasljami ogreje v žarkih božje ljubezni, da postane apostol ljubezni!

Iz jaslje prihaja tudi božji klic Učenika: "BLAGOR UBOGIM V DUHU, KER NJIH JE NEBEŠKO KRALJSTVO." V pariškem muzeju kažejo dragoceno zibelko, ki jo je dal napraviti francoski cesar Napoleon za svojega sina, ki mu je oče klic Učenika: "BLAGOR UBOGIM V DUHU, KER NJIH JE NEBEŠKO KRALJSTVO."

V pariškem muzeju kažejo dragoceno zibelko, ki jo je dal napraviti francoski cesar Napoleon za svojega sina, ki mu je oče klic Učenika: "BLAGOR UBOGIM V DUHU, KER NJIH JE NEBEŠKO KRALJSTVO."

Pojdimo torej v Betlehem. . .

Ivan Zorman:

V BOŽIČNI NOČI

Nad nizko, skromno posteljo je zbor krilat priplaval in Dete z rajsko pesmico tajinstveno uspaval.

Sam Oče Bog se veseli, ko gleda sladko spanje in lepi, modri glavici navdiha zlate sanje.

In Materi drhti srce, ko srečna gleda Dete; ročice boža Mu mehke, poljublja ličice cvete...

Daruj nam, Dete, spet nocoj dih Tvojeja poslanstva, razlij nam v srca topli soj blažilnega krščanstva!

Obudi nam nocoj spomin na dni mladostne sreče, ko blesk božičnih veličin nas mamil je ljubeče. —

Vtolaži naših src nemir, odženi mrak bridkosti, naj Tvoja blagovest bo vir neskajljene radosti!

od njegove veličine je ostala kot muzejska redkost le njegova zibelka.

Kakšno nasprotje med zibelko Napoleonovega sina in med jasljami, v katerih je ležal Sin božji ob svojem rojstvu! V tem kotu skalnate in mrzle votline so stale jaslje, na katere je sv. Jožef nastal nekoliko slame in kamor je Deviška božja Mati položila svoje novorojeno Dete. Sin božji, kralj vseh kraljev, Bog in človek se je rodil v revnem hlevu, bil je položen v borne jaslje! On, čigar je vse vesolje in vse bogastvo duhovno in materialno, je bil rojen v največji revščini, da bi nas že ob svojem rojstvu učil: "Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo."

V tem nauku, ki se moderni svet moral predvsem ogreti v božični noči pred jasljami! Še nikdar ni bilo tako potrebno kot danes oznanjati ta blagor človeštvu, ko idejni in praktični materializem osvaja človeška srca, ko gonja za materialnimi dobrinami tako pogosto zamori v človeških srcih hrepenenje po nebeškem kraljestvu.

V zadnji številki "National Geographic Magazine" piše Nathanael Kenney o socialnih razmerah v Italiji. Še nikdar ni v zgodovini tam vladalo tako blagostanje kot danes in vendar je izmed vseh evropskih držav največje število organiziranih komunistov in 24 odstotkov vseh volčevcev vli komunistično partijo, ki zastopa načela brezbožnega materializma. Na vprašanje, kako je to mogoče, mu je nekdo odgovoril: "Italijanski delavec je imel premalo skozi več stoletij. Danes ima več in to mu ustvarja večji apetit! Danes ima svoje Ve pa morda ne kopa s tem ni zadovoljen, želi imeti avtomobil; ker misli, da mu bo tega oskrbela komunistična partija, se je pridružil tej. . . "Moderni materialist, pa naj bo kapitalist ali delavec, ne uravnava svojega življenja in odločanja po načelu, kaj je prav, kaj je po božjem zakonu, marveč po tem, kje bo imel večjo materialno korist, ker je njegovo hrepenenje usmerjeno le v materialne dobrine, brez ozira na božje kraljestvo in njegovo pravico. no.

Ljudsko štetje ob Jezusovem rojstvu

"Tiste dni je od cesarja Avgusta izšlo povelje, naj se popiše ves svet. To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In hodilo so se vsi popisovati, vsak v svoje mesto. Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodbine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča." (Luka, 1, 1. 5).

Kakor vidimo, popisovanje, oziroma ljudsko štetje ni iznajdba modernega časa in ni torej nič novega, ker so se tega že v najstarejših časih posluževali, in sicer so to delali predvsem iz dveh glavnih namenov. Prvi namen je bil ta, da so tako laže ugotovili število onih, ki bi lahko služili v vojski, drugi namen pa je bil, da so državljanom laže naložili davke. In to je bil pravzaprav tudi glavni razlog, ki je rimski vladar narekoval ljudsko štetje.

Rim sam bi si z lastno pomočjo namreč nikoli tako ne opomogel, kajti država sama ni toliko zmogla. Zato je bilo nujno, da je denar, ki ga je Rim potreboval, oziroma razpisal doma, zajemal iz provinc. Sedaj torej razumemo, odkod je bilo v Rimu toliko razkošja in razsipnosti.

Rimski cesarji so se narodu včasih hoteli izkazati radodarnost s tem, da so mu dali "panem et circenses" (kruh in igre). Zato, ki je za to bilo potrebno, so dobivali iz Egipta, ki je bil takrat v resnici izvršilo?

V materialističnem mišljenju pozablja svet, da je treba najprej iskati nebeško kraljestvo in njegovo pravico, pa gre za cni-mi, ki ga zavajajo v gorje, revščino in sužnost. . . Jaslice nas uče, da sreča ni odvisna le od materialnih dobrin. Najbolj rečna družina tiste dobe se je topila v največji sreči, ko sta mati in rednik klečala pred jasljami in molila Dete, v jaslje položeno kraljestvo in njegovo pravico. no.

daj rimska žitnica, za arene pa, kjer so se igre vršile, so poskrbeli sužnje.

"Census", tako se je ljudsko štetje uradno nazivalo, se je v rimskem imperiju vršil vsakih 14 let. Tako štetje je bilo obvezno za vse državljane, tako za one, ki so bili pravi rimski državljani, kot za one, ki so bivali v Španiji, Galiji, Egiptu in Palestini ali drugje.

Tedanjí cesarski namestnik v Siriji, Kvirinij, nam je znan kot senator, pod imenom P. Sulpicij Quirin, ki je omenjen v rimskih zapiskih. Zaradi svojih izrednih vojaških in upravnih zmožnosti je bil cesarju Avgustu poseben ljub. Rodil se je pa Kvirinij v jako revni družini v Tusculu, v Albanskih gorah, kamor so rimski plemenitaši radi hodili na počitnice. Tako se je s svojo radodarnostjo iz nič povzpela do častnega mesta.

Leta 6. po Kr. je Kvirinij prišel kot legat (poslanik) v Sirijo. Skupno z njim je rimska vlada poslala še Koponija, ki naj bi v Judeji postal prvi upravitelj. Med leti 6 in 7 po Kr. sta Kvirinij in upravitelj Koponij izvršila še eno ljudsko štetje, ki pa ne more biti ono, o katerem poroča evangelist Luka, kajti v tem času je bil Kristus star že več kot 10 let. Po svetopisemskem poročilu pa naj bi se štetje, ukazano od cesarja Avgusta, vršilo približno v letu, ko je bil Kristus rojen.

Ali se je torej evangelist Luka, ki je bil vendar zdravnik, mogel tako zelo zmotiti, da je štetje postavil 10 let prej, kot se je v resnici izvršilo?

Več časa se je tako sodilo. Šele tedaj, ko so v Antiohiji odkrili neki rimski napis, so z velikim začudenjem ugotovili, da je Kvirinij nekoč že bil upravitelj v Siriji, in sicer poslan od cesarja Avgusta, in to za časa prokonzula Saturnina. Razlika pa je bila v tem, da je takrat Kvirinij skrbel izključno za vojaške naloge. Vodil je tudi boje proti nekemu narodu, ki je prebival v Mali Aziji, v gorovju Taurus. Kot upravitelj pa je

KAREL MAUSER:

Drobna zgodba

Ležali so v velikem, obokanem prostoru, ob zidu brez okna, le zgoraj, že skoraj čisto pri boku so bile široke line, skoz katere je prihajala blede jesenska svetloba.

Zunaj je bila jesen leta trinstiridesetega, v karminastozlatem blesku bukovega drevja. Nebo nad gradom je bilo dimasto in veliko grajsko dvorišče je bilo polno razbite opeke in odtrgani bršljan z zidu je visel nekam v prazno.

To je bil čas, ko sem slišal to zgodbo, ki se je mogla zgoditi v tisti pretrgani dobi. Človeška zgodba z utripom človeškega srca.

Balant je ležal zadnji v vrsti in bil od vseh ranjencev najtišji. Vsakdo izmed nas je vedel, da mu ni več pomoči in zdi se mi, da je vedel to tudi sam. Imel je ozek, nič čeden obraz, toda čudno lepe rjave oči z velikimi vejicami trepalnic. Moral je biti že blizu štiridesetih, toda še vedno sam in kakor sem zvedel od drugih, je imel živo samo še mater in sestro.

Dva dni prej, preden se je Turjak predel, dobro vem, da je bil petek, me je hitro prosil za vodo. Nismo je imeli in ko sem mu hotel dopovedati, da vode nimamo, sem sedel na zaboj, ki je stal ob steni. Siromak je z belimi prsti dosegel moja kolena in ko sva tako ždela drug poleg drugega, je mirno rekel: "Če jo ni, je pač ni!"

In iz tega hipa je ta človeška zgodba, polna upanja v tisto, kar ima vsak človek pokopano na dnu srca.

Kako sva prišla nanjo, ne vem, vem pa, da sva govorila o božiču in Treh kraljih in da me je vprašal, če vem, kje sta Čušperk in Kopanj.

"Vem," sem rekel. "Tam vmes je gozd in samotna in mnogo skritih steza," je rekel tiho. "Partizani so hodili z ilove gore tam čez, da so prečkali železniško progo. Šaj veste kje je Račna?"

"Vem," sem spet rekel.

"No, potem vse veste in me boste lahko razumeli," se je nasmehnil. "Tako čudna zgodba je to!"

Kvirinij svoj vladni sedež in glavni stan ustanovil v Siriji med leti 10 in 7 pred Kr. Torej ravno v času, ko naj bi bil Kristus rojen, kot so izračunali. Zato se poročilo sv. Luka o ljudskem štetju pod Kvirinom ujema tudi s podatki arheologije. Tako imamo en dokaz več o verodostojnosti evangeljskih poročil.

Lani za božič — bil sem takrat na čušperski postojanki — sem želel iti domov pogledat mater. Sestra mi je sporočila, da so slabi in da me bi radi videli. Nisem mogel iti. Bili smo vseskozi v zasedi in tako se mi je ponudila prilika šele za Tri kralje. Odšel sem s postojanke šele pozno popoldne, tako, da se je že malo mračilo. Domačim nisem hotel delati težav, ker so jih že prej enkrat zavoljo mene obkradli. Hotel sem priti s trdo temo in ponoči spet oditi. Tudi se mi je zdelo bolj varno. Edino, kar me je begalo, je bil sneg. Kakor nalašč je začel naletavati dva dni pred Tremi kralji in do Treh kraljev ga je nakacalo do kolen. Ko sem koračil čez Stupnikov laz in gledal nazaj, sem gledal svoje stopinje. Nič ni bolj nevarnega, kakor stopinje v snegu. Vsak gre lahko za teboj. Imel sem sicer puško s seboj, toda ko sem zagazil v gozd, v tisto grdo Bločanovo grapo, se nisem počutil več gotovega. Tišina, v kateri se sliši vsaka stopinja, je na mah razkopala misli na mater in ko sem otipaval zapirac pri puški, se mi je zdelo, da bi v tej noči ne mogel streljati, tudi če bi moral. Rad bi videl mater.

Bločanova grapa, veste, se vleče prav do dna in je samo toliko široka, da gresta lahko dva vstric. Tam, kjer napravi koleno, pride vanjo steza z druge strani. Se vedno je snežilo, toda tema je bila že taka, da sem snežinke le še čutil. Veste, človek ima včasih občutek, da se bo nekaj zgodilo in prav pred tistim kolonom sem tak občutek dobil tudi jaz. Na levi strani je bilo mlado smrečje in sam ne vem kako, zdelo se mi je, da je nekdo za njim.

"Streljal bom, če se ne dvigneš," sem kričnil. "Vidim te!" Pa nisem nič videl, samo občutek sem imel, da se nekdo naslanja na debla.

In je prišel odgovor. "Ne streljaj, tudi jaz ne bom. Ali nisi Balantov?"

Poznal me je torej.

"Pojdiva si nasproti, toda s puško na ramu," sem rekel. Prišel je iti navzdol in tako sva si koračila nasproti. Šele, ko sva si bila dobra dva koraka daleč, sem ga spoznal. Bil je Stiglov Jože. Stiglova bajta je bila prva v Račni.

"Greš domov?" je rekel tiho. "Grem! Mati so slabi."

"Vem," je rekel. "Naša tudi." Bil je opravljen kakor jaz, le vojaško kapo je imel in na njej

Središče Ljubljane, glavnega mesta Slovenije. Pogled izpred Glavne pošte po nekdanji Dunajski cesti proti severu. V ospredju na levi nekdanja Batova palača, kjer je sedaj veleblagovnica NA-MA, nato palača nekdanje Kreditne banke s kavarno Emono v pritličju, Nebotičnik in na kraju palača Slavija, kjer ima svoje prostore Titova tajna policija UDBA.

Sneg je zapadel in po slovenskih vaseh pričakujejo odrasli in otroci Božič, praznik rojstva Gospodovega.

JOHN L. MIHELICH

SLOVENSKI ODVETNIK

ZELI VSEM ROJAKOM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
ZADOVOLJNO LETO 1962

Urad v mestu: 300 Engineers Bldg.

Zvečer doma: 1200 Addison Rd.

UT 1-5158

Res: EX 1-9473

Vesele božične praznike

in

srečno Novo leto

želi

ANTHONY F. NOVAK,

State Representative

CLEVELAND ACCOUNTING SERVICE

TAXES - ACCOUNTING - AUDITS
ACCOUNT ANALYSES

"Specialized Service to Small Business"

6218 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ZELI VSEM
PRIJATELJEM IN ZNANCEM

OLD OXFORD TAVERN

EDDIE & ELSIE SESEK

1014 East 63rd Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

J. C. MUCHITZ

BONDED WINERY

1081 Addison Road

HEnderson 1-0782

FINA VINA NA DROENO IN NA DEBELO

Se priporočamo

FRANK & MARY ZNIDARSIC CAFE

689 E. 200 STREET

ZELI VSEM GOSTOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELITA

EDWARD HOMOVEC in ALBERT KLINEK,
lastnika

RACE DAIRY STORE

17002 Grovewood Ave.

IVanhoe 1-9604

DROBNA ZGODBA

(Nadaljevanje s 1. strani)

rdečo zvezdo. Vedel sem, da je odšel v partizane dober mesec nazaj. Pred leti sva še skupaj koledovala. On je bil za Gašperja in jaz za Boltežarja.

"So vaši v zasedi?" sem rekel.

"Ne, sam sem. Prav za prav sem za nekaj ur ušel. Nisem dobil dovoljenja, toda mati umira - jo že od včeraj."

"Tudi jaz sem sam," sem rekel.

Skušal se je nasmehniti. "Potem lahko koledujeva kakor sva včasih."

Videl sem, da se je vendarle bal in da bi rad ujel nekaj iz preteklosti, kar naju je vezalo.

"Ali je Miha še živ?" je vprašal naglo. "On je vedno nosil zvezdo. Saj je pri vas, mar ne?"

"Je bil," sem rekel. "Pri Hinjah so ga vaši zajeli in ubili."

Nič ni odgovoril in tudi premaknila se nisva. Kar naprej sva se gledala in čakala. Drug drugemu nisva zaupala.

"Bi šla?" sem rekel jaz prvi.

"Greš ti naprej?"

Gledal me je in jaz sem skušal uganiti, če ima v očeh zvičajo.

"Mislim, da je najboljše, če hodiva vstric," sem rekel.

"Pa vstric," se je nasmehnil.

"Oba bova pač gazila na celo." Tako sva pričela koračiti. Bila sva čisto tiho in ko sva prišla na plan, nama je veter gnal snežinke naravnost v obraz. Onstran planje je bila Račna.

"Tisto zavoljo Mihe, Balant, še nikoli nisem ubil človeka izven borbe. V borbi pa - saj veš, ti mene ali jaz tebe."

"Saj nisem rekel, da si ga ti!"

Ohmolčal je. Prav do Račne sva molčala. Ko sva prišla do Stiglove bajte, je tiho rekel: "Ko boš šel nazaj, Balant, potrkaj pri nas na okno. Tudi jaz

bi šel takrat."

Vračala sva se okrog enajste. Ko sva bila že za dober lučaj od vasi, je Stiglov rekel: "Prav da sem šel, mati do jutri ne bo do več."

"Tudi naša so pri koncu," sem rekel.

Zabadala sva stopinj v stare, ki so se še poznale. Nekaj je le-

Sveta noč

Cez nebeške tihe grede mesec nit srebrno prede; v plašč Marijin rož bo vtikal, da se ves bo lesketal.

Z njim ogrne se Devica, soncu samemu družica, ko nocoj iz rajskih gred Dete nesla bo na svet.

Božji angeli v višavi se ob zvezdni razsvetljavi v trume lahkih kril zbero in naproti ji gredo.

Po prosojni mesečini s serafi in kerubini gre Marija v dol solza, nese Jezusa - Boga.

Srca luči tej odprimo, Sina božjega sprejmemo - lije milost mu iz rok, z Njim nihče ne bo ubog.

Ljubka Sorli.

žalo med nama, kar se je dotikalo srca. Ko sva prišla do grape, sem jaz stopil naprej. Slišal sem njegovo pihanje za seboj in krivljenje vej, ki se jih je oprjemal.

"Se ne bojiš, da bi streljal?" je rekel za mano.

"Ne!"

Ko sva prirnila do steze, kjer sva se doli grede srečala, sem se ustavil.

"Ti greš zdaj tu preko, kaj ne?"

Še kar naprej je stal.

"Pa dobro veš, da so Miho ubili?"

"Odrezan je bil od nas in premalo nas je bilo, da bi mogli predreti. Šele pod noč smo ga dosegli. Bilo ga je strašno pogledati."

"In nekoč smo skupaj koledovali," je rekel tiho.

Ko sem se obrnil v svojo stran, sem ga nenadoma zaslišal za seboj.

"In je šel z vami?" sem vprašal.

Prikimal je.

"Čez dober mesec po tistem je padel na llovi gori. Zdaj sem od tistih Treh kraljev sam ostal." Zaprl je oči in jih ni odprl niti potem, ko sem se vzdignil z za-boja. Še sem stikal za vodo, toda je nisem mogel dobiti. Do vodnjaka na dvorišču nisem mogel priti. Granate so že treskale med zidove.

Zivel je še čez soboto, toda je bil že v nezvesti. V nedeljo blizu desete zjutraj je tiho umrl. Bilo je ravno tri ure pre-je, preden je goreči grad pognal svoj dim na cinoblasto zlato listje bukev.

Zadnji izmed kolednikov je odšel in ko sem gledal skoz ozko lino v debelem grajskem zidu, se mi je zdelo, da je čudovita svetloba nad Kureškom odsvit Mihove koledniške zlate zvezde. Od zlatih rogljev je pršla svetloba čez celo nebo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO

VOŠČIJO VSEM ODJEMALCEM IN

PRIJATELJEM

LASTNIKI IN USLUŽBENCI

RUDY'S QUALITY MEATS

DVE MESNICI:

4506 Superior Ave.

HE 1-8638

in

6706 St. Clair Ave.

UT 1-0871

SVEŽE in SUHO MESO

DOMAČE KLOBASE

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

ENdicott 1-4362

GROCERIJA in MESNICA

— Se toplo priporočamo —

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike
in srečno novo leto!

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI
VSEM SVOJIM
PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

MATT F. INTIHAR

630 E. 222 St.
RE 1-6687

RE 1-6888 — IV 1-0678.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM

VIC'S EUCLID TAVERN

ŽGANJE - PIVO - VINO

Vsak petek serviramo ribe od 11. dop. do 9. zvečer

VIC TOMAŽIČ

595 E. 185th Street

IVanhoe 1-9509

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ZELIMO VSEM!

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St.

Euclid 19, Ohio

IVanhoe 1-8448

Hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in
se priporočamo za bodočnost

LOUIS in FRANCES ZIGMUND,
lastnika

V zalogi vino in pivo. — Pripeljemo tudi na dom.

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.
ENdicott 1-6094

VOŠČITA IN ŽELITA VSEM ZNANCEM IN
PRIJATELJEM TER ODJEMALCEM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO,
TER SE PRIPOROČATA VSEM ZA OBISK

Preskrbite si za bodočnost!

Shranite vaše prihranke!

Naše podjetje plačuje obresti po najvišji meri vam v korist in tudi v varnost

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$10,000.00

4% obresti na hranilne vloge 4%

Vse vloge napravljene pred ali na 15. jan. bodo obrestovane od 1. jan. naprej!

TRIJE
PRIROČNI
URADI

PRI NAS SE TUDI
DOBIJO:

- PREPISI ZEMLJIŠČ
- DENARNE NAKAZNICE
- BOŽIČNI KLUBI
- VARNOSTNE SHRAMBE

Vsa hranilna
in posojilna
posrežba

V naših treh uradih lahko plačate račune za plin, elektriko in telefon

HRANILNE BONDE ZEDINJENIH DRŽAV PRODAJAMO IN IZPLAČUJEMO
VSEH VRST POSOJILA ZA DOMOVE

POSVETUJTE SE Z

ST. CLAIR SAVINGS ASSOCIATION

SLOVENSKA HRANILNICA

ST. CLAIR URAD

6235 ST. CLAIR AVE.
HE 1-5670

EAST 185th URAD

813 EAST 185th ST.
IV 1-7800

EUCLID 250th URAD

25000 Euclid Ave.
AN-1-1200

★ ★ ★

VSEM NAŠIM KLIJENTOM, VLAGATELJEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO
PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Božična darila

Pri Norwood Appliance & Furniture imajo veliko izbiro raznih električnih predmetov in pohištva, po najnižjih cenah, ki so primerna za Božična darila.

VOŠČIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

**NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE**

6202 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-3634

Mr. & Mrs. John J. Susnik in Sinovi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ZELE

LOUIS A. ZELE - JOSEPH ZELE, Jr.

SUTTON C. GIROD

LASTNIKI

JOSEPH ZELE & SONS, INC.

DVA POPOLNA POGREBNA ZAVODA

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Ave.

EN 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

458 E. 152nd St.

IV 1-3118

Cadillac bolniški voz

DOSTI PROSTORA

z oksigensko napravo

ZA PARKANJE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem in znancem

**ZULICH
INSURANCE AGENCY**

VSAKOVRSNA ZAVAROVALNINA PROTI
POŽARU IN NEZGODI
FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road

IVanhoe 1-4221

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCem

JOHN GORUP
Lastnik

E. 185TH AUTO SERVICE

975 East 185th St. IV 6-1732
MODERNA SLOVENSKA DOMAČA AVTOMEHANIČNA
DELAVNICA
Postrežba točna in popolna

Alojzij Pavlin:

ZVEZDA MODRIH

Zvezdoslovci so se že od nekdaj zanimali za zvezdo, ki je pripeljala tri modre k novorojenemu Zveličarju. O tej čudoviti zvezdi so razpravljali in pisali slavnj zvezdoslovci, kot n. pr. Kepler, Schiaparelli in še mnogi drugi. Vsi ti so poskušali razložiti prikazanje te zvezde kot naraven pojav. Temu se ne bomo čudili, ako pomislimo, da je načelo vsakega znanstvenika in tudi razlagalca sv. pisma, razložiti vsak izreden pojav na naraven način. Le v slučaju, da se izredni dogodek ne da naravnim potom razložiti, priznajo verni znanstveniki izredni dogodek za čudež, medtem ko neverni znanstveniki dogodek kratkoma tajijo.

Kako je torej z zvezdo, ki se je prikazala ob Jezusovem rojstvu in je pripeljala tri modre k božjemu Detetu? Ali se da ta dogodek naravnim potom razložiti? Predno na to odgovorimo, pogledimo, kaj pravi o vsem tem sv. pismo.

V evangeliju sv. Mateja (Mat 2, 1-12) beremo, da so prišli z Vzhoda modri v Jeruzalem ter vprašali: "Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu in smo se mu prišli pokloniti." In ko so zvedeli od kralja, da mora biti rojen Zveličar v Betlehemu, so ubrali svojo pot proti temu mestu. "in glej, zvezda, ki so jo videli na Vzhodu, je šla pred njim in obstala nad krajem, kjer je bilo dete."

Toliko in nič več nam ne pove sv. pismo o tej čudežni zvezdi in vendar se je o tej zvezdi veliko razpravljalo. Zanj je zanimal že slavnj zvezdoslovec Kepler, ki je postavil, kakor znano, znane zakone o gibanju planetov. Leta 1603 je nastopila konjunkcija Jupitra in Saturna, to je oba planeta sta se približala drug k drugemu, seveda le navidezno za naše oči, medtem ko sta tudi v največji medsebojni bližini več kot 600 milijonov km vsakebi. Do podobne konjunkcije pride ob vsaki novi luni med Mesecem in soncem, posebno pa ob sončnih mrkih, ko stoji Mesec natančno med Zemljo in Soncem. Ko je torej omenjenega leta opazoval Kepler zblizanje Jupitra in Saturna, se mu je vsilila misel, ali ni bila zvezda, ki se je prikazala modrim, ena izmed njegovih konjunkcij Jupitra in Saturna. In njegovi računi so mu pokazali, da je leta 748 po ustanovitvi Rimski prišlo v resnici do konjunkcije obeh velikih planetov. Računi bi se krili, toda Kepler je uvidel, da slučajnega zblizanja dveh planetov ni mogoče smatrati za eno zvezdo, posebno še, ker tako zblizanje ne nastopi nenadoma in nepričakovano. Poleg tega so poznejši zvezdoslovci računsko ugotovili, da

razdalja med Jupitrom in Saturnom ni znašala takrat manj kot eno kotno stopinjo, kar predstavlja približno dva sončna ali lunina premera. Dve zvezdi, ki sta za dva Mesečeva premera vsakebi, ne moreta napraviti vtisa ene zvezde.

Bolj verjetno se zdi mnenje, da je bila zvezda, ki se je prikazala trem modrim, kak komet ali zvezda repatica. O repaticah je znano, da so se v časih, ko niso poznali daljnogleda, pojavile nepričakovano na nebu ter se po nekaj tednih zopet oddaljile v vsemirje. Mnogo teh repatic se nikoli več ne povrne v bližino Sonca, medtem ko se druge vračajo po neki dobi zopet k nam. Med te spada znana Halleyeva repatica, ki se vsakih 76 let in nekaj dni vrača zopet v sončno bližino. Zadnjič se je prikazala leta 1910, prihodnjič se pa povrne 1986. leta.

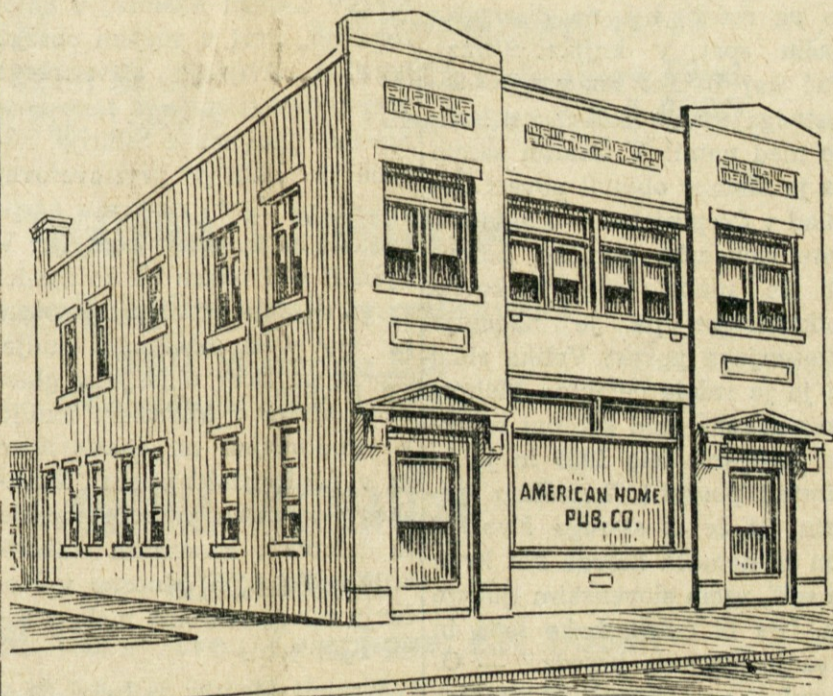
Zgodovina nam poroča, da se je leta 12 pred Kristusovim rojstvom prikazala neka repatica, ko jo mnogi smatrajo za Halleyevo repatico. Toda po krivici, kajti kratek račun nam pove, da se je prikazala Halleyeva repatica leta 10 po Krist. rojstvu in 76 let prej. Toda nobene teh repatic ne moremo smatrati za zvezdo, ki se je prikazala trem modrim, četudi vpoštevamo dejstvo, da se je rodil Zveličar kakih pet ali šest let pred sedanjim štetjem.

Tudi mnenje, da je utegnili biti zvezda modrih ena izmed "zvezd" je opazil astronom Tycho Brahe 11. novembra 1572.

leta. Zvezda je zažarela v izredno močni svetlobi ter je po tako zvanih "novih zvezd", je brez vsake podlage. Te zvezde zasvetijo nenadoma v izredno močni svetlobi ter po nekaj tednih oziroma mesecih popolnoma ugasnejo. Eno takih "novih" 17 mesecih ugasnila. Pozneje so odkrili na nebu še več takih "novih zvezd", a ker so v velikanski oddaljenosti, ne presegajo po svetlobi naših svetlejših zvezd na nebu. Ako bi se ob Kristusovem rojstvu prikazala posebno svetla zvezda, bi jo tednji kronisti gotovo omenili.

In tako vidimo, da nima nobena omenjenih razlag kake resne podlage. Vse te razlage pa moramo še z nekega drugega stališča zavrniti. Evangelist Matej govori, da je zvezda, ki se je prikazala trem modrim, hodila pred njimi, jim kazala pot ter se slednjič ustavila nad krajem, kjer je bilo božje dete. Jasno je, da gre tukaj za čudežen dogodek, ki ga naravnim potom ne moremo razložiti. Slavnj astronom Schiaparelli je izrazil sicer mnenje, da se je modrim le zdelo, da gre zvezda pred njimi. Zaradi velikanske oddaljenosti zvezd se večkrat tudi nam zazdi, da potujejo zvezde z nami in da se ustavijo, ko se mi ustavimo. To je optična prevara, ki pa ne more premočiti pametnih ljudi. Se manj je mogla prevariti tri modre, ki so se na zvezde dobro razumeli.

Kakšna je bila torej zvezda, ki se je prikazala trem modrim? Na to vprašanje ne moremo odgovoriti. Vsekakor je bila resničen, zvezdi podoben nebesni pojav, ki se ga je Bog poslužil, da je pripeljal tri modre, to je prve zastopnike poganov k novorojenemu detetu ter s tem povdral, da božji Sin ni prišel na svet le za jude, ampak tudi za pogane, torej za vse ljudi. Zvezda modrih je v resnici ožnanjevalka veseljnosti Kristu sovega kraljestva.

Poslopje "Ameriške Domovine" na 6117 St. Clair Ave. v Clevelandu. V njem so uredništvo, uprava in tiskarna lista, ki hodi že 60 let v slovenske domove po Združenih državah, Kanadi in drugod po svobodnem svetu.

Imamo še nekaj "ranch" hiš s tremi in štirimi spalnicami na Strumbly Dr.

in 4 hiše na Rockefeller Rd. v Wickliffe, Ohio

nasproti Wickliffe High School

Za osebni sestanek kličite HI 2-4479

Frank Strumbly, gradbenik

HIGHLAND HEIGHTS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO ZELI

DR. MAKS RAK

15517 WATERLOO RD.

Telefon — urad: KE 1-8655

doma: IV 6-4958

Akad. med.: EV 2-6700

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SREČNO NOVO LETO VSEM!

DR. LEOPOLD UKMAR

ZDRAVNIK

Ordinira:

6802 St. Clair Ave.

Tel.: UT 1-9677

in

20050 Lakeshore Blvd.

Tel.: IV 6-1838

Residence 15107 Shore Acres Dr.

IV 1-9888

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELI VSEM SVOJIM DRAGIM ODJEMAL-
CEM, PRIJATELJEM IN ZNANCem

GERL'S CAFE

IMAMO NA ZALOGI IN POSLUŽUJEMO VEDNO
DOBRO PIVO, ŽGANJE in VINO, kakor TUDI
DOBER PRIGRIZEK IN HRANO!

Zahvaljujemo se za Vašo naklonjenost dosedaj in
upamo, da nam jo ohranite tudi v bodoče!

756 East 200th Street

KE 1-1980

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

vsem slovenskim odjemalcem, prijateljem
in znancem želi

LILLIAN'S SUPERMARKET

VSE VRSTE GROCERIE in
DOMAČE MESO ZA PRIGRIZEK
PREKAJENO MESO IN KLOBASE

784 E. 152 St.

GL 1-2836

SON CLEANERS & DYERS

ČISTILNICA

GLAVNA TRGOVINA in DELAVNICA
15612 Waterloo Rd. IVanhoe 1-5252

PODRUŽNICA

526 E. 200th St. — IVanhoe 1-5221

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastje-
mo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvo-
vrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

JOHN - ANN & JOAN SURCKLA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM

ANČKA TRAVEN

od

**WJMO (1490 k.c.) Slovenske radijske od-
daje—poslušajte vsako soboto zv. ob 7 uri**
(Sliši se lahko na vsaki radio aparatu)

Oglase, naznanila in sporočila za oddajo pošiljajte na:
Miss Anne Traven, 19770 Lake Shore Blvd., Tel.:
481-3672, ali pa na Oblak Furniture Co., 6612 St. Clair
Ave., HE 1-2978.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

FRANCES POTOCAR

SLOVENSKA PRODAJALNA ZEMLJIŠČ
COMPLETE REAL ESTATE SERVICE
NOTARY PUBLIC

963 East 185th St.

IVanhoe 1-3960

VELIKA ZALOGA

FLORSHEIM čevljev

ZA MOŠKE

ki so med najboljšimi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

ter

SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO
VAM ŽELI IN SE PRIPOROČA
TUDI V BODOČE**Louis Majer**FINO IN TRPEŽNO OBUVALO
ZA VSO DRUŽINO

6410 St. Clair Ave.

EX 1-0564

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO!

ANTON & JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Telefon: EN 1-7500

Pristni legalni likerji,
dobra vina, pivo in
prigrizek

Se toplo priporočamo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ZELI

MRS. ROZI JAKLIČ, lastnica

TRIANGLE DRY CLEANING

1136 East 71st St.

HEnderson 2-1350

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

tako da je Vaša obleka kakor nova — Se priporočamo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ZELI VSEM**ZLATE'S SUPERETTE**Meso odlične kvalitete, grocerija vseh vrst,
zelenjava in mehke pijače

662 East 140th Street

MU 1-9160

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies

vogal St. Clair Ave. in 68th St.

Ob Mauserjevem romanu "Ljudje pod bičem"

Leta 1950 je prišel pisatelj Karel Mauser v Ameriko. Najprej za kratko dobo v La Salle, Ill., od tam pa v Cleveland, O., kjer s svojo družino živi še danes. Literarno je tukaj po tako hitrem in velikem razmahu v begunstvu v Avstriji za nekaj časa umolknil. Le od časa do časa se je oglašil s kako krajšo stvarjo v Ameriški Domovini in v Zborniku-Koledarju Svobodne Slovenije. Trd boj za vsakdanj kruh zase in za svojo mlado družino mu ni dopuščal. Ko pa je počasi prihajal k sebi, je spet krepko prijel za pero. In tako imamo od tega časa naprej spet novo vedno bolj se množajo vrsto njegovih literarnih del.

Najprej je tu njegova dramatizacija romana Kaplan Klemen, kateri je pred dobrim letom pridružil še dramatizacijo drugega svojega literarnega dela povesti Ura s kukavico. Medtem ko je roman Kaplan Klemen še iz njegovega koroškega obdobja, pa je povest Ura s kukavico napisal že v Ameriki in je izšla kot 13. odn. 14. zvezek Večernic Družbe sv. Mohorja v Celovcu (1959, 1960). Ti svoji deli je dramatisiral zlasti zagledel, da bi vsaj nekoliko zadostil slovenskim odrskim potrebam v zdomstvu. V prvih svojih clevelandskih letih je namreč zelo aktivno posegal v odrsko življenje obeh današnjih clevelandskih gledaliških družen senklerskega Slovenskega odra in kalinvudskega Dramatičnega društva Lilijs. Pri Slovenskem odru je med drugim nekaj let tudi nastopal kot zelo dober odrski upodabljaev kmečkih tipov. Slovenskemu odru je tudi ob 10-letnici njegovega obstanika posvetil dramatizacijo povesti Ura s kukavico. — Dalje naj omenim še dve Mauserjevi povesti iz tega časa: Pse-nični klas in Večna vez, kateri pa v knjižni obliki nista izšli. Bili sta sicer natisnjeni v domači tiskarni Godinovič Ozar, nato pa ročno, t.j. na pisarniški način spet v knjižni format. Pač kaj bridko znamenje žalostnega stanja slovenske knjige med nami! V Ozarah samih pa je Mauser objavil povest Pomlad in Crepinjku. — Polna bogate slovenske koroške, posebno še njene lepe jezikovne folkloristike pa je nadalnja Mauserjeva povest Velika rida, ki jo je izdala celovška Mohorjeva družba med svojimi rednimi knjigami leta 1955 in jo je pisatelj posvetil "koroškim ljudem, ki še iz starega žive, ki jim je domača beseda kot kruh in sol", vsem slovenskim ljudem pa, "da bi čutili, kako lepa in živa je slovenja beseda." — Omembe zasluži tudi Mauserjev prevod Pater Leopold, služabnik božji, ki ga je opravil na vzpodbudo p. Fidelisa Kranerja in ki je izšel v Gorici 1953. — Kot 26. izdanje Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu pa so 1958 izšli Jerčevi galjoti, kjer pa gre le za ponatis njegove povesti iz nekdanje celovške Koroške kronike.

V vsem tem času, to je od 1949 do 1960, torej dobrih 10 let, pa je v pisatelju Mauserju zorelo njegovo najnovejšo literarno delo roman Ljudje pod bičem, ki izhaja že od letošnje pomladi dalje kot podlistek v Ameriški Domovini. Roman v AD še ni zaključen. Podoba je, da bo v prvih mesecih prihodnjega leta.

Pisatelj Mauser je hotel že v svojih taboriščnih časih napisati roman z naslovom Mrtvi bataljoni. Odlomek zanj je že celo objavil v lienskem slovenskem taboriščnem listu, v razširjeni obliki pa v Koledarju Svobodne Slovenije v Buenos Airesu. V tem romanu se je želel dotakniti problema revolucije v domovini med zadnjo vojno, toda nikakor ne v pisateljskem načinu kakega Miška Kranjca ali Ingoliča, o katerih se da trditi, da sta v svojem tovrstnem literarnem delu posiljevala dejstva revolucijskega obdobja na Slovenskem. Kot prava pravcata partijska pisca sta namreč prikazovala ta revolucijski čas samo v belo rdeči luči. Mauser pa v svojih taboriščnih letih ni prišel do časa, da bi svojo literarno zamisel uresničil. Vendar misel na to delo v njem ni zamrla; živela je v njem dalje, dokler ni končno po desetih letih polno dozorela. Tako nam je šele sedaj v Ljudih pod bičem narisal kopico ljudi, ki so bili v vrtincu revolucije, ki so živi izšli iz nje in nam na njih pokazal, kaj jim je revolucija in čas po njej pomenil. Na-

Karel Mauser

njega leta. Sodbo o romanu bo torej mogoče izreči šele, ko bo ves pred nami. Toda že po tem, kar doslej imamo, se da o njem že mnogokaj zapisati. Ne le to, da bo to po obsegu doslej najobsežnejše Mauserjevo delo, marveč da se da že danes reči o njem, da je z njim napravil pisatelj v svojem literarnem razvoju ali bolje zorenju velik korak naprej. Vsi večji Mauserjevi teksti, ki jih je napisal pred tem romanom, so kot ogromni granitni kosi, če ne naravnost skladi, obdelani samo z nekaj izrazitimi potezami. Vse v njih je skrajno zgoščeno in strnjeno; celo sam jezik v njih je lapidaren. Odtod to, da vsa ta dela kar vpijejo po svoji dramatizaciji, kjer imamo pred sabo samo živa močna dejanja, govoreča brez besede. V Ljudih pod bičem pa je Mauser ves drugi. Vsa zgodba tega romana je silno fino psihološko razčlenjena ter predstavlja delo zato viden mejnik v pisateljevem razvoju.

Pisatelj Mauser je gotovo zelo dober opazovalec in poznavalec življenja. Vse njegovo literarno delo to potrjuje. Najboljše je v oblikovanju kmečkega sveta, posebno našega gorenjskega, tistega okrog Podbrezja in Bleda. Tega pozna še iz svoje zgodnje mladosti in iz let svojega študija na gimnaziji v Kranju. Izven tega sveta je le njegov Kaplan Klemen, v katerem je prvi v večjem obsegu naslikal življenje slovenskega proletariata, tistega iz tako imenovane ljubljanske Sibirije, nastale v letih po prvi svetovni vojski na Ljubljanskem barju nedaleč za trnovsko cerkvijo. V Ljudih pod bičem pa so nosilci vsega dejanja prvič pri Mauserju slovenski meščanski ljudje, čeprav se sicer dejanje v glavnem odvija v kmečkem okolju v Podbrezjah na Gorenjskem in v srednjedolenjskem kmetiskem središču v Dobrempolju in deloma v kazenskih taboriščih v Teharjih odnosno v Kočevju ter razmeroma malo v sami Ljubljani.

Pisatelj Mauser je hotel že v svojih taboriščnih časih napisati roman z naslovom Mrtvi bataljoni. Odlomek zanj je že celo objavil v lienskem slovenskem taboriščnem listu, v razširjeni obliki pa v Koledarju Svobodne Slovenije v Buenos Airesu. V tem romanu se je želel dotakniti problema revolucije v domovini med zadnjo vojno, toda nikakor ne v pisateljskem načinu kakega Miška Kranjca ali Ingoliča, o katerih se da trditi, da sta v svojem tovrstnem literarnem delu posiljevala dejstva revolucijskega obdobja na Slovenskem. Kot prava pravcata partijska pisca sta namreč prikazovala ta revolucijski čas samo v belo rdeči luči. Mauser pa v svojih taboriščnih letih ni prišel do časa, da bi svojo literarno zamisel uresničil. Vendar misel na to delo v njem ni zamrla; živela je v njem dalje, dokler ni končno po desetih letih polno dozorela. Tako nam je šele sedaj v Ljudih pod bičem narisal kopico ljudi, ki so bili v vrtincu revolucije, ki so živi izšli iz nje in nam na njih pokazal, kaj jim je revolucija in čas po njej pomenil. Na-

slikal nam je ljudi z obeh strani: ljudi z vestjo in brez nje, ljudi z veliko močne vere in brez vsake in zoper njo; toda ene in druge z enako pravičnostjo. V romanu so mu zrastle osebe, ki jih je v življenju gotovo velikokrat srečal, ki se je z njimi spoznal, a ni nobene od njih sovražil. To so: Razpet, Nataša, Silva, Viktor, Lidija, Vali, Bregar, Saša in dolga vrsta obrobni oseb, ki jih srečamo v romanu. Vsi ti so se vsak po svoje ubijali s preteklostjo in sedanostjo. Z njimi nam je hotel prikazati čas strašnih življenjskih zank in zadr, v kateri je nova oblast lovila ljudi, ljudi, ki so pod težkim zunanjim in še hujšim notranjim bičem padali in vstajali ter ob času svojih najhujših notranjih stisk zelo mnogi izmed njih tipali prav tja, od čegar jih je nova oblast vlekla. V mnogih od njih, ki nikoli niso več verovali v kak moralni princip, se nazadnje le dvigne misel, da brez neke morale vendar ne more biti resničnega življenja, in, značilno, te moralne principe v množici (Dolje na 5. strani)

FRANK MODIC

1309 East 55 Street

Cleveland, Ohio

prisrčno pozdravlja prijatelje in vse druge rojake in

jim želi prav vesele božične

ne praznike in srečno novo

leto.

GLARA MAEsalon za striženje las za
moške, ženske in otroke,
4909 St. Clair Ave. Odprto
od 8 A.M. do 6 P.M., ob
sreдах zaprto.Želi vesele božične praznike
in srečno novo leto.**MEDVED TAVERN**

6305 Glass Ave. UT 1-6286

Želimo vsem našim gostom
in prijateljem vesel Božič
in srečno novo leto.**TERRACE
BEAUTY SALON**

1161 E. 71 St. UT 1-1641

Merry Christmas and a
happy New Year to all my
customers and friends.

Louis Felton, owner

**JOHN TURCHIK
BRIVNICA**

1152 E. 71 St.

Želi obiskovalcem in prijateljem
vesele božične praznike
in srečno novo leto.**VIDRIH GROCERY**

1192 E. 61 St. HE 1-2736

Tony in Jennie voščita
vesel Božič in srečno novo
leto vsem odjemalcem in
prijateljem.**RUDY DEMOTA**
popravljalnica čevljev
6506 St. Clair Ave.
Prisrčno voščilo za božič in
novo leto!

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

BOZEGLAV'S TAVERN

6010 St. Clair Avenue

WINE - LIQUOR - BEER

BONDED WINERY

1125 E. 60 St.

HOME MADE "PIZZA PIE"

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM!

Phone EN 1-8606

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM

ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

**SHAWNEE AVENUE
FOOD MARKET**

FRANK URANKAR in VINKO VRHOVNIK, lastnika

19300 Shawnee Ave.

IVanhoe 1-6936

Vesele božične praznike in srečno novo

leto želi odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St.

GLEnville 1-5374

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA
ZELI VSEM**DR. A. L. GARBAS**

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

6411 St. Clair Ave.

EXpress 1-5300

v Slovenskem narodnem domu

GRDINA SHOPPE

6111 St. Clair Ave.

Tel. HE 1-6800

Lastnice in uslužbenke naše trgovine žele vsem odjemalcem
in vsem rojakom prav vesele božične praznike in vso srečo v novem letuMerry Christmas and a very happy New Year to all our
customers and friends!Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in obljublamo
najboljšo postrežbo v bodoče.Ženske obleke za vse prilike, žensko osebno perilo, nogavice.
Posebni oddelek za neveste in družice.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, kegljačem in kegljačkam, prijateljem in znancem želi

ANGELA POZELNIK

lastnica

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-9595

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St. Clair Ave.

v Lauschetovem posloplju

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM POSETILCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

JOHN PETRIČ

lastnik

SLOVENSKE BRIVNICE

783 East 185 St.

IV 1-3465

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELI

FRANK in MARY BARAGA, lastnika

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

Se priporočata rojakom za obisk

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

JELERCIC FLORIST

15302 Waterloo Rd.

IV 1-0195

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

LOUIS CIMPERMAN

GROCERIJ in MESNICA

1115 Norwood Rd.

ENDicott 1-0566

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike, se oglasite pri nas. Dobra postrežba in zmerne cene.

Se iskreno zahvalimo za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za bodoče!

Vesele božične praznike in srečno novo leto žele svojim gostom in prijateljem lastniki

LUZAR'S BAR

Mrs. ANNE LUZAR in SINOVI

6723 St. Clair Ave.

Telefoni: EN 1-9435

Najboljša vina, vse pijače, domača hrana, prijazna postrežba.

OB MAUSERJEVEM ROMANU

(Nadaljevanje s 4. strani)

gih dvigne. "Prav tiho na vse strani v ljudi pronicajoča novica, da so po vojski novi oblasti dali pobiti deset tisoče, deset tisoče, ki so bili že brez vsakega materialnega orožja," in da je bilo to resnično dejstvo eno izmed tistih, "ki ga niti vrhovi nove oblasti niso mogli prebiti in ga še danes ne morejo." Ob tem notranjem spoznanju se je dvignila Silva, se je dvignil Viktor; ob tem spoznanju se je na drugi strani dejansko pogreznil Razpet. Tudi Nataša z vsemi mislimi na svobodno ljubezen je konec koncev podrla preteklost; trden pa je ostal od kraja Saša, človek surovega stroja tajne policije, ki vidi samo eno: uničenje vsega, kar je protipartijskega, in iz zunanjega strahu in notranje praznote sredinec Bregar. V vsa ta dogajanja pa je Mauser postavil lepo čisto ljubezen in tiho vračanje k duši. Gre za iskanje ljudi, ki bi vendarle radi živeli kot pravi ljudje, brez strašnega biča: Silva in Viktor in konec koncev tudi Nataša, kateri vsi nazadnje dosežejo svetli breg prečiščenja, ki so ga iskali z lepo dušo. Nasprotno pa drugi običe. Osnovna ideja, ki jasno žari iz vseh življenjskih zgodb v romanu kot tudi iz romana kot celote, je, da je samo v pravi duhovni moči mogoče ostati pravi nepokvarjeni naravni božji človek. Velik

pisateljski dar, ki ga lastuje Mauser, mu je omogočil, da je s tolikšnim uspehom umetniško visokovredno izoblikoval to idejo v Ljudeh pod bičem.

Za sklep še to: roman Ljudje pod bičem je Mauser napisal "v spomin vsem dobrim ljudem, ki so jih množično zagrebeli po teharskih in drugih jarkih, po kočevskih in drugih gozdovih kot tudi v spomin tistim neredkim našim slovenskim posameznikom, ki so kdo ve kje in kdaj izginili na skrivnostni način. Zelel je napisati mirno in res-

Sveti večer zvoni

Bom, bom
prišel z Marijo in Jožefom.
Dolga je pot
in trudni si iščemo dom.

Daj, daj,
odpri nam srce na stečaj.
Mrzel je hlev,
pripravi toplejši nam kraj.

Grem, grem
le tihim in dobrim ljudem.
Tiho skrivnost
svete noči jim povem.

Ni, ni
na zemlji svetlejša noči,
kot je nočoj,
ko se nam Jezus rodi.

Janez Sever

A. Grdina & Sons Inc.

**DVA NAJMODERNEJŠE OPREMLJENA
POGREBNA ZAVODA**

naš znani zavod

1053 East 62nd Street
Telephone: HE 1-2088

naš novozgrajeni zavod

17002 Lakeshore Blvd.
Telephone: KE 1-6300

TRGOVINA S POHIŠTVOM

gospodinjskimi stroji in pripravami

15301 Waterloo Rd.
Telephone: KE 1-1235

GRDINA RECREATION

KEGLJIŠČE

6017 St. Clair Ave., Telephone: EN 1-9398

z okrepčevalnico, ki ima vedno na razpolago
dobre jedi in pijače

Sinovi pokojnega pionirja Antona Grdine, ki sedaj vodimo vsa ta podjetja, ki jih je on ustvaril,

ŽELIMO

vsem prijateljem, znancem in drugim rojakom kar najbolj vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Naj bi bilo leto zadovoljnosti v vaših družinah, leto uspehov v poslovnih naporih, načrtih in delu.

ZAHVALJUJEMO

se za dosedanje naklonjenost. Trudimo se, da izpolnimo vse vaše želje. Naša podjetja izpopolnujemo in povečujemo našo službo, da vam bomo v bodoče mogli vedno nuditi najboljše.

PROSIMO,

da nam ohranite svoje zaupanje. Obračajte se na nas kot prijatelje, ki smo vedno pripravljeni in imamo najboljšo voljo, da bi vam ustregli. Dolgoletnekušnje in moderna oprema naših podjetij nam omogočajo, da vam nudimo prvovrstno postrežbo in blago po najugodnejših pogojih. Če opazite kako pomanjkljivost, prosimo, povejte nam. Če ste zadovoljni, povejte to drdugim.

nično obtožbo vsem, ki so krivico prekrstili v pravico in so zraven tega to pravico še hoteli prodajati po svetu. Napisal jo je brez sovraštva, ker se zaveda, da je sovražnik zelo slab sodnik."

Dne 26. nov. t.l. je pisatelj Mauser predaval clevelandskim slovenskim akademikom o "Knjigi v našem življenju". V začetku predavanja je odgovoril na vprašanje, kaj je pisatelj. V tej zvezi je med drugim rekel, da dar, ki ga ima pisatelj, na nek način ni pisateljeva lastnina in da je pisatelj prav zato dolžan pisati. Takoj pa je dostavil, da so ravno zategadelj tudi ljudje dolžni podpreti pisateljevo delo. — Če imamo ob katerem pisateljskem delu živ občutek, da gre pri njem za skupno lastnino nas vseh, potem ga imamo prav gotovo ob Mauserjevih Ljudeh pod bičem. Nastane torej vprašanje, kako ga podpreti. Odgovor je lahek. Storit vse, da bo to delo rodilo stoteren svoj sad. Zato mora iziti čim prej v knjigi! S skromno žrtvijo vsakega izmed nas bi bilo to kaj lahko. Tisti, ki delo v AD sproti vsak beremo in se zavedamo njegove vrednosti, smo prvi poklicani. Stavimo vse, da bomo vsaj za drugi božič imeli v rokah Ljude pod bičem v knjižni obliki! Vrnimo pa že enkrat tudi pisatelju Karlu Mauserju ljubezen za ljubezen.

6517 St. Clair Ave.

HE. 1-1444

Wishing all our friends and patrons a —

MERRY CHRISTMAS AND A
HAPPY NEW YEAR

**THE DOUBLE EAGLE
BOTTLING CO.**

THE FINEST IN BEVERAGES SINCE 1908

SOFT DRINK MANUFACTURERS

BEER DISTRIBUTORS

PABST ... LABATT ... PFEIFFER

BLATZ ... LEISY ... HEINNEKENS

Vesele božične praznike
in srečno novo leto
vošči vsem prijateljem
in znancem

**JOHN A.
FAKULT**

COUNCILMAN
32. VARDE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

ŽELIMO VSEM!

**TREBEC
EXCAVATING, INC.**

571 East 200th St.

IV 1-1000

Euclid 19, Ohio

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA
VSEM!

DR. WM. J. LAUSCHE
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

15621 Waterloo Rd.

Kenmore 1-4212

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO ŽELI

vsem prijateljem in odjemalcem

ANN KOVACH, lastnica

COLLINWOOD DRY CLEANING COMPANY

Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo.

Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

15210 Saranac Rd.

GL 1-4746

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

**BEACHLAND
BEVERAGE CO.**

896 EAST 185th ST.

IV 1-4453

Imamo polno zalogo
PIVA - VINA - MEHKIH PIJAČ VSEH VRST
POSEBNOST: IMPORTIRANA VINA

Pokličite in vam dopeljemo na dom

NAROČITE SEDAJ ZA BOŽIČNE PRAZNIKE naše pristne DOMAČE MESENE KLOBASE, ŠUNKE IN ŽELODCE pri STANDARD SUPER VALU FOOD MARKET

854 EAST 185th ST.

IV 1-5686

IMAMO VSE VRSTE PIJAČE, posebno SLOVENSKA
VINA. — Lahko vzamete ven!NA ZALOGI PA IMAMO VSE, KAR SI VAŠE
SRCE POZELI!EDWARD PLANISEK,
lastnik

želi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM!VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELIMO VSEM:

EDWARD J. ROZANCE in DRUŽABNIKI

JOHN ROZANCE

FRANK GUSICH

LAKELAND REALTY

REAL ESTATE — INSURANCE SERVICE
COMPLETE 4 POINT HOME INSURANCE

15604 Waterloo Rd.

KE 1-3662

KE 1-6681

Veseli božič in srečno novo
leto vam želi

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

EN 1-9406

ŽGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za obilen obisk

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

JOHN KUBACKI STUDIO

PRVOVRSTNI FOTOGRAF

Izdelujemo slike po najnovejši

metodi,

posameznike, družine

in večje skupine.

1218 E. 79 St.

EX 1-3800

SLOVENSKO GRADBENO PODJETJE

T-M-G

29312 White Rd.

WI 3-3688

Wickliffe, Ohio

IV 1-2700

ŽELI VSEM ROJAKOM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

VESEL BOŽIČ V 1961!

DOBER VID VSE LETO 1962!

SLAK
OPTIK

1123 NORWOOD RD.

EX 1-0850

Ivan Pregelj:

Tolminske matere svela noč

V treh so ležali na široki peči: sedemletni Ivanec, petletni France in triletni Peter, ki so mu Petiček rekli. Negovala jih je stara mati Ana, stregla jim in bila že vsa trda, ker je že peto noč bedela ob njih, da niso obupavali v čudni bolezn. Polegli so bili pa vrsti v tednu po zadnji adventni nedelji. Če je stara žena le za trenutje vstala od bolnih vnukov, da bi otrnila stenj na oljeni luči, že je vokal petletni France: "Mati! Tu bode! Strah me je!"

France je imel na sveti večer svojo prvo sitno noč. Stara mati je že ob triletnem doumela bolezn skrivnostni potek: tri noči bo sitnaril in blede, je vedela, nato se bo upokojil, kakor se je triletni. Že ves dan leži kakor mrliček. Premetuje in preklada le ročici, ki sta ledeni in potni od komolčkov v dlani; ne toži, ne kliče. Včasih srkne iz lonca za žlico hrušave vode, krč mu drveni skranje, ko požira, plaho išče z očmi. "Čaj bi ga kakor Mica, Bog ji daj nebesa, v bolečinah sem jo nosila, pa je pred mano odšla, kakor Mica bi ga vzela na prsi, da bi mirno prešel preko mostu, ki je kakor britev, in se ga boji."

Stara mati je šla najmlajšemu vnuku s pegavimi in suhimi rokami preko čela in se bridko ovestila svoje strašne trudnosti. Bridko je imela tri prestane sitne noči najmlajšega otroka, vedela je za tri sitne pri najstarejšem, ki je bil obležal šele pred nekaj dnevi v težkem snu, ko je kaj mirno povedal z glasom svojega rajnega očeta:

"Mati, zdaj se bom pa odpovij..."

Stara mati je z oslinjenim prstom snela otrinek z oljenke, šla v tri gube in bridko trpela: "Nobena mi prihranjena ne bo. In še po rajnih se bodo vrgli, in da je žganje na svetu, ki dušo suši in noge, in ihta taka, da jih bodo, če odrastejo, po kancijah vlačili, paražonih in špitalih."

V mrzlem, zatohlem somraku je stalo obličje stare Tolminke kakor rezano iz težke basnovitosti. Ta basen je strašno enolična bridkost. Pel jo je pijani voznik Jermol na cesti med Ušnikom dvakrat na teden pod noč. Pesem iz žalosti tolminske: je bila mati, je iz groba roko stegnila, da bi svoje dete podjila. Je bila še druga, je pet otrok preklela, da bi jih pred kletvijo drugih otela. Je bila zadnja mati, je iz usmiljenja svoje dete ubila in vso noč plesala do dne...

Vnuk France je sitnaril:

"Glavo imam na goli peči. Vse vzglavje ima Ivanec. Mati! Kako ste postlali? Ne odevajte! Zadušil se bom. Kam pa greste, no? Držite me, no, da ne padem."

"Sitna noč," je vzdihnila mati. Pa se je hotelo kar prelomiti v njej:

"Vstanem pa ležem v kak senik. Čez tri dni se vrnem, ko bo vse to strašno prešlo..."

Zameglilo se ji je kakor od udarca, potegnila je križ:

"Hudoba hudobna, motljiva! Ti mene, Bog, varuj sence črne-

ga! Pet dni sem prenesla, bom še šest noči!"

Polnoč je bila mimo. Srednji otrok je še vedno sitnaril, klical zdaj uporno, zdaj plašno proseče. Starejši brat se je motno dramil. Najmlajši je ležal še pokojneje. Se ročic ni prekladal več...

"Pravljico!" je hotel trmasto sitni srednji. Vdano je menil starejši:

"Tisto o romarju, mati, iz Loka."

Stara mati je dotlej bajala že ves večer. Skranje so ji bile trde, grlo hripavo, glas ubit. Ko je spregovoril najstarejši, je vendar oživila. Ljubila ga je s tajnim upanjem, da bo nekoč novo mašo pel. "O romarju, Ivanec," je rekla in zastmela na tihega najmlajšega, ali bi ga v naročaj vzela, da bi laže prešel...

"Vstal je romar na pot, romar na božjo pot. Teško je hodil, dolgo je šel, sam Bog mu je stopinje štel. Srečala je njega hudoba iz pekla, hudoba motljiva. O, romar romarski, kod si hodil, kam boš šel? Tod sem hodil in šel, na težko pot, na romarsko, k Mariji Devici na Sveto goro. O, ne hodi, ne hodi na goro, romar, na goro romarsko. Na gori zvonovi ne pojo, na gori rožice ne cveto, na gori se same peklenške spake tepo! Rekel je romar romarski: Poberi, hudoba se ti! Vstal sem od daleč in dolgo šel, sam Bog mi je stopinje štel. Njegova naj sveta se volja zgodi, ne boš mi stopinje odštela, hudoba ti! Šel je romar, prišel na goro. Tam vsi zvonovi zvone, tam pred oltarjem vse sveče gore. Sam Jezus je pred oltarjem stal, sveto mašo je bral. Za vse duše vicane, za vse tiste matere, ki so duhovne zredile, da bi nebeške moči še meni to milost sprosile!"

Najstarejši vnuk se je nemirno zganil. "Mati! Ali pa so res obljubili gospod, da bom v šole šel?" "Pojdeš," je rekla mati, "pel boš novo mašo, če prideš srečno mimo hudobe." "Pridem!" "Ne bo prišel," verjame bridko mati. "Bi prišel, če bi lajder ne bilo, ki jih speljejo, kakor so Štefajvega in Lovričvega..." "Se povejte! Pravljico! Mati!" je zasitnaril znova srednji. Rekla je mati, je kakor pela: "Plavaj, plavaj, galejica, plavaj na zeleni breg! Tri leta sem te vozil, galejica, nisem videl kraja domačega, nisem imel človeka svojega. O ljubi domači breg, kaj te bo vprašal ubogi galjot! Ali moj sin še živi, ali je še samska hči, kako se moji ženi godi? Prišel je na breg gospod Jezus sam: Tvoj sin pred oltarjem stoji, tvoja hči se moži, tvoja žena z drugim možem živi! Pa je zajokal ubogi galjot: Kaj Te prosim, Jezus, prijatelj moj! Nesi moji hčeri prstan zlat, nesi mojemu sinu zlat dukat, moji ženi ta črni pečat: Tvoj mož v globokem morju leži! Plavaj, plavaj, galejica, plavaj z brega nazaj! Plavajte z mano ribice, moje koščice boste glodale..."

Pesem se je utrgala stari materi sredi besede. Vse je videla, kako bo srednjemu v življenju poslej:

"Tako je mehak, pa bo živel tjavendan. In ko mene več ne bo imel, po kancijah ga bodo gonili in po paražonih."

Stara mati je pogledala po najmlajšem. Z roko mu je segla čez gole in mokre komolčke in jo je bolelo v dno srca:

"Samo tri tedne ga je mati dojila. Saj ne bo vedel, kaj je ljubezen na svetu. Sirota bo, da večje ni bilo nikdar!"

In žena je molila v strašnem usmiljenju:

"Tebe, Jezus, slačijo, Tebe s trnjem kronajo, Tebe bridko gajžlajo..."

Nato je iskala, da bi bridkost svoje ljubezni prevpila, in je pela:

"Kdo bo moje dete previl? Kdo bo moje dete dojil? V grobu spim, tesno ležim. Moje prsi črvi pijo, v moja usta ogriž, mrzle so moje roke in noge, mrtvo je moje srce!"

Tedaj je dvignila stara mati iz ljubezni do mrtve hčere in najmlajšega vnuka roke in zaklicala:

"Mati Marija, ki si svojemu Sinu očitala, čemu je otroku mater vzela, tu le ga imaš! Iz groba naj seže Mica po siroti. Tri tedne samo ga je dojila. Naj seže in ga vzame k sebi!"

Vzšlo je jutro. Stara mati se je budila iz strašne omrtvelosti. In je videla: najmlajši je bil umrl. Mehek smeh je kakor vonj materinega mleka ležal na voščenem obrazku. Stara mati je svoje roke sklenila in se zahvalila:

"Marija sveta, dobra Gospa! Saj si dala, da je mati iz groba roko stegnila po otroku in ga podojila. Mati Marija! Tebi čast in hvala vekomaj!"

Skoraj bi kosminke štel, svet se ves mi je zaklel, z žalostjo, blede nevesto, ah, živeti sem začel.

vaj na zeleni breg! Tri leta sem te vozil, galejica, nisem videl kraja domačega, nisem imel človeka svojega. O ljubi domači breg, kaj te bo vprašal ubogi galjot! Ali moj sin še živi, ali je še samska hči, kako se moji ženi godi? Prišel je na breg gospod Jezus sam: Tvoj sin pred oltarjem stoji, tvoja hči se moži, tvoja žena z drugim možem živi! Pa je zajokal ubogi galjot: Kaj Te prosim, Jezus, prijatelj moj! Nesi moji hčeri prstan zlat, nesi mojemu sinu zlat dukat, moji ženi ta črni pečat: Tvoj mož v globokem morju leži! Plavaj, plavaj, galejica, plavaj z brega nazaj! Plavajte z mano ribice, moje koščice boste glodale..."

Pesem se je utrgala stari materi sredi besede. Vse je videla, kako bo srednjemu v življenju poslej:

"Tako je mehak, pa bo živel tjavendan. In ko mene več ne bo imel, po kancijah ga bodo gonili in po paražonih."

Stara mati je pogledala po najmlajšem. Z roko mu je segla čez gole in mokre komolčke in jo je bolelo v dno srca:

"Samo tri tedne ga je mati dojila. Saj ne bo vedel, kaj je ljubezen na svetu. Sirota bo, da večje ni bilo nikdar!"

In žena je molila v strašnem usmiljenju:

"Tebe, Jezus, slačijo, Tebe s trnjem kronajo, Tebe bridko gajžlajo..."

Nato je iskala, da bi bridkost svoje ljubezni prevpila, in je pela:

"Kdo bo moje dete previl? Kdo bo moje dete dojil? V grobu spim, tesno ležim. Moje prsi črvi pijo, v moja usta ogriž, mrzle so moje roke in noge, mrtvo je moje srce!"

Tedaj je dvignila stara mati iz ljubezni do mrtve hčere in najmlajšega vnuka roke in zaklicala:

"Mati Marija, ki si svojemu Sinu očitala, čemu je otroku mater vzela, tu le ga imaš! Iz groba naj seže Mica po siroti. Tri tedne samo ga je dojila. Naj seže in ga vzame k sebi!"

Vzšlo je jutro. Stara mati se je budila iz strašne omrtvelosti. In je videla: najmlajši je bil umrl. Mehek smeh je kakor vonj materinega mleka ležal na voščenem obrazku. Stara mati je svoje roke sklenila in se zahvalila:

"Marija sveta, dobra Gospa! Saj si dala, da je mati iz groba roko stegnila po otroku in ga podojila. Mati Marija! Tebi čast in hvala vekomaj!"

JOSIP MURN-ALEKSANDROV:

Prišel čas je krog božiča

Prišel čas je krog božiča, bele naokrog gore, dvorom bliža se lisica, v snegu zajčje so steze.

Mrzla polja so, gozdovi, mraz in mrak v deželo gre, polni so snega vrhovi, zvečer poti so težke.

Mlin ne gre več zaporedom, voda čezenj manj šumi, potok skriva se pod ledom, curek skozenj čist blešči.

To so zimski, zimski časi, sever je poti zamel, skozi okno zrem po vasi, skoraj bi kosminke štel.

Skoraj bi kosminke štel, svet se ves mi je zaklel, z žalostjo, blede nevesto, ah, živeti sem začel.

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIJO VSEM!

DANIEL STAKICH

RICHARD T. STAKICH

ROBERT D. STAKICH

CARL SPRETNAK

JOSEPH STOJETZ

INSURANCE AGENCY - REAL ESTATE BROKERS
BUILDERS

804 East 185. St.

KE 1-1934

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VAM ŽELIJO

CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK

740 East 152nd Street

Office: GL 1-3134

Res.: FA 1-1719

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Ave.

HEnderson 1-4114

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK

Hippodrome Bldg.

Office: MAin 1-3786

Res.: YE 2-9803

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

15621 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-6436

v poslopu Central National Banke

RICH & SONS

COMPLETE AUTO SERVICE

AUTO BODY AND MOTOR REPAIRS

FRONT WHEEL ALIGNMENTS

Se zahvaljuje za naklonjenost in se priporoča
še za bodoče

1078 East 64th St.

Tel.: HE 1-9231

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem odjemalcem, prijateljem
in znancem!

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo
kuhinja, kjer dobite ve-
dno jako okusna jedila
po zmernih cenah. Toč-
na postrežba in čistoča
v vseh ozirih.

Želimo vsem rojakom vesele božične praznike

in srečno novo leto!

RAMOS BEAUTY BOX

1231 East 61st Street

Telephone: EX 1-7850

LASTNICA IN VODITELJICA TEGA MODERNEGA SALONA ZA FRIZIRANJE
IN POLEPSAVANJE VOŠČI VSEM SVOJIM PRIJATELJICAM IN OBISKOVALKAM
RESNIČNO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO NOVO LETO.Ženam in dekletom, gospem in gospodičnam jamčim strokovno prvovrstno delo in
ljubeznivo postrežbo. Po dogovoru tudi v večernih urah.

STAN'S SHOE STOREVELIKA IZBIRA PRVOVRSTNEGA OBUVALA
ZA VSO DRUŽINO

Pridite in si oglejte

EAGLE ZNAMKE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

STANLEY MAJER, lastnik

6107 ST. CLAIR AVE.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETOvsem odjemalcem in prijateljem žele in se obenem
zahvaljujejo za naklonjenost v preteklosti in se
tudi priporočajo za bodočnost**BRODNICK BROS.**
APPLIANCE & FURNITURE

16013 Waterloo Rd.

IV 1-6072

FRANK JOS. BRODNICK in JOHN J. BRODNICK, JR.,
lastnika**I. & M. REALTY**

6530 St. Clair Ave.

Office UT 1-7906 - - - Residence: ED 1-3363

OWNER JOHN MIKULIC WISHES A MERRY

CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR TO ALL

CUSTOMERS AND FRIENDS.

FAMILIA

6116 Glass Ave.

Telefon: UT 1-0684

VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VOŠČIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!SLOVENSKA TRGOVINA NABOŽNIH PREDMETOV
IN SLOVENSkih KNJIG se vam toplo zahvaljuje za

dosedanjo naklonjenost in priporoča za bodoče.

KRISTINA BRODNICK, lastnica

CHESTER HARDWARE

5512 St. Clair Avenue

HE 1-4427

VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

OBED'S CONFECTIONERY

4504 St. Clair Avenue

SLAŠČICARNA, CASOPISI IN REVIJE,
SLADOLED IN MOCNATE JEDI, TOBACLastnik JACK OBED želi vsem odjemalcem in prijate-
ljem pravVESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VSO SREČO V NOVEM LETU.**KOMIN PHARMACY**JOHN KOMIN, lastnik
SLOVENSKA LEKARNA

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

Phone: EN 1-2920

Želi vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto**JASLICE**Po naših domovih so postav-
ljene jaslce in nad jaslčami sto-
ji božično drevesce z lučkami in
darovi, ki so človeški izraz božje
Dobrote, ki je dala božjega Sina
za odrešenje človeštva iz zla in
hudobije.**ODKOD JASLICE?**Slovenski kraji in slovenski
ljudje so jaslce prejeli od svojih
južnih in severnih sosedov.
Sprejeli so jih pa tako radi in se
jih tako oklenili, da si skoraj ne
moremo predstavljati, da niso
zrastle na naših tleh.Navada postavljati jaslce v
cerkvah in po domovih je že ze-
lo stara. Ni pa mogoče natan-
čno ugotoviti, ne kje in ne kdaj
se je ta navada začela, ki tako
lepo izraža vero krščanskega
ljudstva v resnico o učlovečenju
božjega Sina. Včasih so trdili,
da je treba začetek jaslč pripi-
sovati svetemu Frančišku Asi-
škemu. Ta je namreč v božični
noči leta 1223 spremenil neko
gozdno votlino v hlevček z volom
in oslom. In v tej votlini je du-
hovnik opravil sveto mašo, Fran-
čišek pa je govoril.Danes, ko bolje poznamo zgo-
dovino umetnosti, folklore, li-
turgičnih in verskih iger ter
ljudskega verovanja, ne moremo
priznati svetemu Frančišku te
prednosti. Zamisel njegova je
bila res lepa in odgovarjala ču-
tu tedanjega človeka, ki je bil
poln vere in je iz vere tudi ži-
vel. A ta svetonosna pobožnost
je bila le izraz upodabljanja in
likovne umetnosti ter verskih
iger, ki so bile tedaj v razvoju.Jaslce ali upodabljanje svete
Družine v betlehemske votline so
tako stare kakor krščanska u-
metnost. In kakor se je ta u-
metnost razvijala, tako so nastajale
tudi jaslce. Najprej samo v sli-
ki. Pozneje je ta slika zadobila
plastično obliko. Verno ljud-
stvo se ni več zadovoljilo samo
s slikami, ampak je hotelo božič-
no skrivnost tudi doživeti. Ho-
telo je pogledati v hlevček, po-
izkusiti, kaj je sveta Družina ob-
čutila v prvi sveti noči, spoznati
revščino božjega Sina in njego-
ve Matere, govoriti s pastirčki,
ki so prvi pritekli k votlini. Ho-
telo se je ob jaslčah poučiti o
globokih verskih resnicah, ki so
jih te razodevale, in o lepih last-
nostih zakonskega in družinske-
ga življenja, ki so odsevale z
obraza Marijinega in Jožefove-
ga, njenega težko preizkušnega
moža.V jaslčah so vse te podobe
oživele, vse so zadobile svojo
obliko in postavo. Tako sta ver-ni in neumni človek mogla poro-
mati v mislih v Betlehem, kjer
je Odršenik sveta prišel na
svet kot Bog in človek.Prvi poskusi "postavljanja"
jaslč segajo v trinajsto stoletje.
Za časa renesanse so zadobile v
likovni umetnosti trdno oporo.
Osemnajsto stoletje pa predstavl-
ja za jaslce zlato dobo. Tako
v Italiji, kjer je v Neaplju umet-
nost postavljanja jaslč dosegla
svoj višek; tako tudi v nemških
krajih, zlasti na Bavarskem in
Tirolskem.Po osemnajstem stoletju je
navdušenje za jaslce nekoliko
padlo. Tega je bila kriva doba
prosvetljenstva. In to krizo so
posebno občutile nemške dežele,
kjer so jaslce zasle že v domo-
ve. Od začetka našega stoletja
se pa ponovno opaja v nemških
krajih — pa tudi v naših — več
je zanimanje za jaslce.Ni treba posebej poudarjati, da
so jaslce najprej postavljali v
cerkvah. In tako je v glavnem
ostalo še vedno v Italiji. Iz cer-
kve se je ta navada prenesla v
domove. To velja zlasti za ju-
žne nemške dežele, kjer so šte-
vilni domači umetniki priprav-
ljali lesene podobe za jaslce.In pri domačih jaslčah in ob
božičnemu drevescu občuti dru-
žina na sveti večer vso lepoto
srečnega družinskega življenja.

Lj. šrl.

Mary Gombach:

Vesele praznike!Euclid, Ohio. — Leto 1961 se
nagiba h koncu. V tem letu je
znanost veliko napredovala. Po-
sebnost veliko zanimanja je, kdo
bo prvi prišel na Luno. Če bi se
res kateremu posrečilo priti tja,
bi bil to le majhen drobci v
Rimski cesti, v kateri je na mi-
lijone drugih sončnih sistemov,
poleg nje pa še nešteto drugih
rimske cest. Zato bo moral člo-
vek premagati še nešteto ovir,
predno bo dosegljivo, kar si je
vtepel v glavo. Gotovo pa je, da
bo najprej skušal doseči Luno,

Mary Gombach

ker je ta najbližja zemlji. Bog
daj, da bi bile vse te moderne
iznajdbe v korist človeštva.V letošnjem letu je Jurij Ga-
garin v zračni ladji "Vostok"
prvi krožil po vsemirju okoli
Zemlje. In Jurij Gagarin je Slo-
van. Gotovo bo zgodovina učila
in pisala, da je bil Slovan tisti,
ki mu gre priznanje za to juna-
štvo. V šoli so nas učili in tudi
sami smo okusili, kako so Rim-
ljani in Germani imeli Slovane
za aostal, manjvreden narod in
kot take so nas zaničevali.*Premajhen si, ubog zemljan,
da splezal bi na Luno,
ker to je zate previsoko
in morda je tvo trud zaman. . .**Milijone let nam luna sij,
ožarja zemljo in nebo.
Preveč igraš se z božjim
Stvarstvom,
da tebi enkrat žal ne bo.**Ko v jasni noči mirno sveti,
popotnikom je kažipot.
Poglej v nebo in moraš reči:
zahvaljen Stvarnik in Gospod!**Uredi raje mir na zemlji,
ker to najbolj potrebno je.
Naj zgine narodno sovraštvo,
saj smo bratje in sestre!*Naši vzhodni bratje Slovani,
omamljeni s komunistično in
brezversko idejo, so preveč o-
šabni in preveč ponosni na svojo
moč. Obvladali bi radi ves svet
in spravili nas vse pod njihov
srp in kladivo. Bog daj, da se
jim ta želja ne bi nikoli izpol-
nila.Bahajo se s svojimi uničujo-
čimi bombami in nam nepre-
stano pretijo. Tudi rimski cesar
Neron se je nasmajal v veselju,
ko je gledal, kako so tigri in
druge krvoločne in za ta posel
sestradane zverine, trgale meso
prvim kristjanom in sužnjem.
In kako je končal? In drugi,
njemu enaki? . . . Človek, ki Bo-
ga zavrže, je mrtev, nima ne ču-
ta ne usmiljenja do sočloveka.
Zato je naša dolžnost, da mol-
imo za vse od Boga odpadle greš-
nike, posebno pa za naše brate
Slovane.Naj nam novorojeni božji
Zveličar podeli mir, sporazum
in prijateljstvo med narodi in
to brez preliivanja nedolžne
krvi.Srečne in vesele božične
praznike želim vsem rojakom,
posebno onim, ki čitajo naš pri-
ljubljeni slovenski časnik Ame-
riško Domovino, kateri želim o-
bilo uspeha!**BILL'S AUTOMATIC
TRANSMISSION SERVICE**Hydromatic - Ultramatic - Dynaflo - Power
Glide - Power Flite - Fordomatic - Turbo-Glide
Jet-away - Torque-flitePRAV VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZ-
NIKE TER VSO SREČO V NOVEM LETU VOŠČITA
LASTNIKA IN UPRAVNIKA NASIH DELAVNIC

BILL MODIC in JACK ADKINS

1311 East 55 Street
Cleveland 3, Ohio
EXpress 1-9188601 East 200 Street
Euclid 19, Ohio
IVanhoe, 6-3635JAMČIVA ZA PRVOVRSTNO DELO IN NAJBOLJ-
SO POSTREŽBO POD NAJUGODNEJSIMI POGOJI.Zahvaljujeva se za dosedanje naklonjenost in se pri-
poročava za bodoče.VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM DELNIČARJEM, DRUŠ-
TVO, POSETILCEM IN PRIJATELJEM**DIREKTORIJ
SLOVENSKEGA
DRUŠTVENEGA DOMA**želeč jim v novem letu uspeha in zdravja, da bi tako
lahko Dom še vedno obiskovali in ga podpirali kot
dosedaj!**DIREKTORIJ**

20713 Recher Ave.

Euclid, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

VAM ŽELI

MARY A. SVETEK

POGREBNA DIREKTORICA

472 E. 152 St.

KE 1-3177

EDWARD MISIČ, lastnik

KOBAL'S GROCERY

1166 East 74th Street

Tel. EN 1-1249

ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO.

Suhe, domače klobase. Dostavljamo brezplačno na dom.
Odprto od 7. ure zjutraj do šestih zvečer.**GOLUB FUNERAL HOME**

4703 Superior Ave.

EXpress 1-0357

Bog se učlovečil je,
o radujmo se,
da bi nas odrešil vse,
veselimo se!MERRY CHRISTMAS!
HAPPY NEW YEAR!

Service to render most perfect tribute.

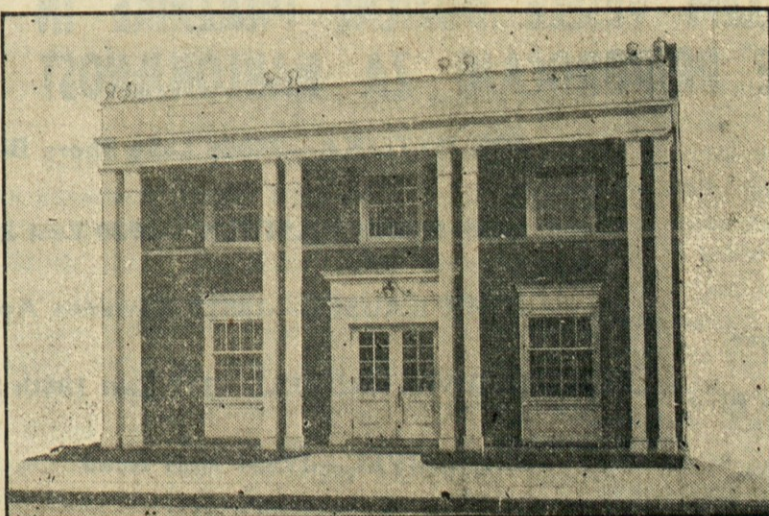
Zakrajšek pogrebni zavod

NAJMODERNEJE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

6016 St. Clair Avenue

ENDicott 1-3113

J. J. Regerčan:

RUPERSKI MIHA

Pod tem imenom smo ga poznali, ko je vozil iz Peščenika hloče in "tabolette" na postajo v Beršljin pri Novem mestu. Vozil je po cesti tam iz gozdnega kota, kamor je še segal Peščenik, kjer so lastniki ruperškega gradu sekali velike bukve in drugi les, žagali tabolette, katere so potem zložene in zvezane v pakete odvažali na postajo skozi Birčeno vas, po okrajni cesti, ki je tekla doli proti Novemu mestu, mimo ruperškega gradu, doli skozi vas Velike Škerjanče, Šmihel, Kandijo, skozi Novo mesto v Beršljin, do kjer je segala do l. 1912 dolenska železnica. Pomladi, poleti in v jeseni, ko je bilo kopno, je vozil z vozom. Po zimski, ko je sneg zapadel, pa je vozil s težkimi sanmi. Spominjam se ga, kako je ob zimskih dnevih priganjal konje. Imel je močan, malo zamolkli hripav glas in čulo se ga je že od tam, ko je privozil preko tistega klanca, ki pri Škerjančih, ko se je drl: "... iiii ... hodi!" Potem, ko se je cesta malo nagnila navzdol, doli ob Šmihelski hosti proti Šmihelu, so konji stekli v "trop" in pozimi so zvonci na vpregi "žvenketali," da je bilo kar prijetno slišati, ko so konji s tovornom na težkih sankah polahko tekli. Zadaj za sankami pa je stal Miha in kadar je šlo navzdol je imel na vrvi "mačka," to je bila zavora z dvema težkima železnima kavljeva in če je voznič stopil nanj, se je "maček" zapil zadaj za kavljeva in sneg ali v izglajen led na cesti in je tako zadrževal in zaviral, da ni tovrstna sankah prehitro drsel po klancih navzdol.

Miha je dolgo let vozil tako. Stokrat in stokrat je prevozil tisto pot.

Miha ni bil sin Dolenjske, a Dolenjska se mu je priljubila. Sam je tako včasih izjavil. Ni mi znano natančno kedar je prišel v službo na Ruperč vrh. Bil je že v letih, najmanj kakih šestdesetih, ko sem ga jaz spoznal v mojih otroških letih pred šestdesetimi leti. Zurkov Tone pa jaz, sva hodila v Novo mesto v šolo, pa sva se kot taki šolarji rada tu in tam obesila zadaj na Mihaatov voz, pozimi na Mihaatove sanke in sva se peljala domov. Miha je bil dober, ni naju nagnal. Nekateri drugi ruperški hlapci so bili drugačni in če je kak šolar hotel k vozu, so mu pokazali bič. Miha pa ne. Le v njegovi trdi bolj hripavi besedi je opozoril: "Poba le merkaš se, da se ti kaj ne zgodi!" — potem smo pa drčali naprej.

V Šmihelu se je navadno ustavil, ko se je vračal s postaje pri "Valentinu," ki je vodil tiste čase v Šmihelu poleg cerkve gostilno. Tam je malo "pomakal." Pol literčka ga je stisnil, pa zraven kako žemljico pojedel. Potem je vozil naprej in zdelo se mi je, da je od tam naprej konje bolj korajžno in glasno poganjal. Pa saj tak je bil več ali manj vsak "furman," ko je malo dušo "privezal," je boljje vozil.

K nam, ki smo bili malo nad Šmihelom je rad prišel ob mrzem vremenu na kak frakelj brinovca. Spominjam se ga, ko je večkrat sedel za mizo in se z očetom pogovarjal. Govoril je bolj hripavo in trdo. Pozneje, kako leto predno je zbolel za pljučnico in za isto tudi umrl, je nam povedal na dan pred svetim dnevom od kje je bil doma in zakaj je šel po svetu.

Dnevi pred božičem in sveti večeri ter božični prazniki sploh so bili včasih zlasti v mojih mladih otroških letih vsaj za mene nekaj izredno prijetnega, ki se ne da opisati. Zdelo se mi je, da je ves svet plaval na valovih blažene dobre volje. Zdrav, mlad, pri svojih starših, bratu in sestri, ko je ta izrezovala pastirčke, lepila verežice, brat pa ravnal in postiljal jaslice v kotu z mahom, je bilo nekaj posebnega. Zunaj so naletavale snežin-

ke. Mati je v kuhinji gnetla testo za potice in kolače in iste mazala z medom in nadevala z orehi. Pred svetim večerom je bilo že vse pečeno. Po kuhinji in hiši je dišalo, kakor nikoli drugokrat med letom. Spominjam se, ravno mračiti se je začelo. Sestra je prižgala svetiljko in nato še nekaj poravnala jaslice, ko sem začul, da nekdo pred vrati zunaj trdo cepta in si otreša pred pragom sneg s škorenj. Grem odpirat vrata in tam zagledam ruperškega Mihaata, ki si ji otreša sneg. Skozi zadnja vrata prav tedaj pride v vežo naš oče, ki je šel malo preje polagat živini krmno.

"Le not, le not Miha!" — veli oče, "zunaj je mrzlo." — "Bog vam daj vesel sveti večer in vesel božič!" pozdravi s trdim glasom Miha.

Šli smo v hišo. Miha je naročil frakelj brinovca in kos kruha. Dalje je naročil eno "zele-no flašo" brinovca, rekoč: "V prsih me zadnje čase nekaj tišči in včasih kar težko diham. Bom imel čez praznike pri rokah brinovček, da se bom malo otečal, kadar me bo kaj prišlo." V starih časih so stari ljudje zaupali v "brinovček" bolj in več, kakor v vsa druga zdravila.

Oče mu je postregel z obojem. Miha je postal zgovoren in je očetu pripovedoval, da v njegovi službi na Ruperč vrhu, ni več tako, kakor je bilo. Baj je stari lastnik prodal drugemu in zdaj gospodarijo vse drugače. Je pravil. Novi lastniki so bili neki Francozi, ki so menda v taka posestva, kjer je kaj kazalo, investirali svoj denar, potem pa izčrpavali gozdove in drugo, dokler je neslo in se dobro obrestovalo. Služinčad so plačevali slabo. A v tistih časih ljudje pač niso bili razvajeni in vesel je bil vsak, če je imel kje kako službo.

Zunaj se je med tem potemnilo. Oče je vprašal Mihaata, če ima še veliko dela doma za isti večer in ta mu odgovori, da ravno ne. Vse skupaj je bilo tedaj šest hlapcev na Ruperč vrhu in delo so si razdelili. Trije da bodo krmili živino tri dni o Božiču, drugi trije pa tri dni ob novem letu. Mašo na božični dan pa je prišel služiti neki pater iz Novega mesta, po katere-

ga je šel voznik z grada.

"Tako, nocoj in jutri bom malo prost," je omenil Miha. Daleč je omenil, da ga nekaj vleče, da bi šel v Šmihel nocoj še k polnočnici. "Dolgo že nisem bil pri polnočnici."

Oče je imel Mihaata rad. Miha mu je večkrat kaj pripeljal s postaje v Beršljinu, ko se je vračal s praznim vozom, kamor je vozil les in tabolette. Zato mu je oče rad postregel s kakim brinovcem in Mihaatu je to vidno ugajalo. Zato mu oče veli:

"Pa kaj bi hodil zdaj v tem snegu nazaj na grad. Pri nas počakaj — pri nas boš večerjal, pa polnočnice počakaj!"

"Če ne bom v nadlego, to mi bo pa zelo prav."

"Kaj boš v nadlego, kar domačega se napravi, po večerji se bomo pa še kaj pogovorili."

Mati je čez nekaj časa pripravila skromno večerjo — bil je pač dan pred svetim dnevom in post. Miha je prisedel. Jedli smo kašo na mleku kuhano in Mihaatu se je zelo dopadla.

Pozneje kake dve ure pred polnočnico je mati prinesla na mizo še skledo kuhanega kostanja, oče pa steklenico vina. Tudi to je Mihaatu ugajalo. Ob dobri volji se mu je jezik razvezal in začel je pripovedovati, kako so obhajali božiče v njegovem rojstnem kraju.

Zdaj ga je oče vprašal:

"Od kje si pa ti Miha, prav za prav doma? Velikokrat sem že mislil, da bi te to vprašal, pa se nikoli nisem spomnil, kadar sva bila skupaj."

"Mojo rojstni kraj je Col pri Vipavi."

Potem sta z očetom govorila o Vipavi. Očeta je zanimalo, kaj vse tam raste, kakšna klima je tam, itd. Miha pa je zanimivo pravil o vipavskih črešnjah, posmarančah in drugem sadju, ki dobro zgojaj rodi v topli nižavi

vipavski. Pripovedoval je, kako je v mladih letih obiral črešnje, ki so jih Vipavci prodajali daleč na okrog po vsej Kranjski kot zgodnji sadež. Pripovedovanje je nas vse zanimalo. Pri tem je pa Miha naenkrat naredil resen obraz in resno pogledal očeta in pravi:

"Verjemite mi, lušno je v Vipavi. Ampak jaz jo že trideset let nisem videl." Pri tej izjavi je nekaj čudno pobesil oči, ki so mu ob tej izjavi postale skoro rosne.

"Kako to? Kaj se ti je zamerilo tako?"

"Ne pripovedujem to rad in kar sem v tej službi na gradu, vsa ta dolga leta nisem tega nikomu razlagal." Oči so mu pri tem pripovedovanju postajale bolj in bolj rosne. Nekaj časa molči, potem je nadaljeval:

"Mlad človek se včasih zareče. Tudi jaz sem se. Ljubil sem dekleta, s katero sva si obljubila, da se bova vzela. Toda bil sem bolj z revne hiše in to njim ljudem ni ugajalo. Pregovorili so jo, da je šla v službo v Trst in tam se je kmalu poročila z drugim. To me je tako užalo, stilo, da sem odšel v svet z namenom za vedno. Kako se ima, jo doma nič ne vem in oni ne vedo, kje sem. Vipava, ne Col me ne bosta videla več, sem dejal, ko sem odšel v tuji svet preko hribov v Logatec. Nato sem potoval kake štiri dni iz Logatca, skozi Cerknico in nato skozi Ribnico v Kočevje, kjer sem nekaj časa služil za hlapca. Nekoga dne pa pride skozi Kočevje gozdni upravitelj obsežnih Auserperskih gozdnih posestev, ki je iskal "konjske furmane" (voz-nike) in za tiste čase še precej dobro plačo obljubil. Šel sem z njim. Tam sem delal skoro pet let. Isti "felbolter" tako je izgovoril Miha, (verwalter), po naše upravitelj, je pozneje spre-

jel službo na Ruperč vrhu in je mene pregovoril naj grem z njim in vse od tedaj sem tukaj."

— je zaključil Miha. Med tem je zazvonil v farni cerkvi sv. Mihaela veliki zvon ob 11 uri zvečer in vabil vernike h polnočnici. Oče je povabil Mihaata, naj si še pomaga s kostanjem in vinom. Olupil in pojedel je še par kostanjev in kaka dva kozarca vina popil, nato je očeta in mater zahvalil za večerjo in vse in odšel je k polnočnici v Šmihel. Čez par minut smo šli še mi za njim.

Prihodnje leto sem se še večkrat vozil z Mihaatom domov iz šole, pa vsakokrat sem obenem mislil na njegovo povest o njegovi razočarani ljubezni, radi katere je odšel v svet, kakor je to pripovedoval o isti na tisti božični večer, dasi si tedaj v otroških letih tega nisem mogel pravilno razlagati in razumeti. Pozneje v življenju sem se ga večkrat spominjal. Njegov slučaj sicer ni tako pomenljiv; kaže pa, da vsak človek ima pri kakih odločitvah svoje razloge, ali kakor pravi naš priprosti slovenski rek: "Vsaka glava ima svojo pamet," — in tako jo je imela tudi glava Ruperškega Mihaata.

Dobro leto za tem je obolel na pljučnici in umrl. Odšel je po mir in tolažbo v večnost, kjer posluša o božičnih milobno božičnih zvonov. Naj počiva v miru blagi Miha!

Ivan Zorman:

OB JASLICAH

Jaslice, o kraj prelepi, tu se, duša, odpočij in ob najsvetlejši sreči sama sreče se naužij!

Kolikrat si se trudila in iskala si naslad, vselej si pa občutila po lepoti pravi glad.

Tu se ti prizor razgrinja, ljubek nad prizore vse: moli z Jožetom Marija svoje, božje Detece.

Rdeča lučca osvetljuje kraj ljubezni in miru, trop pastirčkov poklekuj, v srečih ni nič več strahu...

Zdaj uživaj, moja duša, blažen svetonočni mir, ki naj bo ti v dneh praznote tihe sreče skriti vir.

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

ZELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO TER SE PRIPOROČAJO ZA NAKLONJENOST

LEO KAUSEK—15708 Saranac Road

JOE KOZAR—15638 Holmes Ave.

Mrs. ANN KUJAR—383 East 156th St.

LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.

JOHN SKOF—19301 South Lake Shore Blvd.

FRANK TAUCHAR—491 East 260th St.

LOUIS URBAS, JR.—17305 Grovewood Ave.

STRUMBEL & RADDELL—17001 Grovewood Ave.

JOHN ASSEG—23550 Chardon Road

FRANK CEBUL—466 East 143rd St.

JOHN DOLENC—R. D. No. 4, Wil'oughby, Ohio

JOE JANZEVICH—21801 Tracy Ave., Euclid, O.

JOE METLIKA—34006 Lake Shore Blvd.

MRS. MARY KASTELIC—1830 East 223rd St.

JOHN KAUSEK—19517 Kewanee Ave.

LUDWIG RADDELL—111 East 196th St.

JOHN SIVEC—17931 Neff Road

LOUIS URBAS, SR.—23430 Chardon Rd.

Mrs. KATTY MODIC—16908 East Park Dr.

JOE SETINA—18208 Rosecliff Ave.

ANDREW VICIC—24120 Chardon Rd.

JOE TISOVEC—17817 Delavan Rd.

EMIL BUKOVEC

QUALITY GROCERIES and MEATS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

6024 St. Clair Ave. HEnderson 1-7066

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ZELI VSEM ODJEMALCEM,

PRIJATELJEM IN ZNANCEM

LONGFELLOW EAGLE SUPERMARKET

JACK in FRANK TROHA, lastnika

15800-02 Waterloo Rd. IV 6-4290

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM ODJEMALCEM

FRED JAZBEC, Jr.
lastnik

JAZBEC MEAT MKT.

na 821 East 222. St., Euclid AN 1-2995

Prvorazredno sveže in prekajeno meso šunke, klobase, zmznjena hrana mlečni izdelki vseh vrst.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELITA VSEM

KNIFIC & OKICKI

INSURANCE SERVICE

JOHN OKICKI—RUDY KNIFIC

820 East 185. Street IV 1-7540

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELITA VSEM ODJEMALCEM

CIRIL IN URSULA ŠTEPEC — LASTNIKA

FOUR POINTS FOOD MKT.

Domače kislo zelje in repa — domače prekajeno meso — koruzna in ajdova moka — krvave in riževe klobase — pivo in vino.

Vsa roba je prvovrstna in postrežba točna in zanesljiva!

667 East 152 Street GL 1-6316

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Vsem zavednim klijentom se za kooperacijo z našim uradom iskreno zahvaljujemo ter tudi za bodočnost priporočamo.

ZA: POTOVANJE, na ladjah ali avijonih.

ZA: DENARNA NAROCILA, katera pošiljamo v vse svetovne države.

Izvršujemo vse uradne listine: Affidavit of Support, Pooblastila, Odstopna in Darilna pisma, itd. ter iste notarsko overovimo. V vseh zadevah se lahko zaupno obrnete na potniško pisarno:

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 St. Clair Ave. HE 1-3500
Cleveland 3, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

PRIMC DELICATESSEN

Vedno na razpolago grocerija vseh vrst, meso za prigrizek, pivo in vino
15508 Holmes Ave. Tel.: GL 1-7487